

STALİN SONRASI SOVYETLER

BASKIDA

2

Nisan Yayıncılık'tan 2 Yeni Kitap Dağıtıma Hazırlanıyor

Nisan Yayıncılık etiketiyle 2 yeni kitap okurlarla buluşacak. Ferhat Ali imzalı Stalin Sonrası Sovyetler ve Cafer Demir imzalı Kırk Başlık Altında Cumhuriyet'in Kırk Yılı (1938-1978) isimli kitaplar yayıma hazırlanıyor.

EMEK

17

Egemenlerin Korkularını Tarihimizden Aldığımız Güçle Büyütelim!

Türkiye işçi sınıfının ve çeşitli milliyet ve inançlardan ezilen halkımızın öncü ve önder gücü Proletarya Partisi'nin kuruluşunun 49. yılındayız. Proletarya Partisi, 24 Nisan 1972 tarihinde bir tesadüf sonucu kurulmadı...

özgür gelecek

pêşeroja azad

Gerçekler Devrimcidir 14 Nisan - 27 Nisan 2021 15 Günlük Devrimci Gazete | Sayı 235 www.ozgurgelecek23.net Fiyatı: 2 TL

EMEK

5

Tarım, Köylünün Elinden Alınıp Emperyalist Tekellere Veriliyor

Ekonomi reform paketi içinde yer alan hal yasası, dijital tarım, soğuk tedarik ağı ve sözleşmeli tarımsal üretim uygulaması kapitalist sanayi endüstrisinin hakimiyetini güçlendiren, köylülüğü/ küçük aile işletmeciliğini tasfiyesini hedefleyen bir politikadır.

SÖYLEŞİ

9

Rosa Kadın Derneği: Mücadelemiz, Hakklılığımız ve Yarattığımız Sinerji Korku Yaratmakta

İktidar İstanbul Sözleşmesi'nden çıkarken diğer yandan kadınları, kadın örgütlülüklerini hedef alıyor. Amed'deki Rosa Kadın Derneği Başkanı Adalet Kaya ile dernekleri başta olmak üzere kadınlara dönük saldırıları, kadın mücadelesinin "illegalize" edilmesi ve buna dair kadınların ortak mücadelesini konuştuk.

Partizan 1 Mayıs Hazırlıklarına Başladı

2021 1 Mayıs'ına yaklaşırken devrimci-ilerici güçlerin hazırlık ve tartışmaları da buna paralel ilerliyor. Bu yıl da pandeminin gölgesinde karşılanacak olan 1 Mayıs, AKP-MHP iktidarı tarafından Cumartesi-Pazar günleri uygulanacak sokağa çıkma kısıtlaması kapsamına alınarak fiili olarak yasaklanmış oldu.

Bu tablo içinde yaklaşmakta olduğumuz 1 Mayıs'a ilişkin geçtiğimiz günlerde İstanbul, Ankara ve İzmir'den faaliyetçilerin katılımıyla bir toplantı düzenleyen Partizan, işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma gününe giderken öne çıkan gündem ve talepleri tartıştı.

İstanbul'da 1 Mayıs toplantısı

Geçtiğimiz günlerde düzenlediğimiz merkezi 1 Mayıs toplantısının ardından İstanbul'da Nisan sürecinin somut planlanmasının tartışılması hedefiyle Partizan faaliyetçileri yeniden bir araya geldi.

Bu toplantıda genel politik süreçten ziyade daha pratik meseleler ve faaliyetin nasıl örgütleneceğine dair tartışmalar yürütüldü. Başlarken sendikaların ve devrimci-ilerici güçlerin 1 Mayıs başlığında yürüttüğü tartışmalar aktarıldı bunun üzerine bir sohbet yapıldı.

Partizan faaliyetimizin temel koordinatları; pandemi gerçekliğini dikkate alarak maske ve hijyene dikkat ederek, çat kapıyla kitlemizi tek tek gezerek yaygın bir kitle faaliyeti yürütmek, buna paralel bir şekilde çıkaracağımız materyalleri yaygın a/p kapsamında kullanmak ve Anadolu ve Avrupa yakasında belirlenen tarihlerde temasta olduğumuz kitlemizi bir araya getirmeye çalışmak şeklinde özetlendi.

Pandeminin tüm faaliyeti etkileyen gerçekliğini de hesaba katarak çalışmalarda esnek ve yaratıcı olunması gerektiği görüşü açığa çıktı. 1 Mayıs faaliyetimizde kimi pilot bölgelerin seçilmesi ve derinleşerek yoğunlaşma yönteminin yaşama geçirilmesi konusunda da bir yaklaşım gelişti. Bununla birlikte, çevre çeperimizdeki canlı ilişkilerin harekete geçirilmesine yönelik bir kafa yoruş içinde olmamız faydalı olacaktır.

Birleşik Mücadele Güçleri'nin Nisan ayı içinde örgütleyeceği kampanya ve çıkardığı materyallerin de faaliyetimizde etkin bir şekilde kullanılması gerektiği, BMG'nin yerellerde örgütleyeceği etkinliklere katılım gösterilmesi gerektiği ifade edildi.

Hapishanelerde Hak Gaspları Ve Sürgün Sevkler Sürüyor

Osmaniye Hapishanesi'nde tutulan Tutsak Partizan Uğur Sakarya Iğdır S Tipi'ye sürgün edilirken, Tekirdağ T Tipi'nde tutulan tutsak Partizan Murat Deniz ise Tekirdağ 1 Nolu F Tipi'ne sürgün edildi.

Devletin hapishanelere dönük yeni saldırı, hak gaspı ve sürgün sevk politikaları devam ediyor. Siyasi iktidar her gün yeni hapishaneler inşa ederken, bugün ülkenin hemen her iline F Tipi Hapishanelerin yanı sıra neredeyse alfabe-nin tüm harfleri ile Edirne'den Iğdır'a hapishane inşalarını sürdürmekte.

Diğer taraftan tutsakların sürgün sevkleri

Ulus devlet mantığında olmanın günümüz dünyasında bellek kaybı olarak nitelendirilmesi ve bu bellek kaybı gerçekliğine rağmen, ulus devlet mantığıyla diretmenin hâlâ devam ettirilmesi, Türkiye'de, Kürt-Türk ilişkilerinin bin yıllık tarihsel çizgisinden sapmadır.

Bu sapmayı görüp buna karşı yeni toplumsal açılımlar belirleyen HDP, toplumsal kaosların ve çatışmaların önüne geçmek için kendini siper eden siyasi bir organdır. Kürt-Türk birliği için çıkmaza giren AKP hükümetine demokratik olanaklar ve çözümler sunan HDP bilinci, toplumsal barış için referans alınması gereken, halkların ortak iradesi olan bir partidir. Siyaset ve barış mücadelesini birleştirmeyi başarmış HDP, siyasi partiler içinde benzeri olmayan demokratik bir mücadele partisidir.

Kürt sorunu için klasik yaklaşımları aşan, toplumsal tabanı barış ve kardeşliğe yönlendiren HDP, amaçlarıyla birlikte, modern politikayı, modern toplumlar safhasına getirmiş; Türk ve Kürt halkının birliği için ciddi misyonlar yüklenmiş bir siyasal parti, öncüdür.

Özgür birey ve özgür toplum inancına sahip olan HDP, bireysel ve toplumsal sorunların çözümü için günümüz çağının, modern ve demokratik anlayışıdır.

Olağanüstü baskı ve sindirme politikalarına karşı, önemli mücadeleler sergileyen HDP, siyasi alanda ütopyik ve sloganvari siyasi anlayışı çürütüp, kendi politik mantığını, toplumların kendini yönetme anlayışı üzerine inşa etmiştir. Tarihi ve sosyal yaklaşımları bilimsel bir tarzda ele almış olan HDP, halkların eşitliği için bir uzlaşma ala-

HDP'nin Önemi

nını yaratmış tek partidir.

HDP'nin aşırı ideolojik ve katı siyaset tarzını benimsemeyişi, demokratik çözümler konusunda doğru ve ilkeli tavrıdır.

Türkiye'de, Kürt sorununun çözümü için, öncelikle TC'nin demokratikleşmesini hedeflemiş HDP, özellikle 12 Eylül cuntasıyla hâlâ işlemekte olan faşist anayasa hükümlerini değiştirmek ve ulusal sömürü mantığıyla varlığını koruyan TC'nin demokratik bir dönüşümünü gerekli görmektedir. Türkiye'de çatışmasızlık politikasını başlatan HDP, devamlı olarak politik hata yapmaktan imtina eden ve taraf-sız olan bütün aydınları, demokrasi çatısı altında birleştirmeyi başaran tek partidir.

HDP'nin demokratik konfederalizm konusunda emekçileri, kadınları ve cinsiyet ayrımı gözetmeden tüm yurttaşları bir arada, ortak bir birlik-telik etrafında, demokrasinin yaşanılabilir olması için örgütlemesi, Türkiye siyasi tarihinde şimdiye kadar eşi ve benzeri görülmemiş bir politik çıkıştır.

Ulus devlet anlayışının milliyetçi ideolojisini parçalamayı gaye edinen HDP, toplumların kendi kültürleri etrafında demokratik bir siyasi mücadeleyi başlatmak için, bütün insanların ortak vicdanını temsil eden ciddi bir siyasi atılımdır.

Mekân sınırlarına bağlı olmayan HDP, sınır ötesi bir ufka sahip olan ve sosyolojik açıdan oldukça doğru olan halk hareketinin temsilcisidir. İktidarcı -devletçi uluslaşmayı doğru bulmayan HDP, tüm farklılıkları, ayrılığa dönüştürmeyen ve liberal yönetim anlayışına karşı, demokratik moderniteyi doğru bulan, halkların bilincinde,

önemli bir potansiyel haklılığa sahip olan, siyasi bir perspektiftir.

Kürt - Türk ilişkisi konusunda; karşıtlık, çözümsüzlük ve mevcut gerçeklerin yaratmış olduğu algıları aşan HDP, varolan tek tipçi zihinsel düzlemi yıkarak, geleceği kurtarma adına kıymetli politik hamleler yapmıştır. Türkiye çapında yaşatılan faşizme karşı HDP'nin Suruç, Roboski ve diğer katliamcı hareketlere karşı her şeyi göze alarak müdahalede bulunması, halk için siyaset yapmanın somut ispatları olarak, tarih karşısında ölümsüz örneklerdir.

Türkiye ve Mezopotamya coğrafyasında, jeokültür ile jeopolitikanın çelişik bir durumda olması, farklı etnik kökene sahip halkları, emperyalist güçler tarafından birbirlerine karşı kırdırmaktadır.

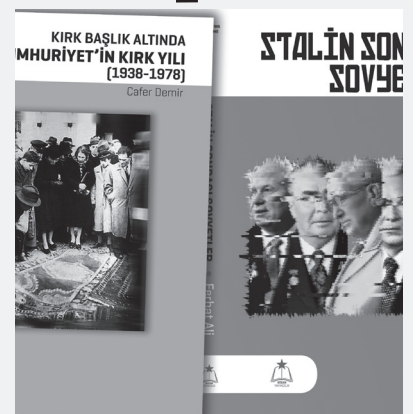
Bu yüzden Türk ve Kürt halkının sömürgeci güçlere karşı, anti demokratik olan AKP hükümetine ve MHP, CHP 'yandaş' muhalefetine karşı HDP'yi sahiplenmeleri, toplumsal kurtuluş adına ilerici bir adımdır.

Demokrasi ve özgürlük konusunda ciddi baskılar yaşayan Türkiye halklarının, HDP siyasetinin önünün açılması için gereken hassasiyeti göstermeleri bir özgürlük görevidir.

Nisan Yayımcılık'tan 2 Yeni Kitap

Nisan Yayımcılık etiketiyle 2 yeni kitap okurlarla buluşacak. Ferhat Ali imzalı Stalin Sonrası Sovyetler ve Cafer Demir imzalı Kırk Başlık Altında Cumhuriyet'in Kırk Yılı (1938-1978) isimli kitaplar yayıma hazırlanıyor. Önümüzdeki günlerde okurlarla buluşacak olan iki kitapta araştırma inceleme alanında olacak.

Kitaplara Nisan Yayımcılık bürolarından, kitabevlerinden ve internet ortamından ulaşılabilecek.

ÖZGÜR BİR GELECEK İÇİN 1 MAYIS ALANLARINA!

İşçi sınıfı ve emekçiler salgının da etkisiyle artık bir ekonomik kriz olmaktan çıkan ve ekonomik bir çöküşe dönüşen koşullarda yaşam savaşı veriyor.

İşçi sınıfının “Birlik Mücadele ve Dayanışma” günü olan 1 Mayıs’a sayılı günler kala dünyada ve ülkemizde önemli gelişmeler yaşanıyor. Sadece günümüz açısından değil insanlık tarihi açısından da önemli bir yerde duran korona virüs salgını etkisini sürdürüyor. Salgının tüm dünyayı etkilemeye devam ettiği koşullarda emperyalist-kapitalist ülkeler, virüse karşı önlemlerini devam ettirir ve aşılama çalışmalarını sürdürürken, ülkemizde ise tam bir yıkım söz konusu.

Emperyalist kapitalist merkezler bir yandan salgın nedeniyle çeşitli önlemler açıklarken, diğer yandan ise salgın üzerinden kendi çıkarlarını gözetmenin hesaplarını da yapmaktadırlar. Bilimin kapitalist çıkarlara tabi olmasının doğal sonucu olarak, koşulları olduğu halde aşının yaygın üretimi yerine, “patent hakkı” gerekçesi ileriye sürülmektedir. Özel mülkiyet dünyası bir kez daha insanlığın karşısına ölüm ve sömürü düzeni olarak çıkmaktadır. Kapitalistler arasında virüse karşı geliştirilen aşı konusundan tam bir kapışma yaşanırken, insanlığa ve özellikle de sömürge, yarı-sömürge ülkelerin, dünyanın yoksul halklarının payına aşısızlık dolayısıyla ölüm düşmektedir.

Ülkemizde ise salgın faşizmin uyguladığı “sürü bağımsızlığı” politikasına bağlı olarak kontrolden çıkmış görünmektedir. Doğruluğu tartışmalı vaka ve ölüm sayılarında bile Türkiye dünya sıralamasında ön sıralarda yer almaktadır. Salgının başlangıcından itibaren virüsle mücadelede alındığı iddia edilen önlemlerin göstermelik olmasının yanında, normalleşme diye atılan adımlar da tam bir felakete neden olmuş görünmektedir. Başta AKP’nin le-balep kongreleri olmak üzere, iktidarın salgın karşısında uyguladığı politika beraberinde açıklanan vaka sayılarında patlama yaşandığını göstermektedir. Hali-hazırda açıklanan vaka ve ölüm sayılarının giderek yükselmesi, AKP-MHP iktidarının virüs salgınına karşı yürüttüğünü iddia ettiği mücadelenin hangi aşamada olduğunu kanıtlamaktadır.

Sistem salgını “fırsat olarak” görmüş ve kendi hegemonyasını inşa etmenin aracı olarak kullanmıştır. Salgına karşı mücadele adı altında uygulamaya koyduğu bütün politikalar, doğruluğu ve etkinliği tartışmalı yasaklar, bırakalım vaka ve ölüm sayılarını düşürmeyi daha da artırmıştır. Tabipler Birliği’nin çok yerinde tespitiyle, iktidar hiçbir uyarı ve öneriyi uygulamamış, yanlış politikalarda ısrar etmiş ve “sosyal cinayet” işlemiştir.

Türkiye ekonomisi çökmüş durumdadır!

Ortaya çıkan tablo AKP-MHP iktidarının tam bir halk düşmanı olduğunu göstermektedir. Salgın karşısında sağlık örgütlerinin uyarılarını hiçbir şekilde dikkate almayan iktidar, halkı kaderiyle başbaşa bırakmıştır. Bu duruma ek olarak “tek adam rejimi”nin hayata geçirdiği politikalar, özellikle de ekonomide attığı adımlar, Türkiye ekonomisini çökertmiş durumdadır.

Faşist diktatörlüğün dört ayda bir Merkez Bankası Başkanı değiştirdiği koşullarda, emperyalist mali sermayeye göbekten bağımlı ekonomi daha da bağımlılaşmış durumdadır. Bunu faşizmin kendi resmi kurumları bile açık açık ifade etmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın 2020 yılı son çeyreğine ilişkin dış borç stoku verileri, borç yükünün ağırlaştığını ortaya koyarken, ekonomideki krizin vahametini de gözler önüne sermektedir. Bakanlığın açıklamasına göre bir önceki dönem 435.1 milyar dolar olan

brüt dış borç stoku, yüzde 3.5 artışla 450 milyar dolara yükseldi. Bu dış borç, milli gelirin de yüzde 62.8’ine denk düşüyor. Net dış borç stoku ise önceki dönemki 262.2 milyar dolarlık değerine kıyasla yüzde 2.5 artarak yüzde 268.9’a çıktı. Bunun milli gelire oranı ise yüzde 37.5 oldu. Bu rakamların anlamı Türkiye halkının sadece gününün değil geleceğinin de emperyalistler ve Türk hakim sınıflarınca çalındığıdır.

AKP iktidarının başta “beşli çete” olmak üzere en üstten en alta kadar kendi yandaşlarını kayıran politikaları, ihale ve teşvik dağıtımları tam bir yolsuzluk ve hırsızlık ekonomisi yaratmış durumdadır. Merkez Bankası’nın “ortadan kaybolan” 128 Milyar dolarının nerede olduğunu sormak, “cumhurbaşkanına hakaret” so-ruşturmasına neden olabilmektedir.

Sistem temsilcilerinin tıpkı Osmanlı “arpalık”larında olduğu gibi yüksek maaşlar almalarının sağlayacak banka yönetim ve denetim kurulu üyeliklerinde görev alması uygulaması genişleyerek sürüyor. R.T. Erdoğan’a koşulsuz biat eden bürokratlar aynı anda üç-beş yerden yüksek maaş alıyor. Sadece üst düzey bürokratlar değil rejimle şu ya da bu şekilde ilişkilenenlerin lüks hayatları, deste deste para balyaları, uyuşturucu bağımlılıkları gündeme geliyor. Ekonomik çöküşün yanında tam bir yozlaşma ve çürüme de söz konusudur. İslamcı-Kemalist iktidarın hedeflediği “Asım nesli”nin yerini, “Kürşat gençliği” almış durumdadır.

AKP-MHP iktidarı temsilcisi oldukları hakim sınıfın çıkarları için kendi yandaşlarına her türlü imkan ve olanağı yaratırken, işçi sınıfına ve halka yönelik faşist saldırganlığı tırmandırıyor. Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi ve kimi demokratik kurumları hedef tahtasına konuluyor, İstanbul Sözleşmesi’nden çıkıldığının ilan edilmesiyle kadın hareketinin kazanımlarına yönelik saldırılar artırılıyor; gençlik Boğaziçi Direnişi’nde olduğu gibi faşist saldırganlığa maruz bırakılıyor, LGBTİ+ hareketi sapkın ilan edilerek ötekileştirilip-düşmanlaştırılıyor, Alevilere yönelik sistemli baskılar da sürdürülüyor.

Rejimin saldırganlığının bu denli artması, iktidarın “küçük ortağı” MHP liderinin “Anayasa Mahkemesi”nin kapatılması gibi rejim açısından akla ziyan önerileri ise sıkışmışlık ve yönetme krizi ile ilgilidir.

İşçi sınıfı ve emekçiler salgının da etkisiyle artık bir ekonomik kriz olmaktan çıkan ve ekonomik bir çöküşe dönüşen koşullarda yaşam savaşı veriyor.

İşsizliğin çığ gibi büyüyüp on milyonları aştığı, çalışma koşullarının ve yaşam standardının gözle görünür biçimde gerilediği koşullarda, yoksul halk pazarlardan arta kalan sebze ve meyve topluyor, fırınlardan yarı fiyatına bayat ekmek almak zorunda kalıyor. Faşizmin kendi kurumu TÜİK bile, TÜFE aylık bazda yüzde 1.08 artarken, yıllık enflasyon ise 2019’dan sonra ilk kez yüzde 16’yı aştığını ilan ediyor. Bunun

anlamı emeğiyle geçinen halkın giderek daha fazla yoksullaştığı, alım gücünün her geçen gün düştüğüdür. Nitekim bu ekonomik çöküş nedeniyle artık işçi ve emekçiler yoksulluk girdabında, borç sarmalı içinde intiharı seçiyorlar.

Sistemin yaşadığı bu sıkışmışlık hali, beraberinde bir yandan içte saldırıları artırırken, diğer yandan dış politikada emperyalistler arasında yaşanan saflaşmada kendi çıkarı açısından manevralar yapmaya itmektedir. ABD emperyalizminin yeni yönetiminin Çin ve Rus emperyalizmini hedefleyen yönelimi, Türk hakim sınıfları temsilcilerinin “telefon başında” tetikte beklemelerine neden olmaktadır.

Ukrayna krizi ve emperyalist çıkarlara göre konumlanma adımları

Dünya salgın etkisi altında iken ve salgın da esas olarak işçi sınıfını, emekçileri, yoksulları vururken, emperyalist-kapitalist sistem içinde kamplaşma ve saflaşmalar da tüm hızıyla sürmekte, çelişkiler keskinleşmektedir.

ABD emperyalizmi, kaybettiği mevzileri yeniden elde etmek ve özellikle de Çin emperyalizmi karşısında ön almak için yeni politikalar devreye sokmaktadır. ABD, seçimleri kazanan J. Biden’in ağzından Rus emperyalizmini düşman ilan etti ve buna göre adımlar atmaya başladı. Bu adımlardan birisi ve görüldüğü kadarıyla çatışma potansiyeli yüksek olan Ukrayna ve Rusya arasındaki sorundur.

Arka planında ABD, AB ve Rus emperyalizminin çatışma ve çıkarlarını barındıran Ukrayna meselesi önümüzdeki günlerde gündemi belirleyecek bir etki taşımaktadır. Özellikle Ukrayna’nın NATO üyeliğinin gündeme getirilmesi ve bunun karşısında Rusya’nın bölgeye askeri güç yığması ve lokal çatışmalar yaşanması bölgede savaş riskini artırmaktadır. Emperyalist güçler arasında Ukrayna üzerinden yaşanan saflaşma ve dalaş sadece bu bölgeyi değil, TC’nin başta Ortadoğu olmak üzere bölgedeki politikalarını da etkileyecektir.

Bir NATO üyesi olan TC’nin Rusya ile geliştirdiği ilişkiler öteden beridir başta ABD olmak üzere eleştirilmektedir. Nitekim son olarak ABD Dışişleri Bakanlığı, CAATSA (Hasımlarına Yaptırımlar Yoluyla Karşılık Verme Yasası) kapsamında uygulanmasına karar verilen yaptırımların 7 Nisan’da yürürlüğe gireceğini duyurdu. Açıklamada, yaptırıma “SSB’nin, Rusya hükümetinin savunma ve istihbarat kurumlarının parçası olan ya da bu kurumlar adına faaliyet gösteren bir şahısla kasti olarak önemli bir işlem gerçekleştirmesi” gerekçe gösterildi.

ABD emperyalizminin yeni yönelimi beraberinde TC’nin ve Türk hakim sınıflarının bu yönelime göre kendilerini konumlandırma çabası içinde olmalarını getirmektedir. ABD Başka-

nı’ndan beklenen ve bir türlü gelmeyen telefonun yanında, örneğin 8 Nisan’da Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar’ın İngiltere’ye yönelik gerçekleştirdiği ziyaret dikkat çekicidir. Yapılan resmi açıklamada “*ikili ve bölgesel savunma ve güvenlik konuları ile savunma sanayii alanında iş birliği*”nin ele alındığı ifade edilmektedir. Anlaşıldığı üzere TC, emperyalistler arası dalaşta kendini yeniden konumlandırmak istemekte ve bu yönlü adımlar atmaya çalışmaktadır.

TC’nin ABD’deki Başkanlık seçimleri sonrasında “yeniden Batı’yı hatırlaması”, R.T.Erdoğan’ın ağzından reform paketleri açıklanması, “NATO’ya bağlılık yeminleri”, “S-400’leri kullanmama çıkışları” vb. bununla ilgilidir. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında kendi bekası için Rusya’ya yakınlaşan ve özellikle de Suriye’deki işgal ve ilhak saldırılarında bu politikasının sonuçlarını alan R.T.Erdoğan, geline aşamada yine beka sorunu için dümeni tekrar NATO’ya kırmış, ABD ve AB emperyalizmine tam sadakatini ilan etmektedir. Bu amaçla manevralar yapmakta, ortaya çıkan çelişki ve çatışmalardan, tıpkı bir tüccar gibi kendi bekası açısından yararlanmayı amaçlamaktadır.

TC daha kuruluşundan itibaren emperyalizmin bir yarı sömürgesi olarak hareket etmiştir. Özellikle bulunduğu bölgede hem kendi halkına hem de bölge haklarına yönelik emperyalizmin jandarmalığını yapmıştır. Örneğin AB emperyalizmi temsilcilerinin son Ankara ziyareti, TC’nin bu niteliğini göstermiştir. AB emperyalizminin ziyareti her ne kadar “protokol krizi” ve bu anlamıyla kadın politikacının ayakta kalmasıyla tartışılabilir da esas olarak görüşmede alınan kararlar dikkat çekicidir. AB emperyalizmi bir kez daha TC’ye arka çıkmıştır. Times gazetesi 6 Nisan Ankara’da AB liderleri ve R.T.Erdoğan arasındaki görüşmede, AB’nin yeni göç dalgasını önlemek için Türkiye’ye daha fazla para teklif ettiğini yazmaktadır. Yine TC faşizmi 6 milyar dolarlık para karşılığında Doğu Akdeniz’de taviz vermiş görünmektedir. Kısa-

1 Mayıs; birleşik mücadeleyi daha geniş kesimlere taşımaya, faşist düzenin karşısında sınıfın birliği ve dayanışmasını sağlamak adına daha güçlü çıkışın adıdır.

cası AB emperyalistleri parayı bastırmışlar ve istediklerini almışlardır.

Emperyalistler arası Ukrayna merkezli yaşanan saflaşma doğrudan Türkiye’yi de etkilemektedir. Emperyalizmin bir yarı-sömürgesi olan ve

bulunduğu bölgede haklara karşı emperyalist çıkarların koçbaşı görevini sürdüren TC, bu özelliğiyle emperyalistler arasında yaşana saflaşmadan ve dalaşmadan doğrudan etkilenmektedir.

İç politikası da bu çıkarlara göre şekillenmektedir. Nitekim “Amiraller Bildirisi” ve kopartılan “darbe” mağduriyeti de bununla ilgilidir. Faşizmin kendi içinde daha kısa bir süre önce “Mavi Vatan” propagandası eşliğinde Ergenekon artıklarıyla girdiği “yol arkadaşlığı”nın önemli bir darbe aldığı görülmektedir. Amirallerin “1936 Montrö Konvansiyonu”na bağlılık ilan eden ve tarikatçı bir askerin görüntüsüne karşı itirazları AKP-MHP iktidarı tarafından haddinden fazla bir tepkiyle karşılandı. Kopartılan gürültünün şiddeti, meselenin sadece iç politikayla ilgili olmadığı, rejimin içte yaşadığı tıkanmaya paralel dışarda yaşadığı sıkışmanın etkisiyle açıklamak gerekir.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir; Ordunun “Kemalist kodları” değişmiştir. “Atı alan çoktan Üsküdar’ı geçmiş”tir. TSK, özellikle 15 Temmuz sonrasında, tam anlamıyla İslamcı Kemalist bir formata büdündürülmüştür. Laik ordu diye savunulan faşist askeri gücün örneğin Suriye’de eli kanlı DAIŞ ya da ÖSO çeteleriyle omuz omuza katliamları unutulmamalıdır. Amirallerin laiklik hassasiyeti ordunun Rojava topraklarında İslamcı çetelerle kol kola işlediği katliamlarda gündeme gelmemiştir.

Bu arada D. Perincek faşistinin anında “yol arkadaşları”nı sattığını, Reis’inin yanında konumlandığını hatırlatmak gerekir. Perincek yine ve yeniden tarihsel rolünü oynamaktadır! Ve yine hatırlatmak gerekir ki amirallerin bildirisinden sol ve adına “anti emperyalizm” çıkaran açıklamaların varlığı, Kemalizmle hesaplaşmamış, onu hakim sınıfların ideolojisi ve emperyalizm işbirlikçisi olduğu gerçeğini kavrayamamış olmakla ilgilidir.

Emeğimiz ve geleceğimiz için birleşik, güçlü bir 1 Mayıs!

Hakim sınıflar kendi içlerinde sıkıştıkça çözümü işçi sınıfına ve emekçi halka saldırıda bulmaktadırlar. Nitekim hakim

sınıflar salgınla birlikte işçi sınıfına ücretsiz izin ve Kod-29 ile işten çıkarma uygulamasını artırmışlardır. Sistem salgın döneminde “işten çıkarmaların yasak” olduğunu ilan etmesine rağmen, DİSK-AR’ın araştırmasına göre 2020 yılında salgın sırasında 176 binden fazla işçi Kod 29 bahanesiyle işten çıkarılmış durumdadır.

Hem dünya da hem de ülkemizde burjuvazi salgını tam anlamıyla fırsata dönüştürmüştür. Çalışma koşullarını salgına göre düzenleyen, kimi hakları tırpanlayan burjuvazi sömürsünü daha da artırmış durumdadır.

Forbes Dergisi’nin yayımladığı “**Milyarderler Listesi**”ne göre, salgın sürecinde milyarderlerin sayısı 660 kişi artarak 2 bin 755’e yükselmiş durumdadır. Liste’de Türkiye’den de 26 isim yer aldı. Türk milyarderlerin toplam serveti 53.2 milyar dolar olarak açıklanmıştır. (Euronews, 6.4.21) Kısacası işçi sınıfı salgın döneminde de burjuvazinin kârına kâr katmak, sermayenin çıkarları için ölümüne çalıştırılmış durumdadır. İSİG Meclisi’nin açıklamasına göre sadece Mart ayında 142 işçi iş cinayetinde hayatını kaybetmiş durumdadır.

İşçi sınıfı gerek enternasyonal anlamda ve gerekse de ülkemizde burjuvazinin bu saldırganlığına karşı direniş içindedir. Türkiye işçi sınıfı küçük ama yaygın bir pratik konumlanış sergilemektedir. İşçi sınıfının ve ezilen dünya haklarının “birlik mücadele ve dayanışma” günü olan 1 Mayıs’a giderken bugün acil olan ihtiyaç, sınıfın değişik katmanları ve bölükleri arasındaki dayanışma ve birliği güçlendirmek ve birleşik bir mücadele hattı örmektir.

1 Mayıs; işçi sınıfı ve emekçilerin faşist düzene karşı gelişen tepki ve öfkeleriyle buluşmak için yakına ama ileriye doğru attığımız adımları hızlandırmanın ve güçlendirmenin adıdır.

1 Mayıs; işçi direnişleriyle daha fazla ilişkilenecek ve sınıfla daha fazla buluşmak adına; fabrika, direniş çadırı ziyaretleri ve işçi havzaları ve emekçi mahallelerde yaygın bir kitle faaliyeti ve buna paralel daha güçlü bir örgütlenme yaratmaktır.

1 Mayıs; birleşik mücadeleyi daha geniş kesimlere taşımaya, faşist düzenin karşısında sınıfın birliği ve dayanışmasını sağlamak adına daha güçlü çıkışın adıdır.

Emeğimiz ve özgür geleceğimize sahip çıkmak için 1 Mayıs’a!

Tarım, Köylünün Elinden Alınıp Emperyalist Tekellere Veriliyor

2015 yılında belirginleşmeye başlayan ve 2018’de patlak veren ekonomik kriz başkanlık sisteminin kumdan kalelerini eritiyor, geriye ise yatağında kalan tortular kalıyor. AKP başkanlık sisteminin tetiklediği kriz sarmalının yarattığı yıkımı yavaşlatabilmek için art arda ekonomi reform paketleri açıklıyor olsa da yama dişi tutmayacak kadar büyük. Yeni sistem dere yatağına yapılan çürük bina gibi her taşkın sonrası biraz daha dökülüyor. AKP 2004 yılından bu yana 23 kez değişik adlar altında ekonomi reform paketleri açıkladı. Bunların 14 tanesi son 5 yıl içinde açıklandı. Siyasi iktidar ardı arkası kesilmeyen ekonomik siyasi sorunlar karşısında yapabileceği bir şey olmadığı için ekonomi bürokratlarını değiştirmekten başka bir şey yapamıyor. Krizin geldiği boyutta, çözüm için yapılan hamleler yeni krizlerin türenmesine neden oluyor.

12 Mart 2021 tarihinde Erdoğan tarafından açıklanan Yeni Ekonomi Reform Eylem Planı halkın sorunlarına çözüm üretmekten çok uzak olduğundan bir işe yaramıyor. Açıklanan paketin içinde işçinin, köylünün, emekçilerin, işsizlerin sorunlarına ilişkin bir şey yok. Pandemi nedeniyle büyük güçlük yaşayan küçük esnafın pakette adı geçse de sorunlarına çare olacak bir şey bulunmuyor. Basit usulden vergilendirilen esnafın gelir vergisinden muaf tutulacağı açıklanmış olsa da bu yaraya çare olmak şöyle dursun pansuman bile olmuyor. 816 bin küçük esnafın yararlanacağı söylenen miktar yıllık 388 lira! Açıklanan ekonomi paketinde işçiye, köylüye, emekçilere ve küçük esnafa yönelik bir şeyin olmaması paketin halk için olmadığı, yabancı finans kuruluşları için olduğunu göstermektedir.

Pakette tarım ve gıda soruna ilişkin alınacak tedbirlerin açıklandığı bölüm küçük aile işletmelerinin sonunu hazırlayacak ve Türkiye tarımının bir bütün olarak köylünün elinden alınıp emperyalist komprador tarım şirketlerinin, komprador gıda şirketlerinin eline bırakılacağına ilanı niteliğindedir. Hedef küçük çiftçiliğin, köylünün sonunu getirmektir. “Yeni Hal Yasası” ve “sözleşmeli tarımsal üretim”de ısrar bunun içindir.

Ekonomi eylem planı içinde tarımla ilgili şunlar yer aldı: “Tarlada ve hallerde kalan taze meyve ve sebzeleri piyasaya kazandıracak mekanizmalar geliştiriyoruz. Bu ürünleri dijital tarım pazarına da-

hil ederek hızla alıcıya buluşmasını sağlıyoruz. Dijital tarım pazarı sayesinde her ölçekteki çiftçi ürünü için pazar bulabilecek tüketici ve esnaf istediği kalitede ürün tedarik edebilecektir. Sebze ve meyve zayıyatını azaltan soğuk zincirleri daha fazla destekliyoruz. Gıda bankacılığı sistemi cazip hale getirecek yaygınlaştırılıyor Uz tarımsal üretimde öngörülebilirliği arttırmak ve fiyat dalgalanmalarının önüne geçmek için sözleşmeli tarım mekanizmaları geliştiriyoruz, Yeni Hal Yasası hazırlıyoruz.” (12.03.21)

Siyasi iktidar tarafından Türkiye’deki tarım ve gıda sorunun çözümü için öne sürülen şeyler var olan sorunları daha da derinleştirecek bir uygulamadır. Türkiye kırsalına yaşadığı sorununun başından iktidarlar tarafından uygulanan liberal serbest piyasa ekonomi politikaları gelmektedir. Kapitalist sermaye küçük aile işletmelerinin tasfiye edilerek yerine sanayi tarımının ikame edilmesini istiyor, hükümetlerde bu doğrultuda yasalar çıkarıyor...

“Yeni Hal Yasası” AKP tarafından uzun yıllardır hayata geçirilmek istenen bir projedir. Amaç üretim-tedarik zincirinin önemli bir halkası olan hallerin birkaç özel şirketin kontrolüne bırakılarak bu alanda tekel oluşturmaktır. Zincir market tekeline yeni bir halka eklemektir. Gıda fiyatlarını bu tekelin eline bırakmaktır. Şu an Türkiye’nin değişik yerlerinde 175 tane meyve ve sebze hali var. Yeni yasa ile hal sayısının 34’e düşürülmesi isteniyor. Yap-işlet-devret modeli ile yapılacak 30 yeni hal kamudan alınıp özelleştirilerek 49 yıllığına siyasi iktidarın belirlediği şirketlere verilecek. Buraları kimin işleteceğine de iktidar karar verecek. Sebze ve meyve hallerinin yönetimi Türkiye Odalar ve Barolar Birliği (TOBB) koordinasyonuna bırakılacak. Hal sahibi firma istediği kişiye dükkanları kiraya verecek ve işletmelerin cirosundan da pay alabilecek. Bunların dışında dükkanlardan pazarlama, depolama, ambalajlama vb. gibi ek hizmetler ve bedeli alınacak. Yeni hallerde dükkanı bulunan işletmelerin masrafları yeni girdilerle artacak bu da gıda ve tarımda zaten var olan ‘ara’ zamların yeni kalemlerle daha da artmasına yol açacak.

Yeni hallerde sebze ve meyveleri zayıyatını engellemek için soğuk hava depolarının zorunlu olması zayıyatın engellenmesi için olumlu bir adım gibi

Ekonomi reform paketi içinde yer alan hal yasası, dijital tarım, soğuk tedarik ağı ve sözleşmeli tarımsal üretim uygulaması kapitalist sanayi endüstrisinin hakimiyetini güçlendiren, köylülüğü/ küçük aile işletmeciliğini tasfiyesini hedefleyen bir politikaadır.

dursa da burada amaçlanan ürün zayıyatından çok, küçük esnafın hallerde kendine yer bulamayı piyasadan çekilmesini sağlamaktır. Soğuk hava depoları yüksek maliyetli şeyler olduğu için küçük esnafın bunları karşılamaya gücü yetmeyeceğinden hallerden çekilmeye zorlanacağı muhakkak. Ve yerlerini büyük şirketler alacaktır.

Hal sayısının 175’ten 30’a indirilecek olması yeni bir tekelin oluşmasına neden olacağı için çözüm olarak ortaya atılan bu uygulama küçük aile işletmelerini etkileyeceği gibi kentlerde yaşayan işçileri, emekçileri de olumsuz etkileyecektir. Ucuz gıdaya ulaşmak daha da zorlaşacak, yoksulluk kronik açlığa dönüşecektir.

Dijital tarımın yaygınlaştırılacağı ve bu sayede üreticinin elindeki malı hızlı bir şekilde elinden çıkarabileceği, her ölçekteki çiftçi ürünü için pazar bulabileceği söyleniyor. Dijital tarım yeni hal yasası gibi küçük aile işletmelerinin büyük şirketlerin egemenliğine girmesini hızlandıracak bir uygulamadır. Bugün kimi özel şirketler köylülere “dijital hizmet” vermektedir. Dijital tarım hizmeti veren şirketler köylüye iklim ve toprağın nem durumuna bağlı hastalık ve zararlılar için erken uyarı yapıyor, meteorolojik ölçüm yapıyor, sulama yapılması gereken zamanı bildiriyor, gübreleme zamanı önerisi yapıyor. Bunlar ilk bakışta köylünün lehine bir uygulama gibi görülse de, burada amaç özel şirketlerin alanını bir bütün ele geçirme teşebbüsünden

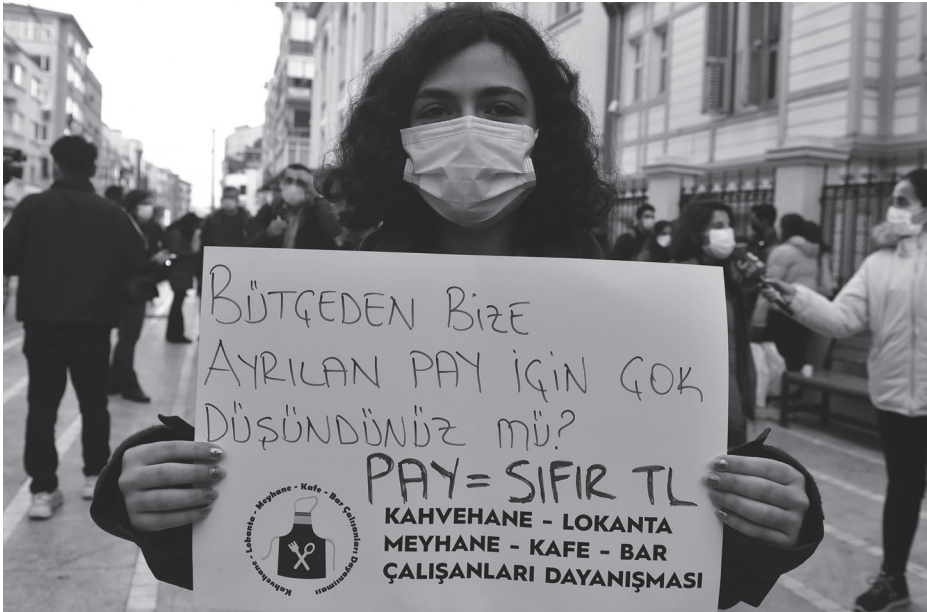
başka bir şey değildir.

Tarlaya tohumun hangi tarihte atılacağından sulama tarihine, gübrelemesine, hasat gününe varana kadar tüm üretim aşaması a’dan z’ye şirketlerce belirlenecek. Dijital teknolojiyi elinde tutan şirketler çiftçileri, köylülere istedikleri gibi manipüle ederek ürün çeşidi belirlemeden, ürün verimliliğine kadar her şeyi ellerine alabilecekleri için köylünün internet üzerinden ürününü satabileceği sanal alanlar bulması bir anlam ifade etmeyecektir.

Dijital tarım hizmeti kamu adına Tarım Bakanlığı tarafından köylüye ücretsiz olarak doğal bir hak olarak verilmesi gerekirken, Türkiye’de bu hizmet özel şirketlerce verilmekte. Şirketler hizmet sunumunda tek bir şeye bakar o da karlarıdır. Şirketin karı ise köylünün daha az para kazanmasıdır.

Ekonomi reform paketi içinde yer alan hal yasası, dijital tarım, soğuk tedarik ağı ve sözleşmeli tarımsal üretim uygulaması kapitalist sanayi endüstrisinin hakimiyetini güçlendiren, köylülüğü/ küçük aile işletmeciliğini tasfiyesini hedefleyen bir politikaadır. AKP’nin tarımsal alandaki sorunları çözmek gibi bir derdi bulunmuyor. Hiçbir burjuva feodal siyasi erk sorunları çözemez. Buna ne güçleri vardır ne de niyetleri. Siyasi iktidarlar uluslararası tarım gıda endüstrisinin yereldeki politik uygulayıcıları olduğu için Türkiye’de yaşanmakta olan sorunların çözümü işçi ve köylerin ortak mücadelesiyle mümkün olacaktır.

Betül Topkaya: İnsanca Çalışma Koşulları İçin Örgütlü Mücadelemiz Sürecek

SÖYLEŞİ BETÜL TOPKAYA

AKP'nin halkı sefalete sürüklediği pandemi dönemini, tüm yakıcı sorunlarıyla sürüyor. Süreçte milyonlarca işçinin hali hazırda yaşadığı sorunlar katmerlendi. Bu süreçte ise kafe-bar emekçileri en fazla mağdur edilenler oldu. Mekanlar bir açılıp bir kapanması, hem mekan emekçileri hem de müzisyenler için sorunlar silsilesine dönüştü. Buna karşı ise emekçiler örgütlenmeye başladı. Kafe Bar Çalışanları Dayanışması olarak örgütlenen emekçiler, başta büyük şehirler olmak üzere pek çok yerde eylem ve basın açıklamaları gerçekleştirerek iktidarın pandemi politikalarını teşhir ettiler.

Biz de Özgür Gelecek gazetesi olarak İstanbul Kafe Bar Çalışanları Dayanışması'ndan Betül Topkaya ile kafe-bar emekçilerinin yaşadıklarını konuştuk.

Betül, kafe-bar çalışanlarının pandemi öncesi süreçte de en çok saldırıya maruz kalan iş alanı olduğunu ifade etti. Mevcut örgütsüzlük hali nedeniyle kafe-bar emekçilerinin yaşadığı süreci şöyle anlattı:

“Merhabalar, ben Kafe Bar Çalışanları Dayanışması'ndan Betül. İstanbul Üniversitesi Psikoloji bölümünden geçen sene mezun oldum. Kendi alanımda iş bulamadığım için geçimimi sağlamak amacıyla Kadıköy Moda'da bir kahvaltıcıda günlük çalışan olarak işe başladım. Covid-19 önlemleri kapsamında gerçekleşen kapatmalarla beraber işsiz

kalan milyonlarca gençten biriyim.

Sektörün çoğunluğunu gençler, üniversiteliler, üniversiteden mezun olan ama iş bulamayanlar oluşturuyor. Mezun olduktan sonra işte “1-2 yıl kafelerde çalışırım sonra kendi alanımda iş bulurum” olarak görüldüğü için aslında tam anlamıyla bir sektör olarak bile görülüyor. Bu nedenle herhangi bir vaka yükselişinde, herhangi bir problemde hızlıca bu sektör harcanabiliyor, çünkü tam anlamıyla bir meslek, tam anlamıyla bir işkolu olarak görülüyor. İlk kapatmalarla beraber de kısa çalışma ödeneği ismi altında patronların işine yarayan bir paket açıkladılar fakat bu ödenekten yararlanmak için birçok şart getirildi. Şu kadar süre çalışmış olacaksın, bu kadar sürede sigortan yatıyor olacak gibi. Fakat sektör çalışanlarının çoğunluğuna patronlar tarafından sigorta yapılmıyor, işçiler part-time çalışıyor veya günlük çalışıyor. Bu nedenle birçoğumuz kısa çalışma ödeneğinden faydalanamadık. Çok ufak bir kısmımız ödenek alabildi, onlar da bu parayla hiçbir şekilde geçinemedi. Bu parayı İstanbul veya benzeri büyük şehirlerde ne ev kiralama, ne faturalarına, ne de gıda harcamalarına yetirebilirsin.”

Pandemi döneminde ise işsiz kaldıklarını, bununla birlikte evlere kapanmak zorunda kaldıklarını da ifade eden Betül, sürecin özellikle genç kadınlar için daha

yakıcı olduğunu anlattı:

“Bu nedenle birçok arkadaşımız bu süreçte kendi evini kira ve faturasını ödemediği için kapatıp, aile evine dönmek zorunda kaldı. Bunun da sadece ekonomik etkileri yok bizim için, birçok psikolojik etkisi de var. Özellikle genç kadınlar için, bu toplumsal koşullar içerisinde, üniversiteye gitmek, ayrı eve çıkmak kendi özgürlüğünü kazanmak ve o baskı ortamından çıkmak anlamına geliyor, çalışmak da böyle bir şey aslında. Bu şekilde tekrar aile evlere kapanarak aslında özgürlük alanlarımızı da terk etmek zorunda bırakıldık yani alevine tekrar dönmek demek bizim için özgürlüklerimizden feragat etmek demek bir nevi, başımızın da eğilmesi demek ailemize karşı. Yani aileye şunu açıklamak zorunda kalıyorduk geçici bir iş bulmuştum onu da elimden aldılar ve tekrar sizin yanınıza döndüm. Bu bahsettiğim şeyler gençlerin birçoğunda kaygı bozukluklarına ve çok büyük özgüvensizliğe sebep oluyor. Bir okul kazandım mezun oldum ama hiçbir şeye yaramıyor yani geçimimi sağlayamıyorum, bu yüzden yine aileden destek almak zorunda kalıyorsun. Özellikle kadınlar çocukluğundan itibaren özgüvensiz olarak yetiştiriliyorsun, üstüne bunu da başaramıyorsun ve ‘yetersizliğin’ yükleniyor üstüne. Zaten pandemi ile birlikte genel bir kaygı bozukluğu vardı işte virüse yakalanacak mıyım ölecek miyim korkusu vardı bunun üstüne bu bahsettiğim kaygılar da yüklenmiş oldu.

Biz cafe-bar çalışanları dayanışmasını da pandemi öncesi de düşünüyorduk. Sadece pandemi de çok daha yakıcı hale geldi ve acilen bir dayanışma ihtiyacı duyduğumuz için cafe bar çalışanları dayanışmasını kurduk. Zaten birikmiş bir öfke vardı ve bu öfkenin kendimize yönelmemesi için bunun sorumlularını belirlemeliyiz dedik ve bu sorunlara karşın öfkeyi örgütlemek istedik aslında.”

Betül, yaşanan tüm bu saldırılara karşı kafe-bar emekçileri olarak örgütlenmeye başladıklarını, esasta bu örgütlenmenin pandemi öncesinde de düşünüldüğünü anlattı. Kafe-Bar Emekçileri Dayanışması olarak eylem-

lerini sürdüreceklerini vurgulayan Betül şunları söyledi:

“Bahsettiğimiz gibi pandemiden önce de patronların tiplere el koyma, uzun saatler çalıştırma, düşük ücretlerle çalıştırma gibi problemlerimiz hep vardı. Sendikasızlık büyük bir problem, sigortasızlık büyük bir problem ve bunun karşısına bir güç olarak duramıyorduk. Bunlarla birlikte pandeminin getirdiği talepleri ilk olarak İstanbul'da Kadıköy, Şişhane ve Beşiktaş olmak üzere üç farklı yerde sessiz eylem gerçekleştirerek duyurmaya başladık. Tabi bu eylemler sırasında ve süreç içerisinde birçok kafe bar emekçisi, müzisyen intihar etti, çünkü bu insanlar da kafe barlardan geçimlerini sağlıyordu. Zaten biz de son sessiz eylemimizi yaşamını yiti-

Aslında sendika süreci bizim için hep konuştuğumuz talepleri somutlaştırmanın patronları zorlamanın resmi bir adımı olmuştu.

ren kafe bar çalışanlarına ithaf etmiştik. Ardından basın açıklamalarımıza başladık çünkü sessiz eylemlerimiz yeterince kamuoyu oluşturmuştu ve bir sendika sürecine girdik. Aslında sendika süreci bizim için hep konuştuğumuz talepleri somutlaştırmanın patronları zorlamanın resmi bir adımı olmuştu. İşyerinde yaşadığımız bir hak ihlali evet kafe bar çalışanları dayanışması genç bir kitle ve bu gençliğin vermiş olduğu bir açıklık var, yaratıcılık var çabukluk var... Örneğin bir kafede bir hak gaspı yada taciz yaşandı, birine sigortası yapılmıyor bu gibi durumlarda hızlıca bir eylem örgütleyebiliriz. Bunun resmi ayaklarını da sendikayla birlikte yapmaya başladık ve Otel ve Turizm İşçileri Sendikası'nda bir şube açtık, ardından basın açıklamalarımız gerçekleşti. Bir ara mekanlarda açılmalar oldu bu, açılmalarda %50 kapasiteyle açıldı. Bu da aslında çalışanların yarıya düşmesi demek oldu. Bu dönemlerde çalışanlar iki kişinin işini yapmaya başladılar ve yine

çok daha uzun saatler boyunca çalışmaya başladılar.”

Yaşanan açılma ve kapanmaların emekçiler için çok zor geçtiğini de sözlerine ekleyen Betül son olarak şunları ifade etti:

“Yani çok daha büyük yük yüklendi ve tabii ki hijyen olmayan koşullarda çalışmaya başladık. İşte tuvalet temizliyorsun, insanların yediğini içtiğini kaldırıyorsun, steril ve güvenli olmayan bir ortam. Normalleşmenin üzerinden çok geçmeden kongrelerin yapılması ve pandemiyi engellemek için gerçek anlamda hiçbir önlemin alınmamasıyla salgının artmasının bedelini biz ödedik ve kapanmalar gerçekleşti. Ardından çok kısa bir süreliğine tekrar mekanlar açıldı biz bu bir ayda da tabii ki ne geçmişe dönük borçlarımızı kapatabildik ne de ihtiyaçlarımızı karşılayabildik. Bu bir aylık süre bize yetmedi ve birçok arkadaşımız da çalışmak için memleketlerinden İstanbul’a geri dönmüşlerdi son kapanmalarla beraber yine büyükşehirlerde biz yine işsiz kalmış olduk. Bu süreçte de eylemlerimiz sürdü ve farklı şehirlerde örgütlenmeye devam ettik. Ve niyetimiz her bir eylemimizi bir öncekinden daha ileri taşımak amacıylaydı. Yedi ayrı ilde eşzamanlı eylemler gerçekleştirdik. Bu iller; Antalya, Samsun, Ankara, Bursa, İstanbul, Adana ve Kayseri idi. Yeni örgütlenmelerimiz hem sendika hem de dayanışma üzerinden farklı şehirlerde devam etti. Mekanların açılması ise bizim cafe bar çalışanları dayanışmasını bütünliğini yükseltecek bir şeydi ama tekrar kapanmalar gerçekleşince bu yıkıcı geçim sorunu bizim karşımıza tekrar çıkmış oldu. Bunun da karşısına biz de örgütlülüğümüzü ve dayanışmayı koyarak üstesinden gelmeye çalıştık ve buna devam ediyoruz. Dayanışmalarımız, mekanlar açılınca güvenceli, sigortalı ve insanca çalışma koşulları için örgütlü mücadelemiz sürececek.”

Sinbo ve Migros İşçileri: Direnişler Kaybederse İşçi Sınıfı Kaybeder!

Özgür Gelecek gazetesi olarak, güncelde mücadeleyi sürdüren işçi ve sendikacılarla mücadelelerini konuştuk.

Koronavirüs pandemisinin Türkiye’de yakıcı etkilerini sürdürmeye devam ediyor. Aradan geçen bir yıla rağmen, pandemi hala kontrol altına alınmamışken, AKP iktidarı pandeminin tüm yükünü işçi sınıfının üstüne yükleme devam ediyor. Yoksullukla boğuşan emekçi halk bu yükün altında açlık ve sefaletle yaşamaya devam ediyor.

Pandemi döneminin henüz başlarında AKP’li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın işten çıkarmaların yasaklandığı ve Kısa Çalışma Ödeneği ile destek olunacağı açıklamasının ardından bu söylemlerin de bir anlam ifade etmediği süreç içerisinde tekrar tekrar öğrenilmiş oldu. İşçiler Kod-29 denilen bir ‘kanun’ çerçevesinde işlerinden edilmeye devam edildi. İşten atılmayan işçiler ise ücretsiz izinlere zorlandı. İşçi sınıfına yönelen bu saldırılara karşı da direnişler yükseldi. İşçiler birçok yerden örgütledikleri direniş ve grevlerle sermayeye karşı mücadeleyi yükselttiler. Biz de Özgür Gelecek gazetesi olarak, güncelde mücadeleyi sürdüren işçi ve sendikacılarla mücadelelerini konuştuk.

İlk olarak İstanbul Haramidere’de yer alan Sinbo fabrikasından atılan Dilbent Türker’le konuştuk. Dilbent sendikal düşmanlık sonucu işten atılan bir işçiydi. Direnişle işine geri dönen Dilbent, bu sefer de Kod-29’la işinden edildi. Dilbent, Kod-29’a karşı mücadelesini ve işçi direnişlerinin önemini şöyle anlattı:

Pandemi süresinde Avrupa ülkeleri tam kapanmaya giderken, üretim anlamında Türkiye’de çarkların durması bir kenara ihracat rekorları kırıldı. Ne pahasına? İşçi emekçilerin canı, sağlığı pahasına. Patronların servetine servet kattığı bu süreçte çalışma şartlarının ağırlaşması, esnek çalışma, telafi çalışması, çok işe az ücret, az işçi politikası da devreye hiç olmadığı kadar sokuldu. İşçi emekçiler bu süreçte bu kölelik koşullarına karşı canları ve gelecekleri için ses çıkarmaya sendikalaşmaya başladı.

Hali hazırda patronlara verilen ücretsiz izin ve Kod-29 gibi saldırılar çıkarılan 7244 nolu yasayla devreye sokuldu ve bu başkaldırıyı ezmek için bütün yasal dayanaklar patron lehine kullanıldı. Kod-29 “işten çıkarma” yasağının dışında bırakıldı. Bundan dolayı işten çıkarmak yasak değil tazminatlı çıkarmak yasak olmuş oldu.

Üstelik işçi ve emekçileri ahlaksızlıkla

itham ederek tazminat hakkı işsizlik ödeneği hakkı elinden alınarak ve hayatının geri kalanını da olumsuz yönde etkileyecek şekilde adeta cezalandırma ve iş alanlarından yaşamdaki uzaklaştırma yoluna gidildi. Tıpkı KHK ile damgalanan işinden edilen yüzbinlerce memur gibi.

Türkiye de 177 bine yakın işçi Kod-29 ile güvencesiz yaşama itildi. Bu zulmü kabul etmeyen işçiler direniyor. Direnişçiler olarak zaman zaman bir araya geliyor eylemler ve dayanışma gösteriyoruz. Direnişlerin bu süreçte sahiplenilmesi büyütmesi ve birleştirilmesi gerekir. Direnişler kaybederse Türkiye İşçi Sınıfı kaybeder.

Ancak biz işçi ve emekçiler olarak bu topyekun insanlık dışı saldırıya karşı topyekun mücadele vermeliyiz başka da bir yolu yoktur. Bu gün Sermayedarlar İşçilerin sessizliğinden bir araya gelemeyişlerinden besleniyor onlara gereken dersi bizler bir araya gelerek sessiz kalmayarak vereceğiz. Haklarımız ve geleceğimizi Sermayedarların ellerine bırakmamalıyız.

Kod-29 ve ücretsiz izin saldırılarına karşı sahada aktif bir şekilde mücadele eden bir diğer isim de Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası (DGD-SEN) Başkanı Murat Bostancı. Bostancı Kod-29’un patronlar tarafından sendikal örgütlenmeye karşı sopa olarak kullanıldığını ifade etti.

Sendikalarında örgütlü olan Migros işçilerinin devam eden direnişinden de örnekler veren Bostancı, süreci şöyle anlattı:

Pandemi döneminde sömürü daha katmerli uygulanmaya başlandı. Başlangıçta bir çekimserlik olmasına rağmen işten atılma, Kod-29, ücretsiz izin ve kısa çalışma dayatıldı bunu gören, yaşayan işçiler Sendikalı Sendikası karşı durmaya mücadele etmeye direnmeye başladı. Sendikal örgütlenmeye karşı Kod-29 tavan yaptı, karşılığında mücadelede aynı biçimde arttı ve direnişler büyüdü.

Kod-29 “Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymamak” olarak nitelendiriliyor ama ucu

açık madde. Nerde haksızlığa karşı durma varsa, anında Kod-29 kullanılıyor. Bunu patronlar işçileri cezalandırmak için kullanıyor. Bu saldırılara karşı, topyekün bir mücadele fiili meşru direnişlerle sonuç almaya yönelik hamleler yapmak gerekiyor.

Tekil direnişler de önemli. Biz Migros Depo Direnişini İstanbul ve Kocaeli’de direnen işçi arkadaşlarla birlikte hareket ediyoruz, önemsiyoruz. Yine İstanbul İSİG Meclisi ile Kod-29, işten atmalara, iş cinayetlerine, sömürüye karşı ortak mücadele zemini içinde hareket ediyoruz bunu önemsiyor ve bundan sonrada mücadeleyi büyüteceğiz.

Kod-29, Ücretsiz izin ve işten atmalara dair konfederasyonlar göstermelik açıklama dışında bir şey yapmadılar. DİSK, Türk-İş, Hak-İş pandemi sürecinde alanlara inmedi gerekli tepkiyi, direnişi, eylemi yapmadılar. Tabi ki bu süreçte DİSK ve Türk-İş içinde mücadeleciler sendikalar eylemler, direnişler yaptı.

96 gündür süren Migros Direnişini hala görmeyen Sendikalar, siyasi partiler var. Buradan sormak istiyorum, TÜSİAD YİK Başkanı, Anadolu Grubu ve Migros patronu Tuncay Özilhan’dan mı korkuyorlar? Siyasi iktidardan mı korkuyorlar? Yine haber yapmayan basına Tuncay Özilhan’ın baskısı mı var diye düşünmeden edemiyoruz.

Bağımsız Sendika DGD-SEN Migros Depo Direnişini dayanışma ile sürdürüyor. Bu konuda Migros depo, Migros mağazalar, TÜSİAD, Anadolu Grubu Ümraniye ve Tuncay Özilhan’ın Beykoz Kanlıca Çubukludaki konutuna Beykoz Kaymakamlığının 15 günlük özel yasak getirmesine rağmen direnişimiz devam ediyor. Tuncay Özilhan’ın evinin önüne 5 defa gittik 4 defa gözaltına alındık. DGD-SEN Genel Örgütlenme Sekreterimiz Neslihan Acar darp edildi ve bu darp sonucu bayıldı. Yine Sendikamız Örgütlenme Uzmanı Kemal Yılmaz polis işkencesi ile kolu kırıldı. Bin defada gözaltına alınsak, kafamız da kırılrsa, kolumuz da kırılrsa direnişimiz kırmıyacak mücadeleye devam edeceğiz.

KADINLARIN BİRLİĞİ

HALK OKULU, EŞCİNSELLİK, “SOL POPÜLİZM”, EMPERYALİZMİN OYUNU, SAPKINLIK VS.

Nitekim, devrimciler-komünistler devlete-faşizme karşı mücadelede, “konuları-gündemleri” birbirinin karşısına koyarak bir tercihte bulunmazlar. Yani hasta tutsaklara özgürlük isterken homofobiye de karşı çıkarlar.

Halk Okulu dergisinin 4 Nisan tarihli 73. sayısında, Halk Cephesi’nin 2000’li yıllardan itibaren tespitini yaptığı “sol’un çürümesi-çürütmesi” tezine yeni bir dayanak daha getirdi. “Eşcinsellik bir sapkınlıktır! Dersim Belediyesi, DİSK, KESK, HDP, Sol Parti, EMEP... Sol saf-larda burjuvazinin pespayeliklerinin savunulmasına karşı mücadele edeceğiz!” başlığı ile yayımlanan yazı, “doğada sadece kadın ve erkek cinsinin olduğu”, “eşcinselliğin normal olmadığı”, “uyuşturucu, fuhuş, alkol, kumar gibi emperyalizmin halkları yozlaştırma aracı olduğu”, “eşcinselliğin sınıflı toplumlarla birlikte ortaya çıktığı”, “eşcinselliğin ‘devrimci olmayın da ne olursanız olun’ demenin bir aracı olduğu” gibi her cümlesi ayrı tartışma konusu yapılabilecek, bilimin canına okuyan, asgari düzeyde dahi olsa tutarlılıktan uzak, bilgiden yoksun vs. bir dizi iddialarla dolu.

Tek tek bu iddialar/yaklaşımlar incelenip üzerinde tartışma konusu yapılarak bir polemik de yürütülebilir elbette. Ancak bu kadar anti-bilimsel bir yazı bunu hak eder mi, ciddiye almayı gerektirir mi, ciddi bir soru işareti... Yani Fuzuli’nin dediği gibi “Söylesem tesiri yok, sussam, gönül razı değil...”

Halk Cephesi’nin eşcinselliğe yaklaşımı devrimci, demokratik kamuoyu açısından elbette bilinmez değil. Kendilerinin de hiç rahatsız olmaksızın hatırlattıkları gibi “Güler Zere’ye Özgürlük” kampanyası ile en açık haliyle ortaya çıkmıştı. Onlarca kurum tarafından haf-talarca süren eylemler gerçekleştirilirken ve bu hareketin bir parçası olarak İstanbul LGBTT Sivil Toplum Girişimi de platformda yer almakta ve LGBTİ+’lar eylemlere katılmaktaydı. Ancak ne zaman ki, söz-karar yetkisi tartışması başladı, Halk Cephesi de “eşcinsellerin yürütmede yer alamayacağı” şeklindeki dayatmasıyla uzun tartışmalar yaşanmaya başladı. Bugün söz konusu ettiğimiz yazıdan farklı olmayan yaklaşımlarıyla, eşcinsellerin eyleme katılabileceğini ancak yürütmede yer alamayacaklarını ifade ederek platformdan kopuşlar yaşanmasına neden olan da yine Halk Cephesi olmuştur.

Nitekim, devrimciler-komünistler devlete-faşizme karşı mücadelede, “konuları-gündemleri” birbirinin karşısına koyarak bir tercihte bulunmazlar. Yani hasta tutsaklara özgürlük isterken homofobiye de karşı çıkarlar. Bunda anlaşılacak bir şey yoktur. Ama işte Halk Cephesi... Bildiğiniz gibi onlar gibi düşünmeyen herkes çürümüştür ve çürütmektedir.

Keşke geçmiş, geçmişte kalsa ama elbette olmuyor. Halk Cephesi o günden bugüne gram değişmemiştir. Yukarıda bahsini ettiğimiz sürecin üzerinden çok zaman geçti, Gezi gibi toplumsal muhalefetin çok çeşitli kesimlerinin bir arada direndiği günler yaşandı, özellikle bu süreçle birlikte LGBTİ+ özneler, “varlıklarını kanıtlama”yı aşarak “eşitlik” iddiasının mücadelesine daha fazla sarıldılar. Sol da önemli oranda değişti, bir kısmı cinsiyet konusunda örgütlü kadın ve LGBTİ+ özneleri, örgütlülüğü ve politikalarıyla kendi “iç-devrimlerini” yapma konusunda ciddi adımlar attılar. Ama değişmemekte ısrar edenler ve bunu tutarlı devrimcilik, en devrimcilik, en solculuk olarak pazarlayanlar hep orada kaldı.

Halk Okulu dergisindeki yazı da bunun tescilidir.

Yazıya dair söylenecek çok fazla şey var, ancak en bariz olanı, bilimselliğe olan uzaklığın yanı sıra, tutarlılıktan eser olmaması diyebiliriz. Halk Okulu’nun öğretmeni, bir yandan devrimci olduğunu söyleyip “reformistlere” çelme takarken, diğer yandan eşcinselliği “birçok ülkenin hala yasalarda tanımadığını” söyleyip, düşüncesine dayanak olarak kapitalist ülkelerin yasalarını sunabilmekte. Bir yandan, Avrupa Parlamentosu’nun AB üyesi ülkeler için LGBTİ+ bireyler için özgürlük alanı ilan etmesini emperyalizmin “eşcinselliğin emperyalizmin oyunu” olduğuna kanıt olarak gösterirken, diğer yandan bu karara neden olan Polonya’da iktidarda olan sağcı-muhafazakar Hukuk ve Adalet Partisi’nin AB’ye yanıtı söz konusu edilmekte. AB emperyalistlerini mahkum edip, “söz konusu kararın Polonya’nın gelenek ve değerlerine aykırı” olduğunu söyleyen sağcı-muhafazakar partiyi örnek göstermekten beis duymamaktalar.

İstanbul Sözleşmesi’ni iptal etme tartışmalarında AKP-MHP iktidarı ve çevresinin öne çıkarttığı argüman olarak “eşcinseller”i tartışmasına karşı nasıl bir tavır takınılmakta?

O zaman biz de birkaç soru soralım: İstanbul Sözleşmesi’ni iptal etme sürecinde AKP-MHP iktidarı ve çevresinin öne çıkarttığı eşcinsellik tartışmasına karşı nasıl bir tavır takınılmalı bu argümanlara göre? Emperyalist-kapitalist sistemin ideolojik araçlarıyla zehirlediği “halk kültürü-ahlakı-değer yargıları” dedikleri şeyleri, **aynı şekliyle** devrimci kültüre taşımaya, halka yönelik propagandasının çatısını buradan kurmaya “sol popülizm” denilebilir mi? “Sol popülizm”le “halk kültürü” olarak dayatılmaya çalışılan erkeklik ve ataerkiyle malul kitleleri yedekleyebileceğini düşündükleri iddia edilebilir mi? Bunun da sağ popülizmle ciddi bir paydaşlık kurduğu söylenebilir mi? Kulağımıza hiç de gerçek dışı gelmiyor!

Süleymaniye’de Nefret Kampanyasına Karşı

Ülkede sermayenin olduğu kadar erkek egemenliğinin de temsilciliğini “hakkıyla” yerine getiren AKP-MHP faşist iktidarı, geçtiğimiz yaz döneminden bu yana İstanbul Sözleşmesi’ni hedef almış, gerekçe olarak da nefret dolu söylemlerle cinsel kimlik ve yönelim eşitliğini temel alan maddeleri öne sürmüştü. Çünkü eşcinsellik üzerinden yürütülecek bir tartışma ile halk kitleleri içerisinde (ve de özellikle erkekleri kendisine yedekleyerek) yapay ayrışmalar yaratacak ve pandemi ile açığa çıkan çoklu krizini örtbas edebilecekti. Aynı zamanda kadın ve LGBTİ+’ların kazanımlarına da el koymuş olacaktı.

Peki bu politika, sadece ülkemizde midir? Elbette hayır! Çünkü salt pandemi sürecinin başından itibaren erkekliği yücelterek özellikle kadın ve LGBTİ+’lara dönük nefret politikaları ABD’den Latin Amerika ülkelerine, Rusya’dan Ukrayna’ya, Polonya’ya, Suudi Arabistan’a dek birçok ülkede bunun sayısız örneğini gördük. Son olarak bunun örneği Irak Bölgesel Kürdistan Yönetimi’nde olan Süleymaniye kentinde yaşandı.

Bildik nefret söylemleri: “Ahlaksızlık”, “kaos”...

1 Nisan gecesi Süleymaniye kentinde kapsamlı operasyon başlattıklarını duyuran bölgesel yönetimin Uyuşturucu ile Mücadele Departmanı Müdürü Pshtiwan Bahadin, “gey seks ve ahlaksız eylemlerde bulunan kişileri engellemeye karar verdiklerini” söyleyerek bölgede adeta LGBTİ+ düşmanlığına soyunduklarını duyurdu.

Dünyayı saran emperyalist-kapitalist sistemin, krizinin bir faturasını da LGBTİ+’lara çıkarmaya çalışan

“Hayati Tehlikemiz Var”

erkek egemen yönetimlerin nefret dolu kampanyalarında genel olarak kullandıkları argüman burada da geçerliliğini korudu: Cinsel yönelimleri ile “ahlaksızlık yayıyor”, “aile yapısını bozarak” “kaos yaratıyorlar”! Bahadin’in “Bu süreç uzun süre devam edecek ve söz verdiğimiz gibi şehrin güvenlik durumunun baltalanmasına izin vermeyeceğiz. Birimler, ahlaksız eylemlerde bulunan veya kaos yaratanları tutuklama sürecine devam edecek” açıklaması tam da bunun Irakça’sı oldu!

Açıklamalarda operasyon kapsamında 10’dan fazla kişi gözaltına alındığı, birkaç kişinin tutuklandığı bilgileri de verildi.

“Hayati tehlikemiz var”

Nefret üreten açıklamaların dışında hedef gösterilen, gözaltına alınan ve tutuklanan LGBTİ+’lara dönük işkence de gündeme geldi. “Süleymaniye’de dün akşam LGBTİ+’lara seks işçiliği yaptıkları bahanesiyle yönetimin polisleri tarafından tutuklandı. Gözaltı ve tutuklama esnasında polisin işkence ve taciz-tecavüzüne maruz kaldığı bilgisi var” diye İstanbul’daki Hevi LGBTİ+ Derneği Kürt LGBTİ+ aktivistlerinin, dayanışma beklediklerini vurguladı:

“Oradaki süreci takip eden Kürt LGBTİ+ aktivistlerin bizlere çağırısı: ‘Lütfen bu olaya sessiz kalmayın, hayati tehlikemiz var ve buradaki STK’lar, aile ve toplum değerlerine aykırı olan seks işçiliği yapıyor diye bizlerle dayanışma içinde değiller, sizler bizimle dayanışma içinde olun.’”

Konu ile ilgili bir açıklama yapan HDK LGBTİ+ Meclis Girişimi de, hazırladığı dilekçe ile Irak Kürt Bölgesel Yönetimi’ne “Süleymaniye şehrinde tutuklanan LGBTİ+’ların derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz. Uğradıkları işkencenin bölgesel yönetim hükümeti sözcülerinin saydıkları farklı sebeplerden değil, LGBTİ+ varoluşlarından kaynaklandığını biliyoruz. Uluslararası sözleşmelerle de korunan insan haklarına aykırı tutuklamaları kabul etmiyoruz. Irak Kürt Bölgesel Yönetimi Hükümetinden bu insanlık dışı muameleye derhal son vermesini istiyoruz” şeklinde çağrıda bulundu.

Rosa Kadın Derneği: Mücadelemiz, haklılığımız ve yarattığımız sinerji korku yaratmakta

5 Nisan’da Amed’deki kadınlar devletin gözaltı terörünün hedefi oldu. Kadınlar daha önce olduğu gibi gözaltında darp ve kötü muameleye maruz bırakıldı. İktidar İstanbul Sözleşmesi’nden çıkarken diğer yandan kadınları, örgütlülükleri hedef alarak sistematik ve kapsamlı saldırılarla ataerkiyi güçlendirmeye devam ediyor. Amed’deki Rosa Kadın Derneği Başkanı Adalet Kaya ile dernekleri başta olmak üzere kadınlara dönük saldırıları, kadın mücadelesinin “illegalize” edilmesi ve buna dair kadınların ortak mücadelesini konuştuk. Kaya, Amed’deki kadın mücadelesinin yarattığı korkuya vurgu yaparken ve coğrafyamızda kadınların dayanışma ile yaratılan ortak mücadele hattının da benzer bir korku yarattığını vurguladı.

5 Nisan’da yapılan operasyon ile 22 kadın gözaltına alındı ve 8’i tutuklandı, 6’sı ise henüz gözaltında. Üstelik gözaltındaki kadınlara darp ve kötü muamele ise Amed açısından rutinleşmiş durumda. Siz bu “rutinleşen” gözaltı, gözaltında darp, kötü muamele ve tutuklama süreci için neler söylemek istersiniz?

Geçen sene 22 Mayıs tarihinde başlayan bir operasyonlar serisi ile Amed’de kadın mücadelesi yürüten, kadına karşı şiddetle mücadele konusunda çalışmalar yapan tüm kadın kurumlarına dönük sistematik bir yargı tacizi ile karşı karşıyayız. Kolluk tarafından oluşturulan iddianameler dayanaksız ve oldukça hukuksuz usullerle gerçekleştiriliyor. Kadınların tamamı teknik takibe maruz kalıyor. Telefonları dinleniyor, usulsüz bir şekilde fiziksel olarak takip ediliyorlar ve bunun sonucunda hiçbir suç unsuru bulamayan kolluk “gizli tanık” adı altında hukuki hiçbir geçerliliği olmayan kişilerin söyledikleri üzerinden suç oluşturmaya çalışıyor. Tüm bunlar şiddet içermekte ve kadınların örgütlenme hakkına ve özel hayatın gizliliğini koruma hakkına dönük ihlaldir. Yanı sıra belirttiğiniz gibi sabaha karşı yapılan ev baskınları, gözaltında gerçekleşen kötü muameleler de yine kadınları korku ve yılgınlığa itmeye yönelik gerçekleştirilen kolluk ve yargı tacizidir. Soruşturmanın tüm süreçleri usulsüz ve hukuksuzluklarla doludur. On yıllardır kadın mücadelesi baskı ve şiddetle yıldırılmaya çalışılmakta ve yargı da bunun aracı olmaktadır.

Amed’deki Rosa Kadın Derneği özelinde kadınlara dönük bu saldırıları, İstanbul Sözleşmesi’nden çıkma girişimi

SÖYLEŞİ ADALET KAYA

ile birlikte iktidarın kadın mücadelesinden duyduğu korkunun ifadesi olarak okumak mümkün mü? Siz nasıl değerlendirirsiniz?

Son operasyonda olduğu gibi gözaltına alınan veya tutuklanan kadın arkadaşlarımız farklı kurumlarda kadın çalışması yürüten ve eylem ve etkinliklerde birlikte olduğumuz kadınlardır. Yapılmak istenen Rosa Kadın Derneğini Kürt Kadın hareketini illegalize etmeye çalışmaktır. Mücadelemiz haklılığımız, yarattığımız sinerji korku yaratmakta ve iktidarı kadın aktivizmine karşı daha saldırgan kılmaktadır. İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararından bağımsız değil elbette. İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararı hukuksuz olmasının yanında demokrasiye, hukukun üstünlüğüne evrensel tüm değerlere karşı gerçekleştirilmiştir. Türkiye kadın hareketinin büyük mücadeleler sonucunda elde ettiği tüm kazanımlar tehlike altındadır.

İktidar tarafından yapılmaya çalışılan tüm değişiklikler haklarımızı ve hayatlarımızı tehdit etmekte ve yükselen kadın mücadelesini durdurmak içindir. Kadınlar, yaşamsal değerdeki tüm haklarını koruyacak ve asla vazgeçmeyecek.

Bu saldırılara rağmen bölgedeki kadın çalışmalarına TJA ve diğer kadın örgütleri ile devam etmektesiniz, İstanbul Sözleşmesi için ve diğer saldırılar için nasıl çalışmalar yapmaktasınız?

Kadın mücadelesine ve bu mücadele ile yıllar yılı birikerek bize ulaşan tüm kazanımlara sahip çıkmak görevimiz. Haklı olmanın verdiği inançla eşitlik ve özgürlük mücadelesinden, adalet talebimizden, örgütlenme hakkımızdan vazgeçme-

yecek daha çok örgütlenerek ve daha çok güçlenerek yolumuza devam edeceğiz. İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararını tanımıyor ve sözleşmenin hukuken hala yürürlükte olduğunu savunuyoruz. Sokaklarda, meydanlarda İstanbul Sözleşmesi’nden vazgeçmeyeceğimizi anlatıyor, ortak ve bütünlüklü eylemler yapıyoruz.

Kadın mücadelesini ortaklaştırma konusunda son bir yılda çok yol aldığımızı söylemek mümkün.

“Dayanışmamız ve ortak mücadelemiz korkulu rüyaları”

Son olarak kadın mücadelesine dönük kapsamlı saldırılara karşı batı ile bölge nasıl bir dayanışma ve birlikte mücadele hattı oluşturabilir, siz nasıl bir çağrı yapmak istersiniz?

Süreç içerisinde kadın kazanımlarına dönük saldırılara karşı ortak tavır geliştirdik. Nafaka hakkının gasp edilmeye çalışılmasından, çocuk istismarı faillerinin kız çocukları ile evlendirilerek aklanmaya çalışılmasına nasıl birlikte karşı durduysak, normalleştirilen OHAL dönemi uygulamalarına, kayyım politikalarına, Kürt kadın hareketine dönük yargı tacizine karşı da ortak mücadele hattı örmeliyiz. Deneyimlerimizle biliyoruz artık bugün Kürt kadın hareketine yapılan saldırılar aslında Türkiye Kadın hareketine yapılmıştır. Dayanışmamız ve ortak mücadelemiz iktidarın korkulu rüyasına dönüşmüş durumda. Kadın hareketini parçalamaya ve güç kaybettirmeye çalışıyorlar. Bunun karşısında daha kuvvetli bağlar kurmalı ve mücadeleyi büyütmeliyiz. Tek bir kadın daha ek-silmemek için eşit ve özgür yaşamı örmek için gerçekleşen kadın kırımını durdurmak için mücadelemiz ortak olmalıdır.

HDP Davası ve Gergerlioğlu'nun Tutuklanması!

Gergerlioğlu'nu tutuklanmaya gelen polislerden birinin; emniyette cemaat üyelerine ağır işkence yaptığı için daha önce Meclis'te Gergerlioğlu tarafından teşhir edilen polis Abdülkadir Yılmaztürk olduğu ortaya çıktı.

Ülkenin siyasal, politik ve toplumsal perdesinin ana temalarından biri olarak harlanan HDP kapatma davası ve vekilliği düşürülen tutsak HDP milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na gelmeden önce toplumsal hafıza/bellek üzerine birkaç not düşmek gerekir.

Toplumsal hafıza veya bellek, bireyin ötesinde bir grubun geçmiş deneyimlerinden doğru mekân, zaman ve olay örgüsünün “unutulmaması” yani hatırlanması üzerinden şekillenmektedir. Birçok yönüyle sosyal bilimcilerin ele aldığı ve çeşitli konular üzerinden araştırmalara tabi tuttuğu “toplumsal hafıza” ilk kez 19. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıktı. Kavram esas olarak filozof ve sosyolog Maurice Halbwachs'in Les Cadres Sociaux de la Mémoire (1925) ve La Mémoire Collective (1950) çalışmalarından gelmektedir.

İnsan ve hafıza dizgisinden gelişen toplumsal belleğin “toplum/kolektif/grup” minvalini her üç noktadan da değerlendirebiliriz. Ancak biz bu minvalde, bugün Mezopotamya'nın kadim haklarından biri olan Kürt halkının dil, kimlik, kültür, sınıf ve kavramları üzerinden şekillenen “toplumsal hafızası” ile bu topraklarda çeşitli milliyet ve inançlardan ötekileşenlerin ortak paydada bulunduğu güncel atmosferin bir noktasına değineceğiz.

HEP'ten HDP'ye uzanan bir gelenek

1990'a kadar sol, demokrat vb. partilerde

yer edinmeye çalışan Kürt siyasetçileri, 90'da Halkın Emek Partisi'ni (HEP) kurarak siyasi yolculuklarının kurumsal ilk adımını attılar. Bu ilk adımdan sonra sürekli kapanan veya kapanma davalarıyla karşı karşıya olan Kürt partileri her zaman devlet ve iktidarlarının sahada olan esas hedefleri oldular. Demokrasi Partisi (DEP), ÖZDEP, Halkın Demokrasi Partisi (HADEP), Demokratik Halk Partisi (DEHAP), Demokratik Toplum Partisi (DTP), Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) ve son olarak Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) ile Halkların Demokratik Partisi (HDP) 90'lardan bu yana gün geçtikçe kanayarak güçlenen bir konuma gelmiştir. Bu partiler aynı zamanda –tıpkı şimdi olduğu gibi- TC rejiminin tökezlediği her dönemde saldırdığı partiler, faşizmin temel ideolojisinden doğru daha fazla saldırdığı mekânlar olmuştur.

Burada bir paragraf daha açmak gerekiyor; ki bugün olduğu gibi kapatma vb. bu perdeden gelişen bütün saldırıların bir diğer biçimi de “muhalefet” partileri üzerinden gerçekleşmiştir. Tarihte kapatma davalarına şakşakçılık yapan “muhalefet” zihniyetleri güncelde ise bir fırsat olarak süreci değerlendirmenin peşindedirler. Öyle ki TV kanallarında “kapatılacak” HDP oylarının hangi partiye gideceği tartışılmaktadır. Bu zatlar tarafından HDP seçmenin oyu “cepte keklik” olarak görülmektedir! Güncel örneklerden doğru CHP'nin “demokrat”

havalara bürünerek bir yandan tepkisiz kalması ve Kürt oylarına yönelik hamleler geliştirmesi, diğer yandan ise AKP artığı olarak meydana çıkan ve Rojava'dan Öz Yönetim Direnişleri'ne kadar Kürt kanıyla ellerini yıkayan DEVA ve Gelecek Parti'lerinin Kürtlere yönelik vaatleri ve T. Kürdistanı'nın da yoğunlaştırdıkları çalışmaları tablonun fırsatçıları aşikâr etmektedir.

Bir geleneğin tekrerrüü

Dokunulmazlıkların kaldırılması, vekilliklerin düşürülmesi, tutuklamalar, tehditler TC iktidarları nezdinde somutlanan bir gelenektir.

Milletvekilliği düşürülen ve muhafazakar kimliğiyle bilinen insan hakları savunucusu Ömer Faruk Gergerlioğlu; iktidarın kirliliklerini teşhir ettiği ve meşru hak olarak protesto gerçekleştirdiği için mecliste yaka paça darp edilerek gözaltına alındı. 1994'te dokunulmazlıkları kaldırılan ve darpla gözaltına alınan DEP milletvekillerinden Orhan Doğan'ın basına yansıyan gözaltı resimlerini Gergerlioğlu'nun ayakkağıları izledi. Direnişiyle iktidar pisliklerini teşhir etmeye devam eden Gergerlioğlu'na bir mesaj da tutuklandığı gün evine yapılan baskında açığa çıktı. Eşi ve çocukları önünde darp edilerek gözaltına alınan Gergerlioğlu'nu tutuklanmaya gelen polislerden birinin; emniyette cemaat üyelerine ağır işkence yaptığı için daha önce Meclis'te Gergerlioğlu tarafından teşhir edilen polis Abdülkadir Yılmaztürk olduğu ortaya çıktı.

İşkenceci polis olarak bilinen ve hakkında işkence raporları tutulan A. Yılmaztürk'ün Gergerlioğlu'nu tutuklamaya gelmesi elbette bunca hadisenin içinde

tesadüfî bir mesele değildir. Açıkça tehdit barındıran iktidarın bu pratiği; Batman'da yaşanan faili meçhul ölümleri araştırmak için 1993 yılında gittiği kentte rejimin doğrudan hedefiyle katledilen DEP Milletvekili Mehmet Sincar'ı anımsatmaktadır.

Diğer bir ifadeyle tarih ısrarla tekrerrüü ettirilmektedir...

Devlet nezdinde gerçekleşen bu saldırılara karşılık Kürt halkının legal alanda 90'lardan başlayan ve HDP ile devam eden siyasal mücadelesi kitleleşti. Diğer bir ifadeyle devlet saldırganlaştıkça ulusal mücadele çok farklı kesimleri de içine alarak büyüdü.

Bunu Gergerlioğlu'ndan, HDP'nin hitap ettiği tabanının çeşitliliğinden ve ezilen farklılıklarla kurduğu ortak mücadele hattından doğru görüyoruz. Bir yönüyle gelişen bu mücadele penceresi,

“İslamcılık” ve Kemalizm; Gergerlioğlu'nun nezdinde teşhir olmakta ve toplumsal hafızayı diri tutmanın çabası olarak ortaya çıkmaktadır.

devlet ideolojisinden beslenen iktidar ve muhalefetin pisliklerini deşifre etmenin ötesinde halk içinde şovenizmi kırmada da ciddi bir etken olarak ortaya çıktığını görüyoruz.

TC'nin öteden beri dönem dönem “sığınağı” olan “İslamcılık” ve Kemalizm; Gergerlioğlu'nun nezdinde teşhir olmakta ve toplumsal hafızayı diri tutmanın çabası olarak ortaya çıkmaktadır.

Tekerrürün iştirak ettiği esas önemli nokta ise burasıdır. Yani toplumsal hafızanın dermanı son on yılda her alanda oluşan ve gelişen öteki seslerin ortak mücadele platformlarını dirençle bir adım ileri taşımakta ortaya çıkmaktadır. Kısa bir süre önce kuruluşunu ilan eden Birleşik Mücadele Güçleri bu anlamda önemli bir yerde durmaktadır. BMG'nin son süreçte ördüğü pratik, ısrarla “tekerrür ettirilen” tarihin ve toplumsal hafızanın diri tutulmasının ötesinde yeni bir toplumsal tahayyüle işaret etmektedir. Dolayısıyla devletin saldırısına karşı, toplumsal hafızayı diri tutmanın ve devrimci mücadelenin reaksiyonu için BMG önemli bir yerde durmaktadır.

Iğdır S Tipi Hapishanesi'nde İlk Koşullar

Tutsakların içerdeki direnişine destek olabilir, onlarla dayanışmayı yeterince zorlayabilir ve fiziksel mekanların ötesinde yan yana olmayı başarabilirsek tecrit önce yaşamsal anlamda silikleşecek sonrasında ise fiili olarak ortadan kalkacaktır.

AKP'nin adaletten anladığı, toplumsal muhalefetle mücadele etmek, bunun için ne gerekiyorsa yapmak, siyasi her türlü "cezada" verilen hükmü ağırlaştırmak, yeni yeni suçlar icat etmek, bununla birlikte Avrupa Birliği fonlarıyla yeni hapishaneler inşa ettirmektedir. Genel kamuoyunun gündemine daha çok Hacı Bışkin'in 3 yeni S Tipi Cezaevi kuruldu yazısıyla giren hapishaneler o kadar yeni ki hapishanelerde çalışan "infaz memurları" bile böyle bir hapishanenin olduğundan bihaber.

Görüşçüsü olduğum tutsağında bulunduğu hapishanede sürgünlerin olduğunu öğrenince kaldığı hapishaneyi aradım ve "infaz memuru", tutsağın sürgün-sevk edildiği yer için, "Iğdır S tipi yazıyor ama yanlış olabilir, S tipi diye bir hapishane şimdiye kadar duymadım" demişti...

Yani AKP'nin yeni inşa ettirdiği hapishane türlerine hapishanede çalışanlar dahi yetişemiyor!

Geçtiğimiz 4-5 ay içerisinde S tipinde; Antalya S Tipi Kapalı Cezaevi, Bodrum S Tipi Kapalı Cezaevi, Iğdır S Tipi Cezaevi olmak üzere 3 yeni hapishane kuruldu ve şu ana kadar bunlardan Iğdır S tipine tutsaklar sürgün edilmeye başladı.

Tutsaklardan öğrenebildiğimiz kadarıyla Şubat ayının başından bu yana tutsakların kaldığı S tipi hapishaneleri; hak ihlallerinin, tecrit uygulamalarının merkezi ve bir nevi de İmralı koşullarının yayılmış hali gibi duruyor.

Iğdır S tipi hapishanesinde kalan yoldaşımızın kısa görüşmelerde de olsa aktardıkları kadarıyla bu hapishanede ki gelişmeleri anlatmak, hapishanelerde yükselen direnişe destek olmak ve artan hak ihlallerine karşı koyabilmek açısından önemli olduğunu düşünüyoruz.

Birincisi ve belki de en önemlisi tutsakların dışarıyla bağlantısı, telefon görüşmeleri ve kapalı görüşler aracılığıyla oluyor. Yani televizyon, kitap, dergi, haftalık gazete gibi haber alabileceği hiçbir şey henüz tutsaklara verilmiş durumda değil. Bu durum, tecrit uygulamalarını ciddi düzeyde derinleştirmiş gibi duruyor. Örneğin aradan geçen sürede tutsaklar, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması, HDP'nin kapatılması tartışmaları, Gergelioğlu'nun milletvekilliğinin düşürülmesi-tutuklanması gibi birçok genel ve Türkiye gündemine etki eden gelişmeleri dahi öğrenememiş durumdaydılar. Tutsakların haberdar olduğu konular, 2-3

kere yapılan 10 dakikalık telefon görüşmelerinde öğrendikleri haricinde sürgün edilmeden önceki hapishanelerdekiyle kalmıştı.

Bunlara ek olarak, şu an hapishanede birer ve üçer kişilik koşullar var ve tek kalanlar kendisi ve ara sıra gördükleri gardiyanlar dışında kimseyi göremiyor. Tek kalan tutsaklar havalandırmaya da tek çıkıyor ve 1 saat havalandırmada kalabiliyor. Yan yana olan hücrelerde ise şimdilik hem boşluklar mevcut hem de adli tutsaklar yerleştirilmiş durumda. Bu da politik tutsaklar arasındaki iletişimi büyük ölçüde zorlaştırıyor. Tutsaklar birbirlerini sadece telefon görüşmelerine çıkarken eğer karşılaşırlarsa görebiliyorlar.

Koşullar ise, sadece bir odadan oluşuyor; tuvalet, banyo, mutfak, ranza, masa hepsi aynı yerde ve zaten koşu binaların dışında da şimdilik bir şey yok. Bu arada mutfak dediysek, mutfak yaklaşık 1.5 metrelik bir tezgahtan oluşuyor. Şu an koşullarda ne televizyon ne radyo hiçbir şey yok. Tutsakların sürgün edilmeden önceki hapishanelerdeki eşyaları da ya hiç hapishaneye getirilmemiş ya da getirilmiş olsa bile tutsakların bunlara ulaşması epey bir dilekçeden sonra oluyor.

Yani toparlarsak, bütün yeni hapishanelerde olduğu Iğdır S tipi Hapishanesi'nde de hak ihlalleri üst düzeyde yaşanıyor. Tecrit uygulamaları oldukça derin. Buralardaki hak kazanımları için vakit kaybetmeden hem içerde hem dışarda ısrarlı bir biçimde mücadeleyi özel olarak yoğunlaştırmamız gerekiyor.

Iğdır merkezine araçla 15 dakika, havalimanına ise yürüyerek 10 dakika mesafede olan, yeni yapıldığı için boyaları henüz parlayan Iğdır S tipi hapishanesi, tecrit uygulamalarının derinleştirildiği, tutsakları düşünsel olarak dış dünyadan koparmayı amaçlayan özel hapishanelerden sadece biri. Özel olarak yeni olan S tipi hapishanelerde genel olarak da bütün hapishanelerdeki tecridi anlamsızlaştırmak, parçalamak ise kelinin gerçek anlamıyla bizim elimizde.

Tutsakların içerdeki direnişine destek olabilir, onlarla dayanışmayı yeterince zorlayabilir ve fiziksel mekanların ötesinde yan yana olmayı başarabilirsek tecrit önce yaşamsal anlamda silikleşecek sonrasında ise fiili olarak ortadan kalkacaktır.

30 Mart Kızıldere İçin Anmalar Gerçekleştirildi

"Faşizme karşı devrimci dayanışmanın tarihi onurumuzdur"

İstanbul

30 Mart 1972 günü Kızıldere'de Türkiye Devrimci Hareketi'nin önderlerinden Mahir Çayan ve yoldaşları katledildi. Kızıldere ölümsüzlerinin 49'unu yılında Birleşik Gençlik Meclisleri (BGM), Nurtepe'de yürüyüş gerçekleştirdi.

Yürüyüş, Çayan Halk Sineması'nın önünde başladı. Yürüyüş sırasında okunan metinde ise şunlar ifade edildi: "Kızıldere katliamı ve ardından Denizlerin katliamı devrim mücadelesini durduramamış aksine daha da güçlendirerek bu güne getirmiştir. Faşist devlet birleşik devrimimizi bastırabilmek için ne kadar katliamlar yaptıysa da binlercemizi zindana da atsa devrimin yükselişini o gün durduramadı, bugün de durduramıyor. Onların Kızıldere'de gösterdiği siper yoldaşlığının en yüce örneği bugün bizlerin omuzlarında daha güçlü bir şekilde yükseliyor."

Ankara

Kızıldere katliamının 49'uncu yıl dönümünde birleşik mücadelenin önemine dikkat çeken devrimci kurumlar, "Faşizme karşı birlikte direnişin ve devrimci dayanışmanın tarihi onurumuzdur" dedi.

Mahir Çayan ve yoldaşlarının Kızıldere'de katledilişlerinin 49'uncu yılında Ankara Karşıyaka'da bulunan mezarları başında anma gerçekleştirildi. Mezarlığın 2'Nolu kapısında toplanan kitle burada yürüyüş düzenleyerek önce Mahir Çayan'ın ve ardından Ulaş Bardakçı'nın mezarını ziyaret etti.

ERMENİSTAN'DA DURUM (2/2) NİKOL PAŞINYAN DÖNEMİ

Sarkisyan liderliğindeki ECP hükümetine muhalif olan Paşinyan seçimleri kazandığında roller değişir. Bir dönem eleştirdiği yönetimin yerine, artık O ve O'nun oluşturduğu yönetim gelmiştir. Artık O hükümet başındadır. Muhalif olduğu dönem eleştirdiği ve sorunların muhatabı olan hükümetin yerini almıştır. Dolayısıyla muhalif olduğunda ülke sorunlarını eleştiren, mevcut yönetimi teşhir eden, hatta kitle hareketlerinin başına geçerek yönetimi düşürmenin aracı olarak kullanan Paşinyan, yönetime geldiğinde artık eleştiren konumdan, eleştirilen ve sorunların muhatabı olan konuma gelmiştir.

Paşinyan hükümeti de kapitalist hükümettir. Dolayısıyla sömürüyü, yoksulluğu, işsizliği, yolsuzluğu, rüşveti vb. sorunları yok edecek ve emekçi halkın çıkarlarını yerine getirecek bir hükümet değildir. Tersine mevcut yapıyı devam ettirecek hükümettir. Ve giderek teşhir oldukça halkın gözündeki o sorumlu olacaktır. Kısacası Paşinyan Hükümeti de bu minvalde olan bir yönetimdir.

Ancak yönetimini devraldığı ülkenin iç ve dış politikalarında bazı değişikliklere giderek ve devlet kurumlarına müdahale ederek birtakım girişimlerde bulundu. Ancak bu girişimler ülkenin ittifaklar politikasıyla ilintilidir. Amaç yapacağı müdahalelerle Ermenistan'ı, Rusya yürügesinden çıkarıp ABD devletine bağımlı kılmaktır.

Yeni hükümete aynı düşüncede ve kafa dengi olanları alır. Ayrıca ulusal güvenlik servisi ve polis teşkilatı başkanlarını değiştirir. Yukarıda değindiğimiz gibi, Ermenistan'ın iç politikalarıyla beraber dış politikasında atacağı adımlara ilişkin bir takım girişimlerde bulunur ve bazı mesajlar verir.

Bu durum, Rusya ve Rusya ile içli-dışlı olan devlet kademelerinde yer alanları, oligark ve burjuvaları rahatsız eder. Giderek Paşinyan hükümeti ile araları açılır. Aralarında oluşan çelişki giderek tırmanır. Paşinyan'ın hükümet oluşturması ve devlet kurumlarına yeni atamalar yapmasına rağmen, esas etkinlik Rusya yanlılarındadır. Rusya da giderek ağırlığını koyar Paşinyan'ı diplomatik dilde uyarır. Kısacası, Paşinyan parlamentoda çoğunluk oluşturmaya ve hükümet kurmasına rağmen, devletin diğer kademeleri, ordusu, Rusya askeri üssü, vb. kurumlar Paşinyan karşısında set oluşturmuşlardır.

Ermenistan böylesi bir döneme girdiğinde Azerbaycan Dağlık Karabağ'a-Art-sakh'a saldırır. Bu saldırıda Türk devletinin Azerbaycan'a açık desteği vardır. Bunun sonucu Azerbaycan'ın yanında yer alır. Nitekim kullanılan silah ve uçakların önemli bölümü Türkiye'den tedarik edilir. Rusya askeri olarak "tarafsız" görünür. Oysa savaşın perde arkasındadır. Ve bölgeye yeni bir jeo-politik müdahalenin yönlendiricisi konumundadır. Çıkan savaş askeri olarak bir taraftan Türkiye,

Azerbaycan-Ermenistan savaşındır. Ama diğer taraftan savaş ve saldırı Ermenistan topraklarında değil, esas olarak Karabağ topraklarında oldu. Saldırı Karabağ'a ve Ermenilere yapıldı. 27 Eylül 2020'de başlayan savaş, 10 Kasım 2020 tarihinde Rusya'nın devreye girmesiyle sonuçlandı.

Bu savaş Rusya'nın politik insiyatifindedir. Bir müddet savaşı seyretmiş, sonra siyasi olarak öne çıkmış ve ateşkes ilan ettirmiştir. Böylece Rusya yeniden dizayn ettiği bölgede kendi hegemonyasında tarafları masaya oturtmuştur. Bunun sonucu çizilen haritayla Karabağ'ın Şuşa bölgesi ve güney tarafları Azerbaycan sınırlarına dahil edildi. Kuzey bölgesini kendi denetimine aldı, yeni askeri üs kurdu, Karabağ'ın kuzeyi ile Ermenistan arasında Laçın üzerinden geçen yol yapımı kararı alındı. Ayrıca Nahçıvan ile Azerbaycan arasında da yol yapımı kararı alındı.

1988-'93 yıllarında süren savaş ile Ermeniler tarafından tampon bölge olarak işgal edilen topraklar bu anlaşmayla tekrar Azerbaycan'a iade edildi. Görüldüğü gibi savaşa askeri olarak katılmayan Rusya, 44 gün sonra ilan ettiği ateşkes ile mevcut hengamede tarafları masaya oturttu ve kendi çizdiği sınırları kabul ettirdi.

Türk devletinin desteğinde Azerbaycan devletinin saldırısına maruz kalan, toprakları işgal edilen ve ateşkes ile yeni sınırların çizilmesi sonucu Karabağ Erme-

nileri savaşın hedefi oldular. Karabağ halkı savaş ortamında göçe zorlandılar. Savaş sonuçlandığında topraklarını terk ettiler.

30 yıl önce çıkan savaşta Azeriler de Karabağ'dan göç etmişlerdi. Nüfus olarak azınlıkta olduklarından Karabağ'ı terk etmişlerdi. Yapılan ateşkesle Azeriler terk ettikleri topraklara döneceklerdir. Topraklarına dönmeleri onların hakkıdır. Ama diğer taraftan Dağlık Karabağ'ın çoğunluğunu oluşturan Ermeniler tehciye zorlanmakta, toprakları gasp edilmektedir. Binlerce yıl yaşadıkları topraklardan tas-

Nitekim yapılan ateşkes sonucu Ermenistan'da toplumun önemli kesiminde yenilginin sorumlusu olarak Paşinyan görünür.

fiye edilmekte, bölük pörçük bir yaşama itilmektedirler. Kısacası saldırının ve çizilen yeni sınırların faturası Karabağ Ermenileri'ne çıkarılmıştır.

Burjuvazinin önderliğinde pazar dürtüsüyle yapılan savaşın bedeli halklara ödetilmiş ve beraberinde onları karşı karşıya getirmiştir.

Oysa Sovyetler Birliği döneminde Azeri ve Ermeni halklar iç içe ve birlikte yaşamışlar. Yaşamı her alanda paylaşmışlardır. Azerbaycan'da Ermeniler, Ermenistan'da Azeriler beraber yaşam sürdür-

müşlerdir. Çarlık yönetimine karşı 1917 Ekim Devrimi'nde birlikte yer almışlardır. Devrimin hemen akabinde Almanya, Türkiye, İngiltere, Fransa, Japonya gibi emperyalist devletlerin saldırılarına karşı da birlikte, aynı mevzide savaşmışlardır. İkinci Paylaşım Savaşı'nda Alman emperyalizminin hunharca saldırısına karşı Azeriler ve Ermeniler yine aynı safta beraber savaşmışlar, yüzbinlerce şehit vermişlerdir. Kısacası sosyalizm döneminde her alanda yaşamı ve sorunları paylaşmış, hayatı birlikte idame ettirmişlerdir. Ta ki, kapitalizm sosyalizmin yerini alana dek...

Kapitalizmin giderek sosyalizmin yerini almasıyla, bir dönem birlikte yaşayan sosyalist uluslar ve emekçi sınıflar, yerini burjuva iktidarlara ve burjuva uluslara bırakırlar. Ve bunun sonucu mevcut konjonktürde burjuvazinin önderliğindeki çıkar kavgası, savaşlar, önyargılar, bağnaz milliyetçilik, düşmanlıklar vb. dürtüler, Ermeni ve Azeri halkları karşı karşıya getirmektedir.

Yaşanan bu süreçte en zararlı Ermeniler çıkmıştır. Ermeni yönetimi toplumun çıkarları doğrultusunda hareket etmedi. Önceki hükümetler gibi, Paşinyan Hükümeti de bağımsız hareket etmedi. Paşinyan'ın anlaşmayı kabul etmesi ile savaşın ağır bedeli Ermeni toplumuna mal edildi. Denilebilir ki, Paşinyan bağımsız Ermenistan için yurtsever tavır takınabilir miydi? Hayır!

Yukarıda da değindiğimiz gibi 30 yıl önce kurulan Ermenistan devleti bağımsız ve yurtsever temeller üzerine inşa edilmeyen, Rusya'nın güdümünde hareket eden devletti. Nikol Paşinyan yönetimi de -Rusya yerine ABD'yi tercih etse de- emperyalizmin güdümünde olan yönetimdi. Nitekim ABD yanlısı olan ve "Kadife Devrim"le yönetime gelmesine karşın, Rusya'nın dayatmasına tavır takınmamıştır. Hatta savaş seyri içerisinde giderek Rusya güdümünde hareket etmiştir.

Nitekim yapılan ateşkes sonucu Ermenistan'da toplumun önemli kesiminde yenilginin sorumlusu olarak Paşinyan görünür. Paşinyan'a karşı tepki oluşur. Ve bu tepki pratikte de kendisini gösterir. Belli kesimler meydanlarda miting, yürüyüş gibi eylemlerle Paşinyan'a karşı tepki ve öfkelerini dile getirirler. Hemen hemen tüm muhalif parti ve hareketler yer aldıkları gösterilerde Paşinyan'ı ve yönetimini suçlarlar.

Bu arada Paşinyan da mitingler yapar. Kendisini savunur. Yenilginin nedenini önceki yönetime ve askeri kesime mal eder. Paşinyan silahların yüzde doksanın kullanılmadığını, mevcut silahların eski

Mother Armenia: Güç yoluyla barışın sağlanmasını simgeleyen heykel Victory Park'ta yer alıyor ve başkent Yerevan'a bakıyor.

silahlar olduğunu söyleyerek sorumluluğu orduya ve Rusya'ya yüklemiştir. Ordu bu iddiayı doğru bulmamış, silahların yeni olduğunu ve sorumlu olarak Paşinyan'ı görmüştür. Genelkurmay başkanı ve üst düzey subaylar bildiri yayınlarak Paşinyan'ın istifa etmesini istemişlerdir. Rusya da Paşinyan'ın iddiasını kabul etmez. Paşinyan ordunun istifa talebini darbe olarak değerlendirir ve kendi taraftarlarını düzenlediği mitinglere çağırır.

Tüm bu gelişmeler Ermenistan'da hükümet ile muhalif kesimler arasındaki kutuplaşmayı giderek derinleştirmiştir. Oluşan siyasi kriz müzmin hal almıştır. Öyle ki devletin ciddi kurumları savaşın sorumluluğunu birbirlerine mal ederler. Hatta birbirlerini yadsırlar, tanımazlar. Nitekim, Paşinyan genelkurmay başkanının istifasını ister. Ve istediği kararın imzalanması ve yerine getirilmesi için cumhurbaşkanına gönderir. Ancak gönderdiği kararı Cumhurbaşkanı imzalamaz.

Muhalif kesim ise başbakanın istifasını ve yerine geçici olarak Vazken Manukyan'ın getirilmesini istedi. Ve önerdikleri başbakan adayının bir yıllık yönetiminde yeni seçimlerin hazırlıklarının yapılması ve seçimlere gidilmesini önerdiler. Paşinyan önce bunu kabul etmez. Görüldüğü gibi devlet kademelerinde kopukluk oluşmuş ve kurumlar birbirlerini tanımama durumuna gelmişlerdir. Önceleri Cumhurbaşkanı Armen Sarkisyan'ın, Paşinyan ile muhalif kanadın aynı masada buluşma ve anlaşma çağrısı gerçekleşmemiştir.

Ancak yapılan son görüşmeler üzerine Nikol Paşinyan ile muhalif partiler erken seçime gitmek için anlaştı. Yapılan görüşme ve anlaşma sonucu 20 Haziran'da erken seçime gidileceği kararı alındı.

Alınan son karara rağmen Ermenistan geleceği belli olmayan kaos içerisinde çıkacak mıdır? Yukarıda değindiğimiz min-

valde yapılacak seçimler köklü çözümler getirecek midir? Bunu ileride göreceğiz...

Ermenistan'ın Gerçek Kurtuluşu

Ermenistan şu an bir kaosa sürüklenmiştir. Çıkan savaş ile Ermeni halkı travma içine sokulmuştur. Bunun nedenlerine ve sonuçlarına yukarıda değinmeye çalıştık. Yaşanan süreç bir kez daha göstermiştir ki; mevcut yönetimler var olduğu müddetçe Ermenistan girdiği bu durumdan çıkamaz. Çünkü 1991'den bu yana varolan yönetimler Ermenistan'ı düzlüğe çıkarmamıştır. Son Paşinyan dönemiyle iyice fasit daire içerisine girmiştir. Ancak bu fasit dairenin parçalanmasıyla Ermenistan'ın önü açılabilir. Düz bir hatta girilebilir.

Ermenistan halkı ve aydınlar bunu görmelidir. Yaşadıklarından çıkardıkları deney ve tecrübeyle sorunların üstesinden gelebilirler. Bugünkü yönetime ve sisteme alternatif bir Ermenistan kurlmaları için, geçmişte sosyalizm yaşamış bir toplum olarak potansiyel güçleri ve yapıları vardır. Önemli olan bu potansiyel gücün harekete geçirilmesidir. Mevcut duruma alternatif düzenin ve yönetimin gerçekleştirilmesidir. Bu da Ermenistan halkının hoşnutsuzluğu ve tepkisinin bu doğrultuda örgütlenmesi ve pratiğe yansıtılmasıyla mümkündür.

Bu sorun sadece Ermenilere has bir sorun değildir. Kafkasya'nın Azeri, Gürcü ve Çerkes kökenli halkları da benzeri sorunları yaşıyorlar. Onların da yaşadıkları topraklarda oluşturulan bir avuç otokratik kesimlere hizmet eden sisteme karşı hoşnutsuzluk ve öfkenin gerçek nedenlerini, kökenini ve alternatifini Kafkasya yığınlarına gösterebilmek ve o minvalde hareket edebilmektir.

Ancak o zaman sorunların üstesinden gelebilirler. Ve kapitalizmin oluşturduğu bağnaz milliyetçilik, yozlaşmış, içi boşal-

tlmış, burjuva ideologların devamlı ürettiği yalan, dolan, çarpıtma mekanizması ve örülen önyargı duvarı yıkılabilir ve bu girdaptan o zaman çıkılabilir.

Kapitalizm ve burjuva doktrini bir yerde toplumu bu kısır döngü içine sokmuştur, ama diğer yandan bilinçaltı da olsa oluşan tepki ve öfkenin dışavurumu engellenemiyor. Burada sorun burjuvazinin kamufle ettiği gerçeğin toplum nezdinde açığa çıkarılması ve kitlelerin o doğrultuda harekete geçirilmesidir. Bunun için, bu doğrultuda örgütlenmeye gidilmesidir... Bu doğrultuda halkın çıkarı ve demokratik haklar için mücadele edilmelidir.

Bu Ermenistan için de geçerlidir. Mevcut sistemin gerçek yüzü görülmelidir. Şu soru sorulmalıdır: Ermenistan'ı yoksullaştıran, yağmalayan, talan eden yapı alternatif olabilir mi? Daha önce birtakım ülkelerde yaşanan ve günümüzde Paşinyan üzerinden empoze edilen "Kadife Devrim" Ermenistan'ı girdiği girdaptan çıkarabilir mi?

Ermenistan'ın yaşadığı sosyal pratik bu soruların cevabını veriyor...

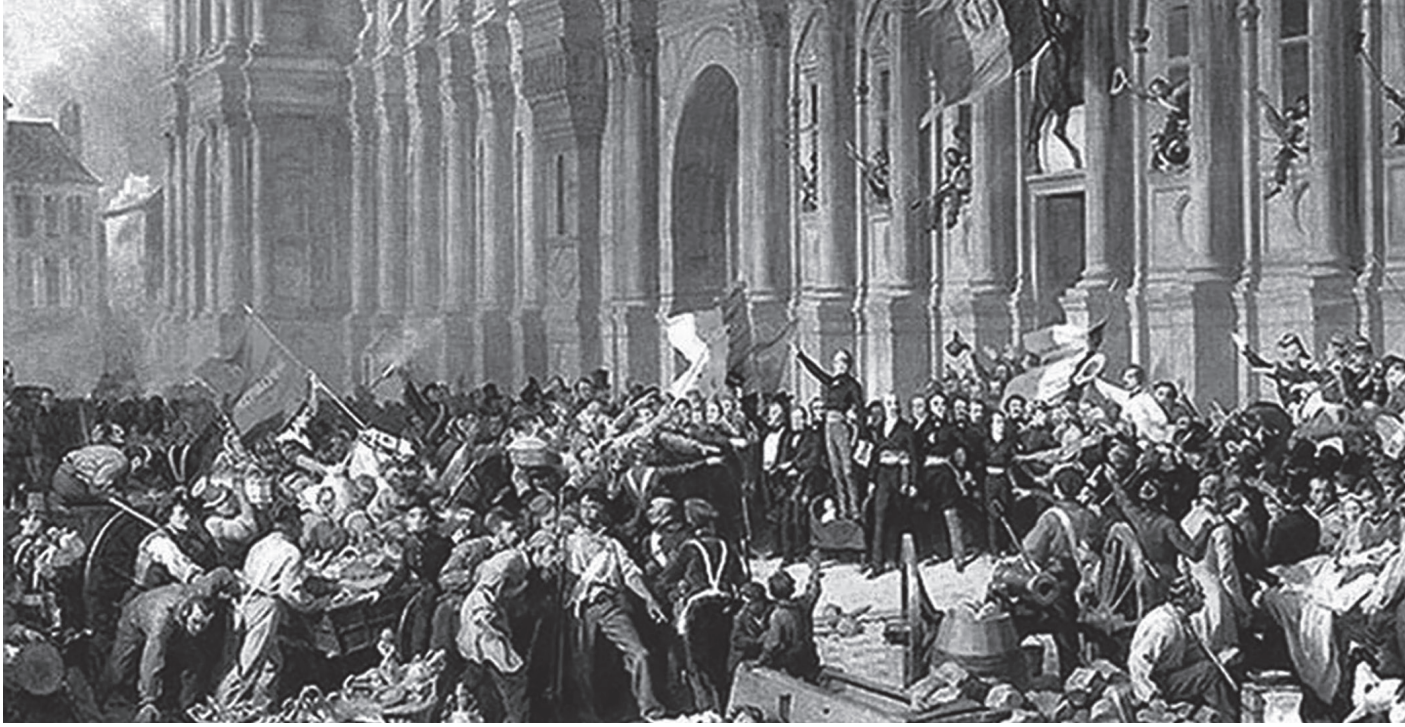
Aynı bölgede yer alan halkların geçmiş tarihlerinde ortak yanları gören ve Ermenilerin mevcut durumundan duyduğu rahatsızlığı dile getiren Bakü'de fiili olarak ev hapsinde yaşayan Azerbaycanlı yazar Ekrem Eyllisli* bunu görüyor ve şöyle dile getiriyor:

"Komşun berbat haldeyken nasıl mutlu olabilirsin?" diyor ve yapılan röportajda Ermenistan'la Azerbaycan arasındaki tarihsel ve ortak bağlara şöyle vurgu yapıyor:

"Bence, Ermenistan'la aramızdaki kültürel bağları kimse yok edemez. O Kültür bizi bir araya getirdi ve yine getirecek; böyle ümit etmek istiyorum. Bu günlerde siyasetçilerden ümit yok. Tek ümit kültürde; nesilden nesle aktarılan şarkılarımız, aynı ezgiler eşliğinde yaptığımız danslar gibi değerlerde."

*9 Şubat 2013'te, Azerbaycan'da yazar Ekrem Eyllisli'nin eserleri hükümeti rahatsız ettiği için yakılmış; Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Eyllisli'den 'halkın yazarı' unvanını geri almış ve cumhurbaşkanlığının bağladığı özel maaşı kesmiş; Eyllisli'nin eşi ve oğlu işlerinden atılmıştı. Ölüm tehditleri alan Eyllisli, 2014 yılında, çeşitli ülkelerden destekçileri tarafından Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterildi. Mart 2016'da, davet edildiği bir edebiyat festivaline katılmak üzere Venedik'e gidecekken Bakü Havalanı'nda tutuklanan 79 yaşındaki yazar hakkında asılsız suçlamalarla davalar açıldı. Bu davalar hala karara bağlanmış değil. (Agos Gazetesi, 13.03.2021)

Paris Komünü Üzerine (1/3)

“Tarihte eşi görülmemiş bir olay oldu bu. O zamana değin iktidar her zaman büyük toprak sahipleri ile kapitalistlerin, yani onların hükümet adı verilen şeyi oluşturan güvenilir adamlarının ellerinde bulunuyordu. Ama 18 Mart devriminden sonra Bay Thiers hükümeti, askeri birlikleri, polisi ve memurları ile birlikte Paris’ten kaçınca, halk durumun egemeni durumuna geldi ve iktidar proletaryaya geçti. Ne ki güncel toplumda iktisadi bakımdan sermaye tarafından köleleştirilmiş bulunan proletarya, ancak onu sermayeye perçinleyen zincirleri kırıp atarsa siyasal bakımdan egemen duruma gelebilir. Ve Komün hareketi işte bu nedenle kaçınılmaz bir biçimde sosyalist bir renge bürünecek, yani burjuvazi egemenliğini, sermaye egemenliğini yıkmaya ve güncel toplumsal rejimin temellerini ortadan kaldırmaya çalışacaktı.” (Lenin, Paris Komünü Dersleri, Sol Yayınları, s. 58)

Komünü ortaya çıkaran gelişmeler

III. Napolyon yönetiminin Prusya’ya karşı açtığı savaş Prusya’nın 1. Wilhelm önderliği altında birleşmesi, Napolyon hükümetinin düşmesi ve 3. Cumhuriyetçi Hükümetin kurulması ile sonuçlanır. Savaş boyunca açlık ve kıtlık yaşayan Paris halkının Fransız egemenlerine duyduğu tepki giderek artar. Prusya’nın, yeni seçilen Adolphe Theris hükümetini istedikleri şartlarda bir barışa zorlamak üzere Paris’e yönelik olarak sürdürdükleri top atışları Paris halkının Fransız egemenleri ve Prusyalılara karşı nefretini artırır. Tarih

1871 Ocak’ı gösterdiğinde Theris Hükümeti Prusyalıların şartlarını kabul eder ve Prusyalılar Paris’i teslim alır.

Prusya-Fransa savaşı sırasında Paris’in savunması için savaşan askerlerin pek çoğu Ulusal Muhafızlar üyesidir ve Prusyalılara Paris’in teslim edilmesini “yurttaşlık onurunu kırıcı” bulurlar. Savaş süresince Fransızlara direnen Ulusal Muhafızlar, 1848 Devrimleri’nin etkisiyle birçok yerde örgütlenen halk komitelerinin desteğini alırlar. Halk komitelerinin Ulusal Muhafızlarla ilişkileri fiziki olarak birarada olmakla sınırlı kalmaz. Paris halkının komitelerde örgütlenmesinden esinlenen Ulusal Muhafızlar da kendi komitelerini kurup; Theris Hükümetine bağlı generallere emir-komuta hiyerarşisine bağlılığın reddi anlamına gelen kendi subaylarını seçerler.

Paris halkı gelişen kapitalizmin güç koşullarda yaşamaya mecbur ettiği işçiler, zanaatkarlar, şehrin dış mahallelerdeki köylüler, doktor, gazeteci gibi farklı meslek gruplarından kimseler ve askerlerden oluşmaktadır. Genel olarak yoksul olan halkın durumu savaşlar nedeniyle daha da çekilmez bir hal almıştı. Bütün bunların üzerine gelen Prusyalıların işgali halk açısından bir isyanın oluşumu için gerekli tüm koşulların tamamlanması anlamına gelir.

Dönem Fransa’sında anarşist-sosyalist akım oldukça güçlüdür. Hareketin önderi August Blanque ömrünün çok büyük bölümünü (33 yıl) mücadelesi uğruna hapisteye geçiren, Paris halkı için saygın bir lider durumundadır. Diğer güçlü

bir akım olarak ise Proudhoncular öne çıkmaktadır. Hala 1791 günlerine özlem duyan Jakobenlerin sayısı da oldukça fazladır. Tüm bu gruplara ilaveten sosyalistler de güçlü bir gruptur. Ancak dönem Paris’ini sosyalist hareket açısından domine eden anarşizmdir.

Paris halkının içinde giderek artan anarşist sosyalist komitelerin varlığı ve bu komitelerin Ulusal Muhafızlarla yaptıkları işbirliği Theris Hükümeti ve onun arkasında burjuva egemen sınıflar açısından büyük bir risk oluşturmaktadır. Buradaki örgütlenmenin yayılması ve tüm Fransa’da hakim olması ihtimali hakim sınıfların kabusu haline gelir.

Prusya ile savaş döneminde kullandıkları 400 adet topun halen Ulusal Muhafızların elinde olması burjuvazi ve Theris hükümeti açısından kabul edilebilir bir durum değildir. Çünkü bilmektedirler ki; o topların namlularının kendilerine dönmesi an meselesidir. Bu nedenle Theris Hükümeti General Claude Martin Lecomte’u Paris halkının elindeki 400 topu teslim almak üzere Paris’e gönderir. Paris tepelerinde saklanan 400 topu almak için gelen binlerce askerin karşısına Parisli yüzlerce kadın çıkar. Kadınların sanayide çalışmasını “ahlaksızca” bulan Proudhoncuların dönem Paris’inin siyaseti üzerindeki etkileri düşünüldüğünde kadınların evlerinden çıkıp direnişe destek vermeleri, komitelerde örgütlenmiş olmaları ve hatta doğrudan mücadelede öne çıkmaları gerçek anlamda büyük bir atılımdır. Ancak ilerde göreceğimiz gibi, ne yazık ki Proudhoncuların da etkisiyle, kadınların

Polis gücü dağıtılır ve ancak geri çağrıldıkları zaman gelecek şekilde organize edilirler. Mahalle komitelerinin örgütlediği gıda dağıtım noktaları sayesinde ihtiyacı olan yoksul halk buradan gerekenleri temin ederler.

Komün üyelerini ve komüne bağlı çalışma komitelerini tayin eden oy hakları yoktur.

Ulusal Muhafızlar kendilerini silahsızlandırmaya gelen askerlere karşı komitelerle birlikte karşı koyarlar. Kadınların da öne çıktığı bu direniş sonucunda, savaşlar nedeniyle kendileri de yoksullaşmış olan ve Fransız burjuvazisine tepki duyan askerlerin Paris halkı saflarına geçmesi sonucunu doğurur. General Martin Lecomte ve muhafızların generali idam edilir. Bu durum, Theris Hükümeti ve Fransız burjuvazisinin endişelerinin gerçeğe dönüşmesi ve asker-sivil Paris halk komitelerinin kendilerine yönelmesi anlamına gelmektedir.

Paris halkının direnişe geçmesi Theris Hükümetinin Paris’te bulunan tüm hükümet görevlileri, memurlar ve merkezi hükümete bağlı askerler için “Paris’i terk etme” çağrısıyla sonuçlanır. Theris kendisi de Versay’a kaçır. Paris Komünü, Paris işçi asker komitelerinden oluşan Komünal Konsey, Paris’in yönetimini ele almıştır.

Paris Komünal Konseyi’nde Blanquistler, Proudhoncular, Jakobenler, Sosyalistler, işçiler, avukat, doktor ve gazeteciler, skerler bulunmaktadır. Kendisi hapisteye olsa da August Blanque, Komünal Konsey’in Genel Başkanı seçilir. Tarih 28 Mart’ı gösterdiğinde Paris Komünü resmen kurulmuş olur.

Komünün Uygulamaları

Paris Komünü Marx, Engels, Lenin ve Mao’nun sıklıkla dile getirdikleri gibi “tarihteki ilk işçi devleti deneyimidir.” Bu bakımdan Komünün uygulamaları yoksulluk yaşayan işçi sınıfının durumunun iyileştirilmesine odaklanır. Versay’a kaçan burjuvaların geride bıraktıkları fabrikalar işçiler tarafından işletilmeye başlanır. Savaş süresince artan kiralara azaltılır ve kira borçları ertelenir. Savaşta yakınlarını kaybeden halka bir maaş bağlanır.

Paris Komünü aynı zamanda gerçek anlamda laikliğinde hayata geçirildiği ilk işçi devleti deneyimi olmuştur. Din görevlilerinin etkisi sınırlandırılır. Okullarda din eğitimi uygulamasına son verilir. Kiliseler Komünün faaliyetleri için de kullanılabilme şartına bağlı olarak açık tutulma izni elde edebilir hale gelir.

Polis gücü dağıtılır ve ancak geri çağrıldıkları zaman gelecek şekilde organize edilirler. Mahalle komitelerinin örgütlediği gıda dağıtım noktaları sayesinde ihtiyacı olan yoksul halk buradan gerekenleri temin ederler.

Komün içerisinde demokratik katılım esastır. Komiteler bir üst komiteyi seçerken halk da komiteleri seçmektedir. Bu demokratik işleyişe aykırı olan en önemli durum ise kadınların oy haklarının olmamasıdır. Komün oldukça demokratik işleyişinin yanında hayatta kaldığı 72 gün için oldukça önemli sayılabilecek bir dizi reform ve kamulaştırma politikalarını başarı ile uygulamaya geçirmiştir. Ancak mevcut devlet iktidarını ele geçirip onu kendi menfaatleri için kullanabilecekleri yanılgısı, devlet örgütlenmesinin paramparça edilmesini engelleyecek ve demokratik işleyiş proletarya diktatörlüğü kurulması zorunluluğuyla birleştirilmediği için burjuvazi açısından Komünü ortadan kaldıracak fırsatları Fransız burjuvazisine sağlayacaktır. Örneğin Paris bankalarında yer alan milyonlarca Frank'a el koymadıkları gibi Paris'teki burjuvaların bu parayı Versay'a kaçırmalarına ve burada Paris Komünü'ne karşı kullanılacak ordunun bu parayla toplanmasına mani olamayacaktır.

Paris Komünü kurulunca, Marx hazırlıksız oldukları için bir isyanın felaketle sonlanacağı yönündeki eleştirisini bir kenara bırakır ve Komünü coşkuyla selamlar. Komünün orduyu ve polis gücünü dağıtması ve yerel komitelerin demokratik bir şekilde seçimlerle belirlenmesi durumuna bakarak Engels'le birlikte "devletsizliğe giden ilk işçi devleti" olduğu tespitini yaparlar. Ancak Marx'ın tespitleri bununla sınırlı değildir. Komünün hemen ilk anda Versay'a kaçan burjuvazinin işini o anda bitirmek üzere Versay üzerine yürümemiş olması büyük bir hatadır der. Gerçekten de Komünün burjuvazinin yaşadığı ilk şoku değerlendirmemesi, onun güçlerini ortadan kaldırmaması Komünün sonunu getirecektir.

Komünün düşüşü

Versay'a kaçan Fransız burjuvazisi, Paris Komünü'nün Fransa'nın tamamına yayılmasını engellemek için Paris ile olan haberleşme ağlarını keser. Bu nedenle Fran-

sa halkının direnişe ilişkin sahip oldukları bilgiler sınırlı kalır.

Narbonne, Limoges ve Marsilya'da da ortaya çıkan ayaklanmalar Paris'teki kadar güçlü yerel komitelere dayanmadıkları için kısa sürede burjuvazi tarafından dağıtılır. Paris Komünarlarının tüm Fransa'ya yayılan bir devrim beklentisi karşılıksız kalır.

2 Nisan 1871'de Versay'da bir ordu toplayan burjuvazi Paris'e saldırır. Direniş komiteleri oluşturulur ve burada kadınlar önemli görevler alırlar. Tıpkı Komünü ortaya çıkararak direnişte oynadıkları rol gibi Komünün savunulması sırasında da kadınların oynadıkları son derece önemli rol Paris Komünü'nün kendisinden sonra ortaya çıkacak sınıf mücadeleleri ve sosyalist devletlerde kadının oynayabileceği role ilişkin büyük bir başvuru kaynağı, önemli bir miras bırakmıştır.

Avrupa'daki işçi sendikaları ve sosyalist örgütlerden dayanışma mesajları yayınlansa da bunlar merkezi bir önderlik tarafından kitlesel eylemlere, grev ve direnişlere evrilmediği için moral etkileri dışında önemli bir katkısı olmayacaktır.

Paris Komünü'nü oluşturan büyük grupların esasen anarşist gruplar olduğunu belirtmiştik. Anarşizmin bir işçi devleti zorunluluğuna, proletarya diktatörlüğünün gerekliliğine karşı fikirleri sonucunda fazlasıyla demokratik olan Komünün aynı zamanda kendisini korumak üzere gerekli tedbirleri alan, burjuvazi üzerinde bir baskı aracı olması gereken yönünün ortaya çıkmasını engeller. 2 Nisan'da başlayan saldırılar giderek artarken Paris içerisinde

kalan burjuvazi Versay ile işbirliği yapmaktadır.

Paris Komünü içerisindeki farklı sosyal gruplar savaşın şiddetlenmesiyle birlikte daha fazla ikilem yaşarlar. Oysa Paris işçilerinin en başından beri tutumları oldukça nettir. "Sadece işçiler, Komüne sonuna değin bağlı kaldılar. Burjuva cumhuriyetçiler ile küçük-burjuvalar çok geçmeden ondan ayrıldılar: birileri hareketin sosyalist ve devrimci, proleter niteliği tarafından ürkütüldükleri için; öbürleri ise onu kesin bir yenilgiye mahkum gördükleri zaman. Hükümetlerini sadece Fransız proleterleri, korkmadan ve yorulmadan destekledi; sadece onlar onun için, yani işçi sınıfının kurtuluşu için, tüm emekçilerin daha iyi bir geleceği için çarpıştılar ve öldüler." (Lenin, Paris Komünü, Sol Yayınları, s. 59)

21 Mayıs'ta Paris Komünü ihanete uğrar ve şehrin iki yöndeki kapıları açılır. Artık Versay askerleri Paris sokaklarındadır. Korkunç bir katliama girişirler. 30.000 Komünar bu saldırılarda katledilir. Daha sonra idam edilenlerle birlikte katledilen Komünar sayısı 55 bine ulaşır. Binlerce kişi sürgün edilir. Yine binlercesi hapsedilir. Komün düşmüştür.

Her ne kadar yenilgi ile de sonuçlanmış olsa da 72 günlük Paris Komünü deneyimi işçi sınıfının tarihteki ilk devlet deneyimi olması bakımından müstesna bir yer tutar. Paris Komünü bir avuç asalak burjuvazinin ve onlar hesabına çalışan bürokrat, memur ve askerlerin yerini işçi-emekçilerden kurulu komitelerin alıp kendi kendilerini yönetmelerinin ve bu

anlamda gerçek anlamda demokrasinin ve elbette proletarya demokrasisi deneyiminin de ilk örneğini oluşturur. Paris Komünü kendisini takip edecek devrimci işçi sınıfı mücadelesi ve işçi sınıfının önderliğindeki işçi devletlerine muazzam dersler bırakmıştır.

"Komün savaşılarının anısı, sadece Fransız işçileri için değil ama tüm dünya proletaryası için kutludur. Çünkü Komün yerel ve sıkı sıkıya ulusal bir amaç için değil ama tüm emekçi insanlığın, bütün aşağılanmışların, bütün küçük düşürülmüşlerin kurtuluşu için savaştı. Toplumsal devrimin öncü savaşı olan Komün, proletaryanın acı çektiği ve savaştığı her yerde sevgiler kazandı. Yaşam ve ölüm tablosu, dünya başkentini eline geçiren ve iki aydan çok elinde tutan işçi hükümeti imgesi, proletaryanın kahramanca savaşımının ve yenilgiden sonraki acılarının görünüşü, tüm bunlar milyonlarca işçinin ruhunu tutuşturdu, sosyalizme olan umutlarını canlandırdı ve sevgilerini kazandı. Paris topraklarının gürlemesi, proletaryanın en geri katmanlarını derin uykularından uyandırdı ve sosyalist devrimci propagandaya her yerde yeni bir atılım verdi. Bu nedenle Komünün yapıtı ölü değil; şimdiye değin her birimizde yaşadığı o. Komünün davası, toplumsal devrim davasıdır, emekçilerin bütünsel siyasal ve iktisadi kurtuluş davasıdır, dünya proletaryasının davasıdır. Ve bu anlamda, ölümsüzdür o." (Lenin, Paris Komünü, Sol Yayınları, s. 62).

(Devam Edecek)

Kanal İstanbul-Montrö Tartışmalarına Güney Kafkasya Etkisi!

Ukrayna-Rus emperyalizmi arasında çatışmaların yeniden başlaması ve karşılıklı açıklamalar, Güney Kafkasya'da yeni bir dönemin kapısının aralanabileceğine işaret ediyor.

Rus nüfuzunun ağırlıkta olduğu Donbas bölgesinde (Donetsk ve Lugansk) bağımsızlık ilan edilmesinin ardından, Rusya'yla sıkı ilişki içinde olan bağımsızlık güçleri ile Ukrayna ordusu arasında çatışmalar devam ediyor.

Donetsk'e bağlı Şumi kasabasında 26 Mart'ta keskin nişancıların açtığı ateş sonucu dört Ukrayna askeri hayatını kaybetmiş, iki asker de yaralanmıştı. Ukrayna Genelkurmay Başkanı Ruslan Homçak, Rusya'nın tatbikat adı altında Ukrayna sınırındaki Bryansk ve Voronej'e, ayrıca Kırım'a askeri sevkıyat yaptığını duyurdu. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre; Rusya-Ukrayna sınırı, Kırım ve Donbas'ta Rus ordusuna ait 28 tabur bulunuyor, Rusya yakında sınıra ve Kırım'a 25 ek tabur sevk etmeyi planlıyor. Ukrayna Savunma Bakanlığı İstihbarat Dairesi de, Rusya'nın ayrıca *"sözde Donetsk ve Lugansk halk cumhuriyetlerinde"* askeri varlığını artırmayı planladığını açıkladı. Diğer yandan Rusya Devlet Başkanlığı İdaresi Başkan Yardımcısı Dmitriy Kozak ise *"Her şey yangının ne kadar büyük olacağına bağlı. Çatışmaların şiddetlenmesi Ukrayna için sonun başlangıcı olabilir"* demeci verdi ki bu sözler, Rus emperyalizminin son yıllarda Ukrayna ile ilgili yaptığı en sert açıklama olarak kayıtlara geçti.

Rusya-Ukrayna ilişkilerinde gerginlik, Ukrayna'da Batılı emperyalist devletlerin desteğiyle Moskova destekli yönetimin devrildiği ve Kırım'ın ilhak edildiği 2014'ten bu yana sürüyor. Kırım'ın ilhaki

ve Ukrayna'nın doğusundaki Donetsk ve Lugansk'ta Rus emperyalizminin desteğiyle bağımsızlık ilan edilmesinin ardından Kiev yönetimi, Rus emperyalizmini "saldırgan" ülke olarak tanıyan bir yasayı kabul etmişti.

Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy, Rusya'nın ilhak ettiği Kırım'ı kurtarmayı amaçlayan Askeri Güvenlik Stratejisi'ni geçen hafta onaylamıştı. Zelenskiy'nin açıklamasına göre, sene başından bu yana bölgede yaşanan çatışmalarda 20 kişi hayatını kaybetti, 57 kişi yaralandı.

Rusya, 2014'te Kievde iktidarı kaybetmesine misilleme olarak Kırım'ı ilhak etmiş akabinde Donetsk ve Lugansk bölgesinde yaşanan çatışmalara doğrudan taraf olarak, Ukrayna üzerinden bölgeye müdahale etmeye ve nüfuzunu kırmaya çalışan NATO'ya mesaj vermişti. Rus emperyalizminin askeri yığınağı ve tehditlerini Ukrayna üzerinden ABD-NATO'ya yönelik bir gözdağı olarak okumak mümkün!

Ukrayna, NATO'nun Rusya'nın bölgedeki etkisini sınırlama ve çevreleme politikası açısından her dönem önemli bir odak olarak varlığını korudu. Çatışmaların yeniden alevlenmesi ve Ukrayna'nın çıkışlarının NATO'dan bağımsız olmadığı açık.

Kafkasya'da Rusya'ya karşı TC-Ukrayna işbirliği!

Ukrayna-Rusya hattında gerilim sürerken, R.T. Erdoğan İstanbul'da Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy ile 10 Nisan'da bir araya geldi. Erdoğan, Zelenskiy'nin ziyareti öncesi Rus lider Vladimir Putin'le telefon görüşmesi yapmıştı. Bilindiği üzere TC, Rus emperyalizminin Kırım ilhakını Kırım Tatarlarının varlığı üzerinden eleştiren bir tutuma sahip.

"Karadeniz'in bir barış, huzur ve işbirliği denizi olmaya devam etmesi temel hedefimizdir. Ortak coğrafyamızda ne surette olursa olsun gerilimin artmasını arzu etmiyoruz" (10 Nisan, Basın) sözleriyle TC, Ukrayna'nın yanında durduğunu Rusya'ya kibarca ilan etmiş oldu.

Açıklamada sıkça dile getirilen toprak bütünlüğü vurgusunu da Rus emperyalizminin Ukrayna'ya olası bir saldırı ve işgali ile Kırım'a yönelik ilhaka bir gönderme olarak okumak mümkün.

Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy'in de Karadeniz'de yaşanan gelişmeler başlığında TC ile aynı vizyona sahip olduğu açıklaması, iki devletin ortak çıkarlar etrafındaki duruşunu ifade ediyor. Açık ki bunun ekonomik nedenleri var. İki ülkenin 2019'daki ikili ticaret hacmi 4,881 milyar dolarken bu rakamın 2021 için 10 milyar dolara yükseltilmesi hedefleniyor. Diğer yandan Ukrayna'da faaliyet gösteren 600'den fazla Türk firmasının ülkedeki yatırımlarının toplamı 3 milyar dolara yakın. Vizesiz seyahat imkanı bulunan iki ülke arasında Covid-19 salgını öncesinde karşılıklı olarak yılda toplam iki milyona yaklaşan bir turizm potansiyeli söz konusu.

R.T. Erdoğan, Şubat 2020'de Türkiye-Ukrayna Yüksek Düzeyli Stratejik Konseyi'nin (YDSK) 8. Toplantısı için Kiev'deydi. Aynı yılın Ekim ayında bu kez Zelenskiy Türkiye'yi ziyaret etmiş ve iki devlet arasında "savunma" işbirliği konusunda da mutabakat imzalanmıştı. Ukrayna, TC'den İnsansız Hava Aracı (İHA) satın alıyor ve Silahlı İnsansız Hava Aracı (SİHA) ortak üretimi ve teknoloji paylaşımı için birlikte çalışıyor. İki ülke arasında ortak korvet(askeri gemi) üretimi için de bir anlaşma yapılmıştı.

Öte yandan Bayraktar TB2'lerin Karabağ işgalinde etkin kullanımından sonra TC-Ukrayna ilişkilerinde silahlı insansız hava aracı (SİHA) konusundaki ortaklık daha da kıymete bindi. Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Hasan Küçükakyüz 4 Kasım 2020'de Kiev'i ziyaret ederken Karabağ tecrübesinin Kırım ve Donbass'a taşınması senaryolarının üzerinde çalışıldığı yazıldı. Ardından TB2'ler Kırım ve Donbass semalarında uçmaya başladı.

Savaş teknolojileri, TC devletinin Kafkasya'da en önemli ticari atağı olmayı sürdürüyor.

Kanal İstanbul-Montrö tartışmaları Kafkasya'daki gelişmelerden bağımsız değil!

Rusya'nın Ukrayna sınırına yönelik yığınağına karşılık iki savaş gemisini Karadeniz'e çıkaran ve bu ülkeye yönelik herhangi bir girişime sessiz kalmayacağını duyuran ABD emperyalizminin, tutumunu giderek sertleştireceği anlaşıyor.

104 emekli amiralin yayımladığı bildiri ve hemen sonrasında başlatılan darbe tartışmalarını, Montrö-Kanal İstanbul başlıklarını, geniş bir perspektifle Kafkasya'da ABD emperyalizminin uzun vadeli hedefleriyle birlikte analiz etmek gerekiyor. Montrö-Kanal İstanbul tartışmaları Biden yönetiminin Rusya'yı çevreleme, NATO'nun Karadeniz'deki varlığını artırma ve Ukrayna'nın kontrolünü yitirdiği Donbass ile Kırım'ı geri alma politikalarıyla örtüşüyor. Nitekim Putin'in Kanal İstanbul-Montrö tartışmalarına ilişkin *"Montrö devam etmeli"* sözleri de bu başlığın Rusya'nın sınır ucu olduğuna işaret ediyor.

R.T.Erdoğan, Ukrayna-Rusya arasında kriz patlak verir vermez soluk almadan doğrudan denkleme girdi ve Ukrayna'da kritik bir pozisyon aldı. Ayrıca TC'nin Rusya'ya karşı caydırıcı bir güç olarak kurulan Çok Yüksek Hazırlık Seviyeli Müsterek Görev Kuvveti'nin (VJTf) komutasını 1 Ocak'tan itibaren üstlendiğinin altını çizmek gerekiyor. Türk ordusu 6400 askerden oluşan bu güce 4200 askerle katılıyor. Buna paralel olarak NATO Karadeniz'de *"Defender Europe 2021"* askeri tatbikatına hazırlanıyor.

R.T. Erdoğan, Kırım'ın Rusya'ya ilhakını tanımadıklarını her vesileyle dilendirirken Kiev ile askeri işbirliğini de 2016'dan beri ilerletiyor. TC olası bir çatışmada, ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda bölgedeki kullanışlı askeri aktör olarak emre amade görünüyor. Montrö ve Kanal İstanbul tartışmaları bu bağlamda, ABD-NATO'nun Rus emperyalizmine karşı Kafkasya'da uzun vadeli çıkarları ekseninde yürürlüğe sokmaya çalıştığı politikalar içinde daha da önem kazanıyor!

Görünen o ki Türk devleti, yine askeri gücünü ve stratejik konumunu Kafkasya'da tedavüle sokup, ABD emperyalizminin bölgedeki koçbaşı olma politikasını yaşama geçirecek. Bu militarist dış politika coğrafyamızda bir yandan ırkçılık ve milliyetçiliğin daha fazla körüklenmesini diğer yandan ezilenlerin daha fazla yoksullaşmasını beraberinde getirecektir!

Egemenlerin Korkularını Tarihimizden Aldığımız Güçle Büyütelim...

Türkiye işçi sınıfının ve çeşitli milliyet ve inançlardan ezilen halkımızın öncü ve önder gücü Proletarya Partisi'nin kuruluşunun 49. yılındayız. Proletarya Partisi, 24 Nisan 1972 tarihinde bir tesadüf sonucu kurulmadı. Dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmelerin bir iz düşümü olarak doğdu. Proletarya partisinin kurucu ve kuramcısı İbrahim Kaypakkaya, hem pratik hem de politik bir önder olarak kısa yaşamında tarihi değerde araştırmalara imza attı. İçinden çıkıp geldiği politik çevrelerde iki çizgi mücadelesi verdi. MLM ilkeleri kendisine rehber edinerek, doğru ile yanlış arasındaki mücadelede doğruyu temsil eden bir komünist önder olarak ortaya çıktı. Kaypakkaya kendisine ölüm tuzağı kuran Doğu Perinçek ve revizyonist (o dönem itibarıyla) gruba karşı cepheden tavır alarak, sınırlı sayıda kadroyla 24 Nisan 1972 tarihinde Proletarya Partisi'ni kurdu.

Bu tarihten sonra Proletarya Partisi, 49 yıllık mücadele geleneğiyle faşizme karşı hep dik durdu, mücadele etti. Geriye düştüğü dönemlerden ustalıklarla kendisini toparladı, içten hançerlemeleri boşa çıkardı ve oportünizmden, revizyonizmden, şovenizmden, ataerkiden arınma savaşıyla birlikte yürüdü ve büyüdü.

Proletarya Partisi'nin kuruluşundan kısa bir süre sonra başta İbrahim Kaypakkaya olmak üzere önemli kadroları faşizme karşı mücadelede ölümsüzleşti ya da tutsak düştü. Komünist hareketin Mustafa Suphiler sonrası en önemli yenilgisi olan bu süreç sonrasında Proletarya Partisi kendisini yeniden örgütlemeyi başardı. Dönemin devrimci hareketleri içinde eylemselliği ve kitleselliğiyle önemli bir yerde durdu. Komünist çizgisinin gereği olarak MLM'yi savunmayı sürdürdü. 12 Eylül Askeri Faşist Cuntası döneminde aldığı yenilgiye karşı yaralarını sararak kaldığı yerden mücadelesine kesintisiz devam etti. Yüzlerce ölümsüzün mücadele sözünü taşıyan Proletarya Partisi; Türkiye işçi sınıfına ve emekçi halkına umut olma yolunda yürüyor.

1917 Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, 1949 Çin Demokratik Halk Devrimi, BPKD, 1968 Gençlik Hareketi ve nihayetinde ülkemizdeki köylü toprak işgalleri, öğrenci gençliğin ileri atılımı ve 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi gibi gelişmeler Proletarya Partisi'nin kuruluşunda önemli bir yerde durmaktadır. Proletarya

Partisi'nin kurucusu İbrahim Kaypakkaya geçmiş devrim deneyimlerinden damıttığı teorisiyle, kendi döneminin kitle hareketleri içerisinde yer alarak, bu teoriyi ülkemiz koşullarına başarıyla uyarladı. O, komünist bir önder olarak tüm tahlillerini MLM'yi esas alarak, Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao'nun tezleri üzerinden geliştirdi.

Komünist bir önder: İbrahim Kaypakkaya

Türkiye Devrimci Hareketi kısa bir süre öncesine kadar Kaypakkaya'yı anlamada sorunlar yaşadı. Son yıllarda ise öncelikle Kemalizm ve milli meseledeki tezleri üzerinden doğru bir tartışma yürütülse de Kaypakkaya'nın hala tam ve doğru olarak anlaşılabilmesini söyleyemeyiz.

TDH içinde bir kısım parti ve örgüt, Kaypakkaya'yı değerlendirirken, Türkiye devrimine getirdiği çözümlemeler ve sunduğu devrim stratejisinden hareketle onu hep bir "köylü devrimcisi" olarak göstermeye çalıştılar. Onu bir bütün olarak ele almak yerine diğer tezlerini görmezden gelen bir tutumla "köylü devrimcisi" olarak propaganda edildi.

Kaypakkaya'yı doğru bir şekilde inceleyenler, aslında onun proleter bir devrimci olduğunu rahatlıkla göreceklerdir. Kaypakkaya her şeyden önce MLM bir komünist önderdir. O, bütün tezlerini MLM'yi kendisine rehber olarak oluşturmuştur. Diğer devrim örneklerinden yararlanmış, onları incelemiş ve ülkemizle benzerlikler arz eden hem Ekim Devrimi hem de Çin Devrimi'nden öğrenmiştir.

Türkiye devriminin ilk aşaması, devrimin yolu-müttefikleri ve hedeflerini ortaya koymadan önce MLM'nin vazgeçilmez ilkesi olarak devrime hangi sınıfın ve hangi araçla önderlik edileceğini ortaya koymuştur. Kaypakkaya'yı dönemin diğer devrimci önderlerinden ayıran en temel meselelerin başında işçi sınıfı ve komünist parti olgusu gelir.

Lenin'in Rusya'da sorduğu "Ne Yapmalı?" sorusu, Kaypakkaya'da cevabını Komünist Partisi olarak bulmuştur. Bu, basit ve üstünden atlanacak bir mesele değildir. Hayati ve ilkeseldir. Türkiye'de Demokratik Halk Devrimi'ne öncülük edecek olan işçi sınıfıdır. Kaypakkaya'da bu tez gayet net ve açıktır. İşçi sınıfının öncülüğü devrime rengini vermesi bakımından da ilkeseldir. Rusya'da Sosyalist

Ekim Devrimi neyse Türkiye'de Demokratik Halk Devrimi de odur. İkisi arasındaki tek fark Rusya'da sosyalist bir devrim, Türkiye'de ise sosyalizme bir geçiş süreci olarak Demokratik Halk Devrimi'dir. Demokratik Halk Devrimi, proletarya diktatörlüğünün bir biçimi olarak, devrime rengini veren ve ona ideolojik olarak önderlik eden işçi sınıfının devrimidir. Köylülüğün temel güç olması sadece nüfusun ters orantılı olarak çok olmasıyla ilgili biri sorundur. Kaypakkaya'da devrime komünist partisinin öncülük etmesi tartışmasız bir şekilde nettir. Tezlerinin daha ilk başında buna verdiği cevap gayet açıktır.

Günümüzün Devrimci Görevi

Proletarya Partisi devrimi, işçi sınıfı ve müttefikleriyle yapacaktır. Devrim, hiçbir zaman tek ve düz bir rotada ilerlemez. Devrimin müttefikleri olarak dostlarımızla birleşik bir mücadeleye her zamankinden daha çok ihtiyaç olduğu bir süreçten geçiyoruz. Kaypakkaya yoldaş her zaman devrimci dayanışmaya önem vermiştir. Sinan Cemgillerin ihbar edilmesine sesiz kalmaması, kendi şartları içinde en ileri devrimci dayanışma örneklerinin başında gelir. Ondan devralınan bu gelenek, 49 yıldır sürmektedir. Proletarya Partisi'nin tarihi, dayanışma ve birlikte hareket etme, dostlarımıza kıymet verme, aynı siperlerde birbirimiz için can verme geleneği ile doludur.

Türkiye'deki gelişmeler dünden daha fazla birlikte hareket etmeyi gerektiriyor. Ülkemizde dizginsiz bir faşist terör sürüyor. AKP-MHP iktidarı, önüne geleni ezip silmek istiyor. Hiçbir aykırı sese tahammülü kalmayan iktidar, en temel demokratik hakları bir bir rafa kaldırarak iktidarını sürdürmeyi hedefliyor.

Kürt ulusu, yeni bir soykırım ile karşı

karşıya. AKP-MHP iktidarı, "baş düşman olarak" Kürtleri almış bulunuyor. Ekonominin kötüye gitmesini, demokratik hakların rafa kaldırılmasını, temel insan haklarını yok saymasını, grev ve direnişlere yasak getirilmesini "ülkenin bekası" safsatasıyla açıklayarak, toplumu ırkçı ve faşist bir ruhla donatıp gemisini yürütme-ye çalışıyor.

İstanbul Sözleşmesi'ne saldırmakta, hapishanelerde artık yer kalmadığı için yeni hapishaneler yapmakta, sokağa her çıkamı tutuklama ile tehdit etmekte ve bu yaptıklarını da az bularak terörünü artıracağının sinyallerini vermektedir.

Hakim sınıflar arasındaki çelişkiler de giderek kızışmaktadır. AKP iktidarının Ergenekon, Balyoz vb. hamlelerle "Kemalist Askerleri" ordudan ayıklamak için başlattığı operasyon belli yönleriyle hedefine ulaştıktan sonra, aralarında vardıkları uzlaşmayla davaların düşürülmesi ile sessizleşen Kemalistler, yeniden ve bilinen argümanlarıyla atağa geçmek istiyorlar. 104 emekli deniz amiralinin son bildirisi bu hamlenin bir adımı olarak okunmalıdır.

2023 cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimleri yaklaştıkça AKP kendisini sağlama almak ve seçimleri ne pahasına olursa olsun kazanmak istiyor. HDP'yi kapatma hamlesi de bunun bir parçasıdır. Hem AKP hem de küçük ortağı MHP'nin oylarının her geçen gün geriye gittiği düşünüldüğünde iktidarın daha da saldırganlaşacağı açıktır.

Bizlere düşen görev birleşik mücadeleyi daha da ileri taşımaktır. Birleşik mücadele yürütüldüğü her yerde ve cephe de faşist diktatörlüğünün dikkatini çekmiştir ve bu boşuna değildir. Zalimler korkak olurlar, bizlerin görevi bu korkuyu büyütme-ktir.

PUSULA

BİZİ KİM DEĞİŞTİRECEK?

Geçen sayımızda “**Aynaya Bakmak**” başlığını atmış ve bireyin-bileşenin-kolektifin “körleştiği” noktada ona ayna olan yoldaşlardan bahsetmiş ve bunun “bir şans” olduğunun altını çizmiş; bununla bağlantılı olarak başarının **müdahaleye-eleştiriye açık olmakla** ilişkisine değinmiştik.

Hepimizin bildiği ve durmaksızın tekrarladığı gibi devrimci kişi artık *“hata yapmayan”*, *“mükemmel”*, *“tamamlanmış”*, *“olmuş-bitmiş”* değildir. Onu *“sıradan”* insandan ayıran özelliklerden birisi hataları, eksik ve zaafı karşıındaki tutumudur. Gerçek bir devrimci *–ki devrimcilik tamamlanmış bir olgu değildir, devam eden bir süreçtir ve bu yüzden devrimcileşmekten bahsedilir–* hatalarıyla dürüstçe yüzleşir, içindeki *“düşman”*la çatışır-hesaplaşır ve böylece güçlenir. Bu *“iç düşman”*lardan ve de bunun bir sonucu olarak yüzleşme ve hesaplaşma alanlarından biri de **erkek egemenliğidir**.

Ancak devrimci komünist saflarda “erkek egemenliğiyle mücadele”yi **sadece** kadınların görevi gibi algılama, en iyi haliyle “kadınlar bizi değiştirsin”le sınırlama hali oldukça yaygındır. Oysa kadın sorunu dediğimiz “şey”, en basit ifade ile “erkek egemenliğidir”. Erkek egemenliği diye bir şeyi inkar eden de pek yok. Ancak maalesef bir şeyi teorik olarak kabullenmek, pratikte onu değiştirmek anlama gelmiyor. Örneğin öğretilmiş kimliklerle savaşmak söz konusu olduğunda genelde kadınlar akla geliyor. Neden egemen erkek kimliğiyle, erkeklikle savaşmak gelmiyor? Neden egemen zihniyetin erkek devrimcilerdeki izleri, erkek egemen tutumlarıyla mücadele gelmiyor? Neden erkek egemenliğinin saflarımızdaki yansımalarını doğru çözümleyebilmek, tek tek erkek devrimciler şahsında ortaya çıkan pratikleri birer “erkeklik hesaplaşmasına” dönüştürmek gelmiyor? Sorular çoğaltılabilir...

Sonda söyleyeceğimizi hemen burada söylersek; toplumsal-öğretilmiş erkeklikten kopuş, devrimci komünist erkeğin kendi devrimci gelişiminin zorunlu bir parçası olmalıdır! Bu mücadeleyi yalnızca kadınlara havale ederek, “*kadınlar beni-bizi değiştirsin*”le sınırlamak erkek egemenliği ile yüzleşmek ve devamında hesaplaşmaktan kaçışın yolunu döşemektir. Yüzleşme korkusu denilen budur. “Orada bir yerde duran” gerçekliğimizle karşılaşmak, yüzleşmek, hesaplaşmak, bu süreçten bir sonuç çıkarmak ve bu sonuçla birlikte mevcut yapımızı güncelleyerek, kişisel malzememizi yeni olanla harmanlayarak mücadele etmekten korkmak! Bu ne kadar devrimci bir tutumdur?

Açıktır ki, devrimcilik insanın başta kendini, kendi gerçeğini anlaması, kabullenmesi ve onunla savaşmayı göze almasıyla başlar. Geçen sayımızda altını çizdiğimiz gibi bu savaşı tetikleyen kimi zaman “*uzun yılların devrimcisi bir erkek yoldaş karşısında kadın bir yoldaş olur*” ve “*onu erkekliğiyle yüzleştirir.*” İşte bu noktada cesaret, insanın “dış düşmana karşı” gösterdiği değil, “iç düşmana karşı” mücadelesindeki tutarlılıktır. Bahane-

lerimizi zenginleştirerek, ısrar ve inadımızı sürdürerek, “doğru bildiklerimizi”-“genellemelerimizi” yineleyerek, kendi sorumluluklarımızı kadın yoldaşlara aitmiş gibi ele alarak da yolumuza devam edebiliriz. Ancak bu ne kadar devrimci olur, tartışılır!

Kolektifimiz hiçbir biçimde ve koşulda zayıflatılmasına izin vermeyeceği, vazgeçmeyeceği bir faaliyet başlatmıştır. Bunu sürdürecektir. Kadın yoldaşların olması sorunun tabiatı gereğidir ama bu faaliyette erkek devrimcilere de önemli görevler düşmektedir. Bahsini ettiğimiz, kadın faaliyetinin toplam faaliyetimizin kritik bir parçası olduğunun altını çizmek değildir. Bu elbette önemlidir ancak erkek devrimciler şahsında “görev” burada bitmemektedir. En az bunun kadar önemli olan, sorunun kendisiyle ilgili yanını aşma çabası olmaktadır. Bizzat kendi cinsinin toplumsal şekillenişinin beslediği ve bu anlamda bir parçası olduğu sorun, erkek yoldaşlar bakımından zor bir sınav niteliğindedir. Kadın mücadele ve özgürleşmesinin kolektifimiz içindeki dinamikleri söz konusu olduğunda, bu mücadele ve özgürleşmenin en büyük engellerinden biri olan erkek egemenliğini yok etmede; bu egemenliğin izlerini taşıyan erkek devrimci komünistlerin eleştiriye açıklığı, eleştiriden öğrenme yararlılığı, yenilenme iradesi, özeleştirel savaşımı devreye girmektedir.

Tıpkı Cengiz İçli yoldaşın altını çizdiği gibi; “*Mesele ideolojik anlamda devrimciliğimizin güçlenmesi meselesidir. Bu anlamda devletle, egemen sınıflarla her türlü ortaklıktan kopuşu sağlamak gerekir ki devrimciliğim daha güçlü hale gelsin. Devlete, egemen sınıflara ve onun sistemine örgütlü mücadeleye girerek ilk adımı atmış bulunuyoruz. Ancak diğer her şeyde olduğu gibi bu ilk adımlar kendi içerisinde yetersizliği barındırıyor. Nitekim bir dizi devrimci, bu ilk adımın devamını getiremediği için örgüt saflarından ayrılmakta, egemen sınıfların sistemine geri dönmektedir. Devrimcilik de sürekli bir şekilde, gündelik yaşamda yeniden üretilmelidir. Yeniden üretilmeyen devrimcilik, tükenmeye, yok olmaya muhtaçtır. Devrimciliğimizin yeniden üretimi, ancak egemen sınıfların değer yargılarının üzerimizdeki etkilerinden köklü kopuşu beraberinde getirmeli yoksa bu kopuş mümkün olmayacaktır.*

$$\left(\begin{array}{c} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{array} \right)$$

Bu toplumda yaşayan herkes ve her kurum (kolektifi-miz de dahil) ataerkiden şu ya da bu şekilde etkilenmiştir. Hepimizin bünyesinde bu hastalık ya da mikrop vardır. Doğallığında da bu durum bu meseleye dışarıdan bir yaklaşımı doğru görmez, içeriden bir yaklaşımla soru-na yaklaşmamız gerekir. Bunun anlamı her şeyden önce kendimizden başlamamız gerektiğidir. Şüphesiz bu bütün çelişkiler için gereklidir ancak ataerkinin üzerimizdeki etkisinin derinliğini göz önünde bulundurduğumuzda bu meselede kendimizden başlamamız daha önemli hale geliyor.”

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Osman Naci Güven

Liseli gençliğin aktif bir militanı olarak mücadelesini sürdüren Osman Naci Güven, Bahçelievler Lisesi'nin önde gelen devrimcilerindendi. 21 Nisan 1977 günü devlete bağlı paramiliter çetelerin saldırısında şehit düştü.

İsmail Hanoğlu

Tokat doğumlu İsmail Hanoğlu mücadelesine PDA (Aydınlık) saflarında başladı. Daha sonra PDA'nın gerçek yüzünü görerek Proletarya Partisi ile ilişkilendi. Bir yıl sonra partinin aktif bir militanı olan Hanoğlu çeşitli eylemlerde görev aldı. 20 Nisan 1978 günü bir faşisti cezalandırmak için gittiği yerde pusuya düşerek vuruldu ve şehit düştü.

Şefik **Kuyukan** (Şefik Dayı)

1904 yılında Siverek'te doğan Şefik Dayı, hayatı boyunca devrimcilere yakın bir esnaftı. 1976 yılında Kaypakkaya hareketiyle tanıştığında kapısı her zaman Partizancılara açıktı. Bu yüzden Siverek'te Bucak çeteleri tarafından 21 Nisan 1980 tarihinde katledildi.

Nurettin Gül

1941 yılında Dersim Mazgirt'e bağlı Kızılcık köyünde doğan Bereta Parti isimli Nurettin Gül, Çukobirlik'te işçi olarak çalışıyordu. İşçi ve semt alanındaki çalışmalarda aktif olarak yer aldı. Adana Narlıca'da 26 Nisan 1980 tarihinde sosyal faşistler tarafından pusu kurularak kallesçe katledildi.

Elif Ataklı

Elif Ataklı Proletarya Partisi militanı iken 26 Nisan 1981 tarihinde Almanya’da geçirdiği bir kaza sonucu yaşamını yitirdi.

Mehmet Beyhan

1977 yılından itibaren Proletarya Partisi saflarında mücadele yürüten Mehmet Beyhan Gözaltına alınan Mehmet Beyhan, burada da direniş geleneğini büyüttü. Daha önce de DDKD (Devrimci Doğu Kültür Derneği)'li sosyal faşistler tarafından 9 kurşunla yaralanmış bedeni ağır işkenceleri kaldıramadı. Nisan 1981'de Siverek'te Meydan Polis Karakolu'nda alçakça katledildi.

Metin Karataş

1962 Ovacık doğumlu Metin Karataş, Proletarya Partisi'nin düşünceleriyle 1977 yılında tanıştı.1979 yılında Halk Ordusu saflarında mücadelesine aktif olarak devam eden Karataş, 20 Nisan 1982'de Hozat'ta gittiği köyde düşman pususuna düşerek şehit düştü.

Serif Ahmet Aslan

Nisan 1984 tarihinde İzmir Buca Hapishanesi'nde yakalandığı bir hastalık sonucu yaşamını yitirdi. Şerif Ahmet Aslan şehit düştüğünde Proletarya Partisi ileri militanıydı

Gızori Şehitleri

Dersim Hozat Gızori köyünde Proletarya Partisi'ne bağlı Halk Ordusu gerillalarıyla T.C. güçleri arasında çıkan çatışmada 21 Nisan 1987 tarihinde Parti üyesi Ali Mete, ileri militanı Fecire Yıldırım ve milis

Müslüm Yıldırım şehit düştü.

Cihan Çetinkaya

Zeytinburnu'nda lümpen arkadaş çevresinden çıkıp devrimcilerle yeni tanışmıştı. Yüreğinin devrim ateşiyle dağlanması, dağlara, kavgaya sevdalanması henüz çok yeniydi. Geleceği umut yüklü Cihan Çetinkaya, 1997'nin Nisan ayında Zeytinburnu'nda eskiden içinde bulunduğu arkadaş çevresinde çıkan kavgada hayata veda etti.

Davut Kirman

1950 doğumlu Davut Kirman, Artvin Şavşatlı olup Gürcü milliyetindendir. Kirman Proletarya Partisi ve gerilla mücadelesiyle 80 AFC'si sonrası tanışır. Parti ile ilişkileri geliştirmesinin ardından Partinin önderliğinde gerçekleştirilen Nevşehir Hapishanesi'ndeki özgürlük eyleminden sonra Partinin olanaklarını sunması istemine tereddütsüz yaklaşmış ve 15-16 firariyi aylarca tanıdığı kitle ilişkilerinde barındırmış, onların tüm ihtiyaçlarını karşılamıştır. Bir süre yaşadığı kopukluğun ardından 1996 yılında tekrar ilişkilenen Kirman, daha sonra tutsak düşmüştür. Tahliye olmasının ardından Nisan 1998'de örnek bir taraftar olarak yaşamını yitirmiştir.

Tokat Serkez Şehitleri

21 Nisan 1999'da Tokat Serkez'de bir ihbarcı halk düşmanının verdiği bilgiler doğrultusunda köy halkına sezdirmeden, gizlice köyün belirlenmiş birkaç evine düşmanın yerleşmesiyle atılan hücre pususu sonucu çıkan çatışmada Halk Ordusu gerillaları Erol Özel ve Özgür Güler şehit düştü.

Dersim/Ovacık Mercan Vadisi Şehitleri

25 Nisan 2000 tarihinde Dersim/Ovacık'ın Mercan Vadisinde Proletarya Partisi önderliğinde savaştan Halk Ordusu'na bağlı bir gerilla birliğinin Mercan Vadisi'nde bir pususu sonucunda düşmanla girdikleri çatışmada Yusuf Ayata, Hasan Akyol, Fehiman Bozgurt, Umut İl, Fikret Vural, Zeynel Erdoğan ve Mustafa Toptaş ölümsüzleşti.

Ermeni Soykırımını ve Irkçı Devletin İnşası

Geçtiğimiz yüzyıl halkları hedef alan katliamların ve soykırımların yaşandığı tarihtir. İkinci Paylaşım Savaşı'nda Almanya'daki Nazi yönetimi 6 milyon Yahudi'yi, 1 milyon Roman'ı katletmiştir.

Diğer bir trajedi de Ermenileri, Rumları ve Süryanileri hedef alan soykırımdır. 1915-1923 yılları arasında yapılan soykırımda 1,5 milyon Ermeni katledilmiştir. Hatta 1894-'96 yıllarında da 200-300 bin civarında Ermeni'nin katledildiği de dikkate alınırsa katledilen Ermeni sayısı daha fazladır. Ayrıca Ermenilerle beraber öldürülen Rumlar ve Süryanilerin (Asuriler, Keldaniler) sayısıyla soykırımda katledilenlerin sayısı hayli fazladır.

Soykırımla tehcir iç içe gerçekleştirilmiştir. Türkleştirmeyi ve İslamlaştırmayı amaç edinen Panislamizm, Pantürkizm doktrini ile İttihat Ve Terakki Cemiyeti (İTC) döneminde başlayan soykırımla Ermenilerin, Rumların, Süryanilerin büyük ölçüde fiilen yok edilmesi ve tümünden onların topraklarının gasp edilmesi, mal ve mülklerinin talan edilmesi ve tarihsel olarak kökenlerinin ve izlerinin tümünden silinmesi hedef alınmıştır.

Soykırımın ekonomik temelini bu ulusların pazarlarının ele geçirilmesi, beraberinde onların ulusal-toplumsal-kitlel olarak soyca yok edilmesi amaçlanmıştır.

Bu soykırımın üzerinden 106 yıl geçmiştir. TC Devletinin temelleri Ermenilerin reddi, inkarı ve Ermeni heyulası üzerine kurulmuştur. Ancak Ermenilerin, Rumların (Pontusların) ve Süryanilerin hedef alınmasıyla yetinilmemiştir. Devletin Türk-İslam sentezi Kürtleri öne çıkartmıştır. "Tek ulus" mayası ile Kürtlerin varlığı ve topraklarının ilhakı hedef alınmıştır.

Soykırım Öncesi Yaşanan Tarihsel Süreç

Ermeni toprakları daha ortaçağda Osmanlı İmparatorluğu tarafından işgal edilmiş ve katmerli feodal baskı ve tahakküm altına alınmıştır. İran sınırlarındaki Ermeni toprakları 1514 tarihinde Çaldıran savaşı ile Osmanlı İmparatorluğu sınırlarına dahil edilmiştir. 1516-1517 tarihlerinde güneyde Memlük Sultanlığı sınırlarındaki Kilikya Ermeni toprakları da, Mercidabık ve Rida niye Muharebeleri ile ilhak edilir. Böylece Ortaçağda Osmanlı yönetimince toprakları fethedilen Ermeniler ağır vergilere tabi tutulmuş ve henüz ulusların oluşmadığı dönemlerde dini baskı ve tahakküm altına alınmıştır.

17. yüzyılın sonları ve 18. yüzyıl boyunca çıkan iç isyanlar ve Avrupa ülkelerinde gelişen kapitalizm karşısında Osmanlı İmparatorluğu tarihsel olarak gerileme dönemine girmiştir. Kapitalizmin olduğu Avrupa devletleri giderek askeri ve ekonomik olarak sınırları dışındaki kıtalara ve ülkelere yönelmişlerdir. Kapitalizm öncesi sistemi aşamayan Osmanlı devletine, giderek İngiltere, Fransa, Hollanda, İtalya ve daha sonraları Almanya geri adım attırılmış, jeopolitik ve jeo-stratejik alanda hakimiyet sağlamışlardır.

Mevcut tarihsel süreçte başta Balkan ülkeleri olmak üzere, Küçük Asya'da (Anadolu) doğal ekonomi yıkıma uğrar ve birbirinden kopuk, dar ve ilkel pazarlar birleşerek merkezi pazar sistemini oluştururlar. Böylece birleşik pazar sistemi ile Rum burjuvazisi ve Ermeni burjuvazisiyle beraber işçi sınıfının oluşmasının önü açılmıştır. Henüz bu kapitalizmin şafağıdır; ama bu tarihsel süreçle toplumda ulusal

yapı oluşur. Böylece Anadolu'da Rumlar ve Ermeniler uluslaşma sürecine girerler.

Avrupa kapitalistlerin ürettikleri metallerin Türkiye ihracatı Ermeni ve Rum ticaret burjuvazisi üzerinden yapılır. Bunun için oluşturulan resmi statü 3 Kasım 1839'da Tanzimat Fermanı ve 18 Şubat 1856 Islahat Fermanı ile uygulamaya konuldu. Böylece Türkiye kapitalizminin resmi temelleri atılır. Böylece daha yeni oluşan kapitalist üretim, Ermeni ve Rum burjuvazisiyle beraber aynı uluslara mensup işçi sınıfının oluşmaya başladığı dönemi de içerir.

Tüm bu tarihsel gelişmeler yeni sınıf çelişkileri ile beraber ulusal çelişkiler ve ulusal baskıları da beraberinde getirmiştir. Osmanlı sistemi ve kapitalizm öncesi, pre-kapitalist yapı olduğundan Ermenilere, Rumlara ulusal baskı oluşturmuştur. Toprakları ilhak edilen, para-ranta ve ağır vergiye tabi kılınan, dini töhmet altında tutulan Ermenilerin, ek olarak kavuştukları ulusal kimliklerini yansıtmalarına, dile getirmelerine müsaade edilmemiştir.

Abdülhamit'in Ermenilere dayattığı Panislamizm ve İTC'nin dayattığı Pantürkizm baskıları ile, -Balkan ulusları ile beraber - Rumlar ile Ermeniler üzerinde katmerli baskı uygulamasına gidilmiştir.

1894-'96 yıllarında Zeytin (Maraş çevresi), Ağrı, Sason (Muş, Batman yöreleri), Van, Erzurum, Erzincan, Kilikya (Adana ve civarı) ve diğer yerlerde Ermenilere yapılan ulusal baskıyla birlikte, Ermenilerden alınan vergiler giderek yükseltildi. Bu sömürü ve baskılara karşı Ermeniler isyan ederler. Bazı bölgelerde Hınçak ve Taşnak örgütleri bu direnişlere önderlik yaptılar. Devletin sömürü, baskı ve saldırısına karşı gelişen isyanlar 300 bin Ermeni'nin katliamıyla sonuçlanmıştır.

II. Abdülhamid'in tahtta olduğu dönemde 1889 yılında İTC kurulur. İTC hareketi, önceleri genelde Balkan kökenli gazeteci, yazar ve askeri kesimlerden oluşmuştur. Daha 19. yüzyıl başlarında Yunanistan, Sırbistan, Romanya, Bulgaristan, Makedonya, Karadağ, Bosna-Hersek, Arnavutluk gibi Balkan toplumları ulusal yapıya sahip olmuşlardır. Onlarla beraber o ülkelerdeki -Yunanistan ve Bulgaristan başta olmak üzere- Müslüman inancına sahip olanlar da Türk etnik kimliğine mensuplardır. Böylece Türk ulusunun temelleri esasta Balkanlarda atılmıştır. Kendisini Türk olarak tanımlayanlar ilk defa Balkan ve Trakya yörelerinde ortaya çıkmıştır.

Bunun sonucu Türk milliyetçisi bir hareket olarak oluşan ve giderek daha

bağnaz temeller üzerinde inşa olan, siyasi ve askeri bir iktidar hareketine dönüşen İTC ortaya çıkmıştır. Balkanlardaki Osmanlı İmparatorluğu'nun 2. ve 3. ordusu Türk milliyetçiliğinin en yaygın olduğu askeri birimlerdir. Talat Paşa, Enver Paşa, Cemal Paşa, Ahmet Rıza Bey, Mustafa Kemal, Selanikli Dr. Nazım Bey, Dr. Bahattin Şakir gibi İttihat Terakki'nin öne çıkan isimleri Balkan kökenlidirler. Türk kimliği o dönemler Balkanlarda, Trakya'da, hızla giderek yayılırken, Anadolu'da Türk ulusal kimlik henüz yaygın değildir. İç Anadolu, Karadeniz, Akdeniz ve Kürdistan'da toplum içinde din unsuru hakimiyetini devam ettirmiştir. Henüz bu bölgelerdeki Müslüman toplumda kitlesel olarak Türk ve Kürt ulusal bilinci, Ermenilerin ve Rumların ulusal bilinci kadar yayılmamıştır.

O konjonktürde oluşan İTC, Abdülhamid'e karşı Ermenilerin ve Rumların desteğini alır. Devlet kademesindeki bu iki klik arasındaki çelişkiler geliştikçe, siyasi arenaya yeni çıkan İTC'ye yakın hareket etmişlerdir. Ermeniler, Ümmetçi ve Panislamist yönetimin olduğu dönemde sahneye çıkan İTC'nin gerçek yüzünü göremediklerinden önceleri onu desteklemişlerdir. İleride güçlendiğinde, devlet kademelerini ele geçirdikçe Pantürkizm'i pratikte daha öne çıkaracak ve Türkler dışındaki diğer toplumları hedef alacaktır.

Soykırımın Örgütlenmesi

I. Meşrutiyet II. Abdülhamit tarafından 23 Aralık 1876'da ilan edilmiş ve 14 Şubat 1878 tarihinde kaldırılmıştır. İTC önderliğinde, Balkanlardaki 3. Ordu tarafından II. Meşrutiyet hareketi başlatılmıştır. 3 Temmuz 1908 tarihinde Makedonya civarındaki Resre'de 200 asker ve 200 çete Abdülhamit'e karşı dağa çıkmıştı. Bu hareket Abdülhamit tarafından bastırılmadığı gibi gelişir. İTC tarafından 23 temmuz günü II. Meşrutiyet ilan edildi. Karar Abdülhamid'e iletilindiğinde II. Meşrutiyet'i kabul etmiştir.

Böylece Meclis-i Mebusan açılmış ve Kanun-i Esasi yürürlüğe konmuştur. Artık İTC yönetimi ele geçirmiştir. Yönetimde yer alan Meclis-i Mebusan çoğunluğu İTC mensuplarıdır.

Ancak 1909'da gazeteci Hasan Fehmi Bey'in öldürülmesi üzerine "31 Mart Vakası" olarak bilinen ayaklanma oldu. Bu ayaklanma dini görünümüne ayaklanmadır. Bağnaz dincilerin yer aldığı gösteriler olmuştur. Ancak bu ayaklanmanın arkasında II. Abdülhamid'in olup olmadığı hala netlik kazanmamış ve kim tarafından hangi amaçla örgütlendiğine dair şaibelerin saklı olduğu bir ayaklanmadır. Sonuçta ayaklanma gerekçe gösterilerek Selanik'ten dönemin başkenti İstanbul'a gelen

İTC denetimindeki askerler tarafından bastırılmış ve ayaklanmanın sorumlusu olarak II. Abdülhamit gösterilmiş ve tahttan indirilerek sürgüne gönderilmiştir.

Abdülhamid'in devrilmesi Ermeniler ve Rumlar tarafından desteklenir. Balkanlar ve Trakya dışında tabanı olmayan İTC, batı ve doğu Anadolu'da (Küçük Asya'da) Ermenilere ve Rumlara ihtiyaç duyar. Ancak İTC'nin devlet pratiği giderek ırkçı, saldırgan ve soykırımcı yüzünü deşifre eder. Bunun sonucu başta desteklenen İTC'ye sunulan destek giderek geri çekilir.

1911-1912 ve sonrası İTC'nin baskılarının giderek artması ve soykırım örgütlenmesine gitmesi Ermeniler, Rumlar, Süryaniler nezdinde gerçek otokratik yüzünü deşifre eder.

1909 tarihinde İTC'nin II. Abdülhamid'i devirdiği ve iktidarı pekiştirdiği dönem, Adana yöresindeki Kilikya Ermenilerine yönelik bir katliam yapılmıştır. Ermeniler ilk başlarda direnirlerse de, devletin resmi güçlerince-müdahale kisvesi altında yapılan saldırıda 30 bin Ermeni katledilir. Bu katliam Taşnakların İTC'yi desteklediği dönemdir.

Oysa Taşnaklar ve Hınçaklar ulusal devrimci hareket olarak ortaya çıkmışlardır. İlegal örgütlenmeye gitmişlerdir. İlk çıktıklarında silahlı mücadeleyi öne çıkartmışlardır. Ancak Abdülhamid'e karşı İTC öne çıktığında Taşnaklar Viyana'da yaptıkları IV. Kongre'de silahlı mücadeleyi bırakma ve İTC'yi destekleme kararı almışlardır. Hınçaklar İTC ile hareket etmemiştir, ama onlar da adem-i merkeziyetçiliği savunduğu için 1906'da İTC'den ayrılan ve 1908'de Ahrar Partisi (Hürler Partisi) içinde yer alan Prens Sabahattin ile hareket etme kararı almışlardır. Onlar da yasal hareket olmuşlardır.

İTC yönetimindeki Osmanlı İmparatorluğu 1912'de Balkan Savaşı'nı kaybettiğinde Marmara, Ege, Karadeniz bölgesinde Rumlara yönelik saldırıya geçmiştir. Yüzbinlerce Rum öldürülür, göçe zorlanır, mallarına, topraklarına el konulur. Balkanlarda baş gösteren uluslaşma ile kendilerini tahakküm altına alan devlete karşı ulusal burjuvazinin önderliğinde, Balkan toplumlarının başkaldırması ve ayrılarak kendi topraklarında ulus devletler kurlmaları, İTC yönetimini çileden çıkartmıştır. Histeri nöbetine tutulmuşçasına Batı-

Trakya ile Küçük Asya'daki Rumları hedef almışlardır.

İTC Panislamizm ve Pantürkizm doktrinini önlerine koymuşlardır. Böylece Rumlar, Ermeniler, Süryaniler (Asuriler, Keldaniler) yok edilecek ve onların pazarları, toprakları, tüm zenginlikleri gasp edilecektir. Böylece İTC yapacağı soykırımla hetorejen (çok kültürlü) toplumu, homojen (tekçi) topluma dönüştürecektir.

Ocak 1913 darbesiyle iktidarı tümenden ele geçiren İTC kongresinde soykırım kararı alınmıştır.

Ancak bu karar gizli tutulmuş ve pratikte örgütlenmesine gidilmiştir. Bunun için devlete bağlı gizli örgüt olan Teşkilat-ı Mahsusa 17 Kasım 1913'de Erzurum'a taşındı. Daha önceleri merkezi batıda olan ve 30 bin üyeye sahip olan

Teşkilat-ı Mahsusa yasal örgüte dönüştürüldü. Bu dönem 1. Emperyalist Paylaşım Savaşı arifesidir.

Nitekim 28 temmuz 1914'de başlayan savaşın hemen akabinde İTC ve Almanya Ağustos ayında aldıkları gizli kararlar Ermenilerin, Amele Taburlarında toplanması ve tehcirle bulundukları yerlerin boşaltılması kararını aldılar. Alman emperyalizmi kendi güdümünde savaşa giren müttefiki devletin savaşta başarılı olabilmesi için "sorun oluşturan" Ermenilerin topraklarından soykırım ve tehcirle arındırılması politikasını onaylamıştır.

Bu arada Taşnaklar Erzurum'da 28 Temmuz-14 Ağustos tarihlerinde 8. Kongrelerini yaptılar. Kongreye İTC'yi temsilen Naci Bey ve Bahattin Şakir'in yer aldığı özel heyet te katılmıştır. İTC heyeti onların kendileriyle hareket etmelerini, savaşta kendilerine sadık kalmalarını teklif etmiştir. Savaş sonrası kendilerine özerklik verileceğini söylemişlerdir. Taşnaklar onların teklifini kabul etmemiş ama savaşta tarafsız kalacaklarını belirtmişlerdir.

Böylece 1914'ün ikinci yarısında soykırımın örgütlenmesine gidilmiştir. İlan edilen seferberlik ile 15-60 yaş arasındaki Ermeniler askere alınma kisvesiyle Amele Taburlarında toplanmış, böylece erkek nüfus soykırım arifesinde etkisiz hale getirilmiştir. Ayrıca Teşkilat-ı Mahsusa 1914'in Ağustos ayından itibaren soykırımda rol alacak çetelerin oluşturulmasına gitmeye başlamıştır. Bunun için cezaevleri boşaltılmış, Kafkas ve Rumeli göçmenleri, gerici Kürt aşiretleri çeteler içinde yer almışlardır.

24 Nisan 1915'de Ermeni aydınlarının tutuklanmasına gidilmiştir. Böylece Ermenilerin aydın kesimden arındırılması hedeflenmiştir. 24 Nisan 1915'de İstanbul'da ve Ermenilerin yoğun olduğu illerde tutuklanan binlerce Ermeni aydın idam edilmiş ve tehcirde öldürülmüşlerdir. Bunun sonucu 24 Nisan Ermeniler tarafından soykırımın başlangıç günü olarak kabul edilmiştir.

24 Nisan ile birlikte başlayan Ermeni soykırımı giderek kitlesel boyutlara turmandırılmıştır. Köylerde, kasabalarda, şehirlerde yaşayan Ermeniler yaşadıkları yerlerden zorla tehcir edilmişlerdir. Çoğunluğunu kadınların, çocukların, yaşlıların oluşturduğu tehcir sırasında kurşuna dizilerek, uçurumlardan aşağı atılarak, kadınlara tecavüz edilerek, açlıktan, hastalıktan katledilmişlerdir.

Ermenilere yapılan soykırım Rumlar ve Süryanilere de yapılır. Ege, Marmara Rumları ve Karadeniz'de Pontus Rumları da kitlesel boyutlarda katledilirler, göçe zorlanırlar. Kısacası yaşadıkları topraklardan yok edilerek arındırılırlar. T. Güneydoğu'da Süryaniler ve Ezidi Kürtler de soykırımın hedefleri olmuşlardır.

Soykırımla Ermeniler ve diğer toplumlar yok edilmiş ve mümkün mertebe izleri silinmeye çalışılmıştır.

Kemalistler de "Kurtuluş Savaşı" ile kalan Ermeniler ve Rumlar hedef alınmıştır. Nitekim Kars, Ardahan, Erzurum, Erzincan, Antep, Maraş, Urfa ve Ermenistan topraklarında 190 bin üzerinde Ermeni öldürülmüştür. Ayrıca Karadeniz'de öldürülen Pontus Rumlarının sayısı 300 bini aşmıştır. Nitekim Mustafa Kemal'in 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak basması, Karadeniz'deki Pontus Rumlarını hedef alan soykırımın örgütlenmesidir. Bir tane İngiliz, Fransız, Yunan askerinin olmadığı Samsun, Trabzon, Rize, Giresun, Amasya gibi illerde Mustafa Kemal'in örgütlediği çeteler Rumları hedef almışlardır. Ayrıca Ege illerinde de yerleşik olan Rumlar öldürülür, sağ kalanlar Yunanistan'a göçe zorlanır.

Kısacası "Kurtuluş Savaşı" - resmi tezin belirttiğinin aksine - soykırımın tamamlanmasıdır. Kurtuluş Savaşı'nın önderliği İTC'nin devamıdır. Kendilerini gizlemek için "Milli Mücadele" yaftası kullanmışlardır...

Sonuç olarak, 1894-'96, 1915-'16, 1919-'23 tarihlerinde milyonlarca Ermeni, Rum, Süryani, Ezidi soykırımla öldürülmüş, topraklarından men edilmiştir...

Soykırımı kınıyoruz. Mahkum ediyoruz. Soykırımın hesabının bir gün mutlaka sorulacağına inanıyoruz!

Ortadoğu Hareketli, Her Şeye Rağmen Umut Var!

Ortadoğu'da keşmekeş durulmuyor, vaziyetin şahane olabilme ihtimali ise yüksek. Sadece çok aktörlü ve bol bilinmezli bu keşmekeşte uygun hamleyi yapabilmek gerekli.

Bir dram...

TC açısından Ortadoğu'da egemenlik kurmak ve emperyalistleri bu egemenlik üzerinden pazarlığa sürüklemek planı dram denilebilecek bir şekilde devam ediyor. İşgal girişiminde bulunduğu bölgelerde istediğinin çok azını alabilen, işgal ettiği bölgelerde ise çeteleri birbirini vuran bir devlet gerçekliği var karşımızda. İlk bakışta bölgede ciddi bir avantajı varmış gibi görünse de TC, Rojava'da işgal ettiği cephe hattında büyük bir terdirginlik içinde siperlerini güçlendiriyor ve bütün teknolojik gelişmeleri buralarda kullanmak üzere yığınak yapıyor. Rojava'yı savunan güçlerin eylemlerinde verdiği kayıpları dahi açıklamıyor/açıklayamıyor. Bununla birlikte gün geçmiyor ki, bir çete grubu bir başka çete grubunu para ya da küçük mülk uğruna vurmasın! Yani aslında kendi yönetimindeki bölgelerde dahi risk altında olan bir TC devleti söz konusu. Zira birkaç gün önce TC'ye ait bir araç konvoyu Kafr Sınır Kapısı'ndan geçerken mayınlı bir eylemin hedefi oldu.

İşgal altındaki Efrin'de insan kaçırma, ajanlaştırma ve istihbarat çalışmalarına rağmen Efrin Kurtuluş Güçleri (HRE) her gün yeni bir eyleme imza atıyor. Bu eylemlerin şehri özgürleştirecek düzeyde artması bekleniyor. Bu beklenti nedeniyle TC devleti istihbaratını daha sıkılaştırmanın yollarını arıyor.

Bölgede atılan Rus-Türk ortak devriyeleri, yeni saldırı ve işgal girişimlerinin habercisi olarak yorumlanabilir. Eyn İsa dışında Şehba, Efrin, Serekaniye ve Gire Spi'nin çevresi sık sık bombalanıyor. Bu, işgalini genişletmek isteyen TC'nin elindeki teknolojik gücü kullanarak yaratmaya çalıştığı korkunun da bir göstergesi. Ancak özellikle Gare Zaferi'nden sonra artık bu teknolojiye rağmen işgale karşı direnişlerin büyüyeceği algısı kesinleşti.

Enerji çok şeyi belirler!

TC'nin Libya'da elde ettiği sözde "başarı", Yunanistan'ın devreye girmesiyle tehlikeye girerken; Türkiye-Libya Kıta Sahaneliği Anlaşması'nın şimdilik devam edeceği, Libya tarafından beyan edilen bir durum olmasına rağmen Yunanistan Başbakanı K. Mitsotakis dengeyi bozmaya

ka -
rarlı
o l -
Ülkenin güvenliğini hedef alan bu faaliyetler, daha önce bölgede birçok ülkede yaşandığı gibi ABD ile işbirliği içinde mevcut iktidarı yıkıp kendi ABD destekli yönetimini sağlaması mıdır, şimdilik bu net değil.

duklarını belirtti.

Yunanistan Başbakanı'nın hem Avrupa Konseyi'nin de anlaşılmayı yasa dışı bulduğu vurgusu hem Yunanistan'da eğitim alan Libya'lı askerleri hatırlatması hem de "Yunanistan neredeyse 10 yıldır Libya'daki gelişmelere kayıtsız kalmıştı. Böylece Doğu Akdeniz'de potansiyel olarak yeni dengeler oluşturmak isteyen diğer ülkelerin Libya'ya müdahale edebilmesi için fırsat doğdu" sözleri bu niyetini ortaya koyuyor.

Yunanistan ve Türkiye'nin Libya üzerinde bu denli yoğunlaşması boşuna değil. Libya, bölgedeki önemli unsurlardan birisi. Mısır ve İsrail'in EastMed isimli enerji projesine de dahil edilmeye çalışılıyor. Boru hattının Libya'dan geçmesi de ayrıca önemli. Bu sayede hem Libya projeye dahil edilmiş olacak hem de boru hattı, görece daha güvenli bir alandan geçmiş olacak. Halihazırda İsrail ve Mısır'ın kullandığı bir boru hattı zaten mevcut ama bu hattın bir kısmı çok da güvenli olmayan bir bölgeden yani Sina Yarımadası'ndan geçiyor. Ayrıca Yunanistan'a oradan da İtalya'ya gidecek doğalgazın Libya üzerinden pompalanması denizin derinliği açısından daha kolay.

Bu proje Yunanistan, Fransa ve İtalya'yı da bağlayan önemli bir proje gibi görünüyor. Mesele sadece bu ülkelerle de sınırlı değil. Doğu Akdeniz Gaz Forumu; Filistin, BAE ve başkaca ülkelerin de dahil edildiği bir yerde duruyordu. İsrail'le bir Filistin pazarlığı yapıldığı da ortada. Bir yandan Batı Şeria'yı işgal girişimleri güçlenirken diğer yandan daha fazla Filistinli Ürdün'e sürülmeye çalışılıyor.

Geçtiğimiz günlerde İsrailli işgalciler askerler eşliğinde İslami türbelere gelerek ibadet ettiler. Askerler, bu işgalcilerin korumasını alırken verilmek istenen mesaj açıktı: "Buralar bizim kutsal yerlerimiz ve güven içinde ibadet edemiyoruz." Oysa yıllardır güven içinde yaşayamayan

Filistinliler her türlü katliamla karşı karşıya kalıyorlar.

Bütün bunlara rağmen Doğu Akdeniz Gaz Forumu'na Filistin yönetimi dahil edilmeye çalışılmıştı. Batı Şeria'da tarihi, arkeolojik ve dini bütün alanlar İsrail tarafından kontrol altına alınmaya çalışılırken diğer yandan mevcut Filistin yönetimiyle yanyana gelmesi ilginç. Filistin'de bir direniş var ancak bu direniş sürekli olarak kriminalize ediliyor. Diğer yandan topraklarını terk etmek zorunda kalan Filistinli sığınmacılar Ürdün'e yönlendiriliyor.

Bir yerde bir sorun varsa orada mutlaka ABD vardır!

Ürdün de bölgedeki önemli aktörlerden biri. İsrail, Filistinli sığınmacıların Ürdün'e gitmesinden memnun görünüyor. Çünkü Ürdün'le aralarında "bu meseleyi her iki ülkenin güveni için de halledebiliyorlar."

Bununla birlikte Ürdün'de Kral 2. Abdullah'a yönelik ABD destekli bir anti-propaganda söz konusu. Washington Post'ta yayınlanan bir haberle sosyal medyada geçtiğimiz günlerde bu konuda bir çalkantı yaşandı. Eski veliaht Prens Hamza'nın gözaltına alındığı haberi ortalığı karıştırdı. Bunun üzerine Ürdün Genelkurmay'ı bir açıklama yapmak zorunda kaldı ve Prens Hamza'nın Kral 2. Abdullah'a biat etmesine rağmen "ülkenin güvenliğini hedef alan faaliyetlerini durdurması yönüyle uyarmak zorunda kaldıklarını" belirtti.

Ülkenin güvenliğini hedef alan bu faaliyetler, daha önce bölgede birçok ülkede yaşandığı gibi ABD ile işbirliği içinde mevcut iktidarı yıkıp kendi ABD destekli yönetimini sağlaması mıdır, şimdilik bu net değil.

Trump iktidarında devreye giren ve

Biden'la devam eden Sezar Yasalarıyla artan ekonomik kriz, Ortadoğu'da birçok halkı ciddi oranda yordu. Devletler kendi aralarında başka pazarlıklar peşindeyken yeni tip koronavirüsün de vurduğu halk açısından durum oldukça zor. Bütün bu çekişme içinde aşya erişim imkansız ve yakın hale gelirken yeterli beslenememe ve temiz içme suyu sorunu da artıyor.

Suriye ve Irak'ta vaka sayıları da, ölümler de artıyor. Diğer yandan Suriye ekonomisi şimdilik durulmuş gibi görünse de ABD bunca yıldır direnen Esad rejimini Sezar Yasaları ile dize getirmeye çalışıyor. Bu durumdan rejimle ekonomik ilişkileri bulunan herkes etkileniyor. Buna Kuzey Doğu Suriye Özerk Yönetimi de dahil.

Faşist TC devletinin her türlü işgal saldırısına, ABD ve Rusya'nın çekişmesine ve Sezar Yasalarına rağmen devrimin inşasının sürdüğü Rojava'da, geçtiğimiz yıl ciddi bir kuraklık sorunu yaşanırken koronavirüs çok fazla etkili olmamıştı. Bu yıl duruma bir de yeni tip virüs eklendi. Aşılama ve tedavi imkanlarının çok kısıtlı olması ve ambargonun etkilerinden kaynaklı ölümler yaşanıyor.

Ancak Özerk Yönetim, bölgede bütün bunlara rağmen yeni atılımlar yaparak devrimi yalnızca korumanın değil büyütmeyi de peşinde. Temiz içme suyu sıkıntısına karşı su tesisi inşa etme, ambargoya karşı kendi üretim merkezlerini kurma gibi bir çabanın içinde olan Özerk Yönetim, TC devletinin işgal girişimlerine karşı da hazırlıklarını artırmış durumda. Bir yandan halkın örgütlenmesi ve devrime daha fazla katılması çabası sürerken diğer yandan başta Hol Kampı olmak üzere bütün alanlarda DAİŞ ve diğer çetelerin faaliyetlerine karşı da operasyonlar örgütlenmekte.

Koronavirüs Pandemisi ve AKP'nin Çöken Sağlık Sistemi

İlk olarak 2020 yılının başlarında Çin'in Wuhan kentinde görülen ve kısa sürede tüm dünyada pandemiye dönüşen yeni tip Koronavirüs hastalığının üzerinden bir yıllık bir süre geçti.

Türkiye'de ise ilk Koronavirüs vakası 11 Mart 2020 tarihinde Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın "Çin'in Wuhan kentinde bundan tam 90 gün önce, 12 Aralık 2019'da ortaya çıkan yeni Koronavirüs başka pek çok ülkeye bir iki hafta içinde bulaşmasına ve yayılım göstermesine rağmen Türkiye

SDP ile artan özelleştirme gayreti de hali hazırda bozuk olan sağlık sisteminin tam anlamıyla canına rahmet okuttu.

olarak süreçte büyük bir başarı gösterdik" sözleriyle açıklandı. İlk vakanın açıklanmasının üzerinden geçen sürede mevcut AKP iktidarı ve onun Sağlık Bakanı her fırsatta pandemiye iyi yönettiklerini, alınan tedbirlere harfiyen uyulmasını ve bu sürecin atlatılacağını söyleyip durdu.

Oysa aradan geçen bir yıllık süreye rağmen, vaka ve ölüm sayıları artmaya devam ederken, alınan sözde tedbirlerin pek bir işe yaramadığı ise herkesin malumu. Normal şartlarda Sağlık Bakanlığı'nın yürütmesi gereken süreci bir bütün Erdoğan-İçişleri Bakanlığı

yürütmeye çalıştı. Sağlık Bakanlığı ve ona bağlı Bilim Kurulu ise süreçte sadece mikrofona konuşmaktan öteye gidemeyen, tablo açıklamaktan başka bir şey yapmayan kukla kurumlar olarak aklımıza kazındı.

Türk Tabipleri Birliği hekimleri Osman Elbek ve Kayıhan Pala'nın Türkiye'de pandeminin bir yılını ele aldıkları "Bir yılın muhasebesi: Pandeminin Düşürdüğü Maskeler" kitabında geçen şu cümle ise Türkiye'de pandemiyle 'mücadelenin' ne olduğunu özetler nitelikte:

"Hastalık, ölüm, maske, karantina, el yıkama, dezenfektan, mesafe, eve kapatılma, suçlama, sonra yeniden suçlama, sonra her konuda hep suçlama ile geçen ve kimi zaman nefessiz bırakan koskoca bir yıl..."

Sağlık Bakanlığı, kitapta geçen bu cümledeki gibi süreci bir salgın yönetiminden ziyade bir algı yönetimine çevirerek üstlerindeki var olan sorumluluğu her fırsatta öteleme gayretine düşerek hareket etti. Pandemi Türkiye'ye iki ay geç gelmişken Bakanlık; hastaların tespit edilmesi, izolasyonu, temaslıların takibi ile ilgili ekiplerin oluşturulması ve eğitimlerinin yapılmasını sağlamadı. Hastaneler çalışanların ve hastaların güvenliği için pandemiye uygun hale getirmedi. 2 aylık gecikme süresi değerlendirilmedi ve salgına hazırlıksız yakalandı. Bunlara ek olarak AKP

iktidarının neoliberal politikalar doğrultusunda sürekli sağlık hizmetlerini bir ticarileşme amacı görmesiyle de içi boşalan sağlık kurumları pandemiyle sınıfta kalmış oldu. Görece pandemiyle mücadelede elde edilen bir başarı varsa da, bu gece-gündüz emek veren sağlık emekçilerinin zorlu çalışma koşullarına rağmen sergiledikleri çabayla mümkün oldu. Buna karşılık emekçilerin sermaye ve devlet yetkilileri tarafından da "alkışlanan" bu çabasına ve emeğine karşılık gelen ödenekler verilmedi, izinler kullandırılmadı, çalışma koşulları insanca yaşama uygun hale getirilmedi. Sağlık Bakanlığı bu emeği de kendine yedeklemeye çalıştı.

Koronavirüs hastalığı ve bulaş yolları düşünülünce bunun pandemiye dönüşmesini engellemenin yegane yolu teması mümkün olduğunca sifıra indirmekken, AKP iktidarının sağlık politikalarıyla Birinci (Koruyucu-Önleyici) Basamak Sağlık Hizmetleri iş yapamaz hale geldi ve hastalar için tek kapı hastaneler oldu. Bunun bir sonucu olarak bulaş yolları kesilmedi.

Esas olarak dünyada da benzer bir durumun yaşandığı söylenilebilir. Sağlık hizmetlerinin bir satış aracı haline gelmesi, dünya pazarında yüz milyarlarca dolarlık bir hacme evrilmesiyle emperyalist-kapitalist sistem boş durmayarak bunu da rant kapısı haline getirdi. Dünyada kapitalist ve yarı-sömürge ülkelerin pandemi başarısızlığının başat nedeni de budur.

Salgının daha başlarında eksik açıklanan vaka ve ölüm sayıları, uyulmayan tam kapanma çağrıları, işçi sınıfının çalışma koşullarının pandemiye göre düzenlenmemesi süreci sancılı atmamızdaki başat nedenler arasında sayılabilir.

Durumun bu halde olmasında ise AKP'nin 2002 yılından itibaren sağlığı ticarileştirme amacıdır. 2002 yılında iktidara gelen AKP'nin uygulamaları halkı "paran kadar" sistemi ile karşı karşıya bıraktı. AKP'nin her fırsatta "sağlıkta çağ atlادık" diye övündüğü Sağlıkta Dönüşüm Programı (SDP) sağlık alanını yap-boz tahtasına dönüştürdü. SDP ile sağlık ortamı baştan sona değişti. Hastaların müşteri, hastaneler kâr eden işletmeler olarak tanımlandı. "Çağ atlادık" iddialarına karşın geleneksel tıp uygulamalarının önünün açılmasıyla sağlıkta Ortaçağ'a

geri dönüldü, performans dayatması hayata geçirildi, kar odaklı sistemde hekim-hasta ilişkisi bozuldu.

AKP'nin çok övündüğü sağlık sisteminde parası olmayanlar ölüme terk edilirken, parası olanların sağlığa erişimde hiçbir sıkıntı yaşamadığı bir gerçekliğe erişildi. Pandemi döneminin henüz başlarında insanlar test yaptıramazken, test yaptırabilenler ise yüzlerce kişilik kuyrukta beklemelerinin ardından anca test imkanı bulabilirken özel hastanelerde parayı bastıran (!) istediği zaman test olabiliyordu.

SDP ile artan özelleştirme gayreti de hali hazırda bozuk olan sağlık sisteminin tam anlamıyla canına rahmet okuttu. Sağlıkta özelleşmede geline aşamanın en üst noktası da "Şehir Hastaneleri" oldu. Şehir hastaneleri projesi ile kamu arazileri hastane yapımı için özel şirketlere devredildi. Devlet inşaatı üstlenen işletmeci şirkete 25 yıl kira ödeme ve bu süre boyunca vergi muafiyeti sağlama ve hastane için hasta garantisi verdi. Hazine garantisi ile kamuoyunu ciddi zarara uğratan şehir hastanelerinde bütün risk halkın sırtına yüklendi. Tıbbi destek hizmetinden güvenlik hizmetine, yemekten güvenliğe kadar birçok hizmet şirkete devredildi. Şehir hastanelerinin 18'inin projesi onaylanırken, Bakanlıktan yapılan son açıklamada bu sayının 32'ye yükseleceği duyuruldu. Özetle AKP'nin o çok övündüğü ve 'çağ atlادık' dediği sağlık sistemi, pandemiye çöken bir tablo çizdi.

Güncel süreçte ise pandemiye karşı normalleşme adımları atıldı, adımlar atılır atılmaz da pik yapan vaka sayıları, AKP'nin 'lebalep' kongreleri, üretimin durmaması yüzünden normalleşme adımları geri çekildi. İktidar pandemi yangınına bir bardak suyla söndürmeye çalışırken, milyonların canı hiçe sayılmaya devam ediyor.

İşçi sınıfı ve emekçiler ise açlığın ve yoksulluğun pençesinde boğulurken, korona tablosu bu durumu katmerleştiriyor. Bu açlık ve yoksulluğa karşı birçok işçi havzasında eylemler, direnişler ve grevler örülüyor. Yaklaşan 1 Mayıs süreci ise halkın sesini ve isyanını yükselteceği bir döneme geldi. AKP'nin çoklu yönetme krizine karşı yükselen bu sese kulak vermeli ve sürecin yakıcılığına karşı da birlikte yürümeliyiz.

Patronun, Sermayenin Derdine Çare: Kod 29

Pandemi ve dünya genelinde yarattığı büyük krizler, salgın ortaya çıktığı günden bu yana sınıf ayrımını daha da derinleştiriyor ve aradaki sınırlar daha da belirginleşiyor. Sınıfların pandemiden etkilenme oranları arasında kocaman uçurumlar bulunurken, pandeminin derinleştirdiği ekonomik kriz ise beklendiği üzere işçi sınıfını, emekçileri vuruyor. Hali hazırda yoksulluk ve açlık toplumun en büyük sorunu durumunda. Türkiye özelindeki durum belki de en vahim tabloyu resmediyor bizlere. Hükümet kendi varlığını devam ettirme, koltuğu sağlamlaştırma derdi ile hareket ediyor, çıkardığı paketler, aldığı kararlar ile pandemi başladığı günden bu yana, işçinin, üretenin, kadının değil doğasında patronun, sermayedarın yanında büyük bir destekle duruyor.

Bu sürecin en başında “işten çıkarma yasağı” gibi göstermelik bir karar ile göz boyanmaya, bir nevi işçi emekçiler kandırılmaya çalışıldı. Ancak her hak gaspının ayan beyan yapıldığı, yasalar ile desteklendiği koşullarda birilerini kandırmak, haklarınızı koruyoruz mavalını okumak o kadar kolay olmasa gerek. Bu süreçte işten çıkarmalar yasaklanırken bir diğer yandan ücretsiz izinler havada uçtu. İşçi, aleni bir biçimde işten çıkarılmasa dahi yoksulluğun en derin halini yaşama-ya mahkum edildi. Üretimi durduramayız denildi ama işçinin sağlık hakkı başta olmak üzere hiçbir hakkı güvence altına alınmadı. Süreç boyunca yaşanan hak gasplarını saymaya kalksak uzunca bir liste çıkarabileceğimizi biliyoruz. Sadece işçilerin değil, toplumun her kesiminin bir şekilde etkilendiği, hayatı zorlaştıran kararlar alındı ve çekincesiz bir biçimde uygulandı. Pandemi, faşizmi yaşamın her alanında daha fazla hissettirmek, hak gasplarını arttırmak için bir araç olarak kullanıldı. Ki bu aracın işe yaramadığını, fırsata dönüştürülemediğini söylemek mümkün değil ne yazık ki!

En açık ama bir o kadar da üstü kapatılmaya çalışılan hak gasplarından bir tanesi de Kod 29 oldu. Kod 29, ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davranış, görevin sürekli ihmali, mazeretsiz işe gelmemek gibi maddeler ve cinsel taciz, küfür, hırsızlık, uyuşturucu madde kullanmak gibi durumları kapsıyor. İş Kanunu’nun 25/2’nci maddesine denk düşen Kod 29 ile işten çıkarmalar, binlerce işçinin işten atılmasına ve hiçbir hak talep edememesine sebebiyet verdi. İşten çıkarma yasağının istisnası olan Kod 29 patronlar

Hak gasplarına karşı mücadele etmeye kalkışan her kesimin önüne kolluk güçlerini, devlet terörünü, baskıyı çıkarmaktan geri durmayan hükümet, yönetme krizini, ekonomik krizini bir şekilde hasıraltı etme derdinde.

için bir fırsata dönüştü. Haklarınızı koruyoruz denilirken, en ufak bir açığın bile (ki bilinçli bir açık olduğunu biliyoruz) işçilerin zararına kullanılacak bir silaha dönüştürüleceği beklenmedik bir durum değil elbette ki. Bu bilinçli açığın nelere sebebiyet verdiği, DİSK-AR’ın CİMER başvurusu ile SGK’dan aldığı verilerle hazırlanan raporunda çok net bir biçimde görülebilir. Rapora göre 2020 yılında 176 bin 662 işçi Kod 29 nedeniyle işten çıkarıldı. İşten çıkarılanlar arasında 34 bin 145’i kadın ve 142 bin 517’si ise erkek işçi oldu. Böylece Kod 29 ile işten çıkarılanların sayısı ayda ortalama 14 bin 772, günde ortalama 491 kişi oldu. Bu rapor 2020 yılına ait verileri içeriyor. 2021 yılına dönüp baktığımızda ocak ayının ilk 15 günü 12.985 çalışan işten çıkarıldı. Yani elde olan verilere göre 200 bin işçi Kod 29 kullanılarak işten atıldı.

Raporda yer alan verilerin de çok açık bir biçimde gösterdiği gibi, pandemi sürecinde Kod 29 işçilere karşı bir tehdit unsuru olarak kullanıldı. Politik görüşleri veya sadece 8 Mart’a katıldıkları gerekçesi ile Kod 29 ile atılan işçiler oldu. Bu istisnayı kullanırken hiçbir engelle karşılaşmayan patronlar elbette ki gemi azağına aldı ve sendikal haklarını kullanmaya tenezzül eden işçileri işten çıkardı.

Diyebiliriz ki sendikal örgütlenmenin engellenmesi adına kullanılan Kod 29, gayet bilinçli bir biçimde hiçbir sorgulamaya dahi tabi tutulmuyor. SGK veya İŞ-KUR bu kod ile işten atıldığı belirtilen işçilere dair herhangi bir soruşturma vs. yürütmüyor. Patronlar, işçileri, herhangi bir kanıt sunmadan Kod 29’u öne sürerek tazminatsız bir şekilde, damgalayarak işten çıkarıyor. Yani ahlaki kurallara aykırı davranış denilerek raporlanan işten çıkarılmalarda, bahsi geçen davranışın gerçekten gerçekleşip gerçekleşmediğinin, pat-

ron tarafından kanıtlanmasının ihtiyacı hissedilmezken işçi aksini ispatlamak durumunda bırakılıyor. Elbette ki karşılığı olmayan bir çabadan söz ediyoruz. Direkt onaylanan bu işten çıkarmalar işçi açısından damgalamaya da dönüşmüş durumda. Yani bir nevi kara listeye alınan işçiler, ne kıdem ve ihbar tazminatı ne de işsizlik maaşı alabiliyor. Sendikalaşmanın önüne set çekiliyor, işçinin gasp edilen haklarını savunmasının, örgütlü ve bilinçli hareket etmesinin önünde duvarlar örülüyor. Ki mevcut duruma baktığımızda, yeri gelindiğinde grev kırıcı ve patron safında yer alan sendikalardan söz ediyoruz.

Geçtiğimiz günlerde ise SGK Kod 29 ile ilgili yeni bir düzenleme yapılarak, işten atılma nedeninin kategorilendirileceği açıklandı. “Birbirinden farklı fesih nedenlerinin tamamının aynı kod (Kod 29) ile bildiriminin çalışma hayatında belirsizliklere yol açtığı görüldüğüne SGK genelgesinde yapılan değişikliklerle ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan hallerin tamamı için ayrı ayrı kodlar belirlenmiştir” denilen açıklamada işçi hakkını gasp etmeye devam edileceği açık bir şekilde belirtiliyor. Patronların beyanının esas alınması herhangi bir değişikliğe yol açmayacağı gibi, daha kötü sonuçlara yol açması da muhtemeldir.

Coğrafyamızda her geçen gün derinleşen bir ekonomik kriz gerçekliği var ve krizin altında ezilenler yine emekçiler oluyor. Toplumu daha fazla nasıl sömürebilirim derdinde olan devletin umurunda dahi olmayan emekçiler, kendi çarelerini bulmak zorunda his-

setmeye başladılar diyebiliriz. Çünkü açık bir şekilde, salgının derinleştirdiği ekonomik kriz, sendikalaşmanın önüne geçmek, işçiyi daha ucuza ve daha uzun saatler çalıştırabilmek için kullanıldı. Sermayedarlar, patronlar ağır çalışma koşullarına karşı tepkisiz kalmayan, örgütlenme hakkını kullanmak isteyen işçileri ücretsiz izne çıkardı, Kod 29’u gerekçe göstererek işten attı.

Sadece ekonomik krizin değil, var olan çoğu çelişkinin derinleşmesi ile beraber daha fazla sorgulama, karşı çıkma refleksi geliştiren işçi sınıfı birçok yerde, fabrikada, iş yerinde direnişe geçti, greve çıktı.

Sonuç olarak; sınıfın en devrimci, dinamik olan kesimini geri düşürmek için yapılan bütün saldırılar daha fazla işsizlik, yoksulluk olarak geri dönüyor ve doğasında çelişkiye dönüşüyor.

Hak gasplarına karşı mücadele etmeye kalkışan her kesimin önüne kolluk güçlerini, devlet terörünü, baskıyı çıkarmaktan geri durmayan hükümet, yönetme krizini, ekonomik krizini bir şekilde hasıraltı etme derdinde. Ancak bu politikaların işe yaramamaya başladığını görmek artık güç değil. Her alanda küçük kıvılcıklar halinde yaşanan direnişler bunun bir göstergesi. Denilebilir ki işçi sınıfının birlikte hareket etme ihtiyacının artması, sendikal hareketin güçlenmesi, yani her alanda birleşik mücadelenin yükseltilmesi bu politika adı altında okunan masalların sonunu getirecektir.

PÊŞEROJA AZAD | ÖZGÜR GELECEK | Sayı 235

Nisan Yayıncılık ve Basım Sn. Ltd. Şti. Yönetim Yeri: Katip Mustafa Çelebi Mahallesi Tel Sokak No: 25 Kat: 3 Daire: 9 Beyoğlu/İstanbul Tel: 0212 293 73 76 Sahibi ve Yazışleri Müdürü: Vedat Yeler
Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD. ŞTİ. Tayakadın Yassıören Cd. No: 75/1 Tayakadın Köyü Arnavutköy/İstanbul Tel: 0212 682 61 62 Küçüköy V.D. 6010823413 YAYGIN SÜRELİ - ISSN: 2148-7367
Twitter | ozgur_gelecek Facebook | ozgur.gelecek.gazetesi

Emeğimiz ve Geleceğimiz İçin Her Yer 1 Mayıs; Yaşasın 1 Mayıs-Biji Yek Gulan!

2021 1 Mayıs'ını Koronavirüs pandemisi-nin gölgesinde karşıyoruz bir kez daha.

Uluslararası prolateryanın birlik-mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs, egemen sınıflar ile ezilenler arasındaki kıyasıya çatışma ve hesaplaşmanın, sınıf mücadelesinin andaki tansiyonunu gösteren bir barometredir aynı zamanda.

1 Mayıs 2021'e, pandeminin tetiklediği ağır ekonomik ve siyasi kriz koşullarında, bu krizin işçi sınıfı ve emekçiler, tüm ezilenler nezdinde daha büyük bir yıkım yarattığı bir iklimde karşıyoruz.

AKP-MHP faşist iktidarı, salgını fırsata çevirip krizdeki sorumluluğunu pandeminin üzerine atıp dahası onun arkasına sığınarak, işçi ve emekçilerin kazanılmış haklarına göz dikti, sendikalaşma ve örgütlenmenin önüne yeni engeller çıkardı; ücretsiz izin ve Kod-29 ile işten çıkarmaları gündeme getirerek sermayenin daha ucuz ve esnek bir çalışma rejimini yaşama geçirmesi için alan açtı.

Diğer yandan kadın ve LGBTİ+ların, Kürt halkının, esnafın, yaşam alanlarının talanına sahip çıkan köylülerin ve doğa savunucularının; Boğaziçi'ne atanan kayyum rektöre karşı özerk üniversiteyi savunan gençliğin karşısına pandemi kalkıyla çıktı. Her türlü hak arama eylemini, gösteriyi keyfi ve ikiyezli bir şekilde yasakladı.

Bu siyasal panorama içinde 1 Mayıs'ın hafta sonu pandemi kısıtlamasına denk geldiği bir iklimde 1 Mayıs'a yürütürüz. Geride kalan sınırlı zamanı verimli kullanmak, yaygın-güçlü bir 1 Mayıs çalışması yürütmek temel önceliğimizdir.

Partizan olarak, **"Emeğimiz ve Geleceğimiz İçin Her Yer 1 Mayıs"** şiarıyla ele aldığımız 1 Mayıs sürecini, merkezi ve yerellerde örgütlediğimiz/örgütleyeceğimiz toplantılarla kolektif bir şekilde planladık, planlayacağız!

Ücretsiz izin, işten çıkarma, Kod-29, kıdem tazminatının gasp edilmek istenme-

si, işsizlik ve yoksulluk; İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması ve HDP'ye yönelik kapatma girişimleri bu yıl 1 Mayıs'ta öne çıkan gündemler olacaktır.

2021 1 Mayıs sürecini, kendi kitlemizle ilişkilerimizi güçlendirecek, çeperimizdeki güçleri harekete geçirecek; yaygın bir A/P çalışması yürütecek ve sınıfın direnç odaklarıyla devam eden grev ve sendikalaşma talepleriyle birleşecek, etkileşimi güçlendirecek bir perspektifle ele alıyoruz.

Görünen o ki AKP-MHP iktidarı, 1 Mayıs'a yönelik yasağını pandemi kısıtlamaları-tedbirleri parantezi altında gölgelemeye çalışmaktadır. 1 Mayıs'ın ne zaman ve nerede kutlanacağı, sendikalar, devrimci-ilerici güçler içinde bir tartışma açmış durumdadır. 1 Mayıs'ın gününde kutlanmasına, iktidarın 1 Mayıs'a yönelik pandemi bahanesiyle getirdiği yasaklama kararına karşı fiili-meşru bir tutum içinde olmak önemlidir. 1 Mayıs'ı 1 Mayıs günü, direnişteki işçi ve emekçilerle, semt ve mahallerlerde geniş kitlelerle devrimci-ilerici güçlerle kutlamak doğru olanıdır.

1 Mayıs, işçi sınıfı ve emekçilerle kutlandığı, sınıfın talepleri, özneliyle birlikte dile getirildiğinde tarihsel anlamını bulacaktır. Bu bakımdan gerek gün

ve gerekse de yer konusunda, sendikaların ve devrimci-ilerici güçlerin tutumunu; işçi sınıfının gücünü ve birliğini kitlesel bir şekilde ortaya koyabileceği biçimleri gözetken bir yaklaşım içinde olmak gerekecektir.

Enerjimiz ve kafa yoruşumuz, 1 Mayıs'ın talepleri etrafından coşkulu ve güçlü bir hazırlık yürütmeye odaklanacaktır!

Pandeminin arkasına saklanarak emeğimizi ve geleceğimizi gasp eden egemen sınıflara yanıtımızı her yer 1 Mayıs alanı haline getirerek vereceğiz!

Birleşik Mücadele Güçleri'yle Her Yer 1 Mayıs!

Aralık ayından bu yana Partizan olarak parçası olduğumuz Birleşik Mücadele Güçleri (BMG) de 1 Mayıs'a yönelik bir kampanya başlatmış durumdadır.

BMG'nin **"Emeğimiz ve Özgürlüğümüz İçin Her Yer 1 Mayıs Her Yer Direniş"** şiarıyla başlattığı kampanya, işçi ve emekçilerle daha fazla temas etmeyi, daha yaygın ve etkin bir kitle çalışması ve örgütlenme yaratmayı önüne hedef olarak koymuştur.

BMG, 1 Mayıs çalışması boyunca bir yandan birleşik mücadele fikriyatını geniş emekçi kitlelere taşıırken diğer yandan güçlü, kitlesel ve birleşik bir 1 Mayıs'ın

örgütlenmesini önüne koymuştur.

Birleşik Mücadele Güçleri, bir yandan 1 Mayıs gününe yönelik tartışmaları yürütürken enerjisini esas olarak 1 Mayıs çalışmasının örgütlenmesine harcama yaklaşımı belirlemiştir. AKP-MHP faşist iktidarının pandemiye gerekçe yaparak 1 Mayıs'ı yasak parantezine alma çabasına karşı İstanbul, Adana, İzmir ve Ankara'da her yerde 1 Mayıs'ı kutlama ve direnişi büyütme çağrısı yapacaktır.

Partizan olarak 1 Mayıs çalışmalarımızın önemli odaklarından biri de BMG olacaktır. Kendi çalışmalarımızla BMG çalışmaları arasında doğru bir korelasyon sağlamak her iki faaliyetin daha güçlü ve verimli geçmesini de beraberinde getirecektir!

Partizan olarak belirlediğimiz pilot bölgelerde gerek kendi gerekse de BMG ile birlikte etkin bir a/p çalışması, yaygın bir kitle faaliyetiyle işçi ve emekçilere, 1 Mayıs'ta AKP-MHP faşist iktidarından hesap sorma ve taleplerini dile getirme çağrısı yapacağız!

Pandemi bahanesiyle sermayeye kıyak emekçiye daha fazla sömürüyü reva gören faşist iktidara karşı mücadele parolamız; **"Her Yer 1 Mayıs Her Direniş"** olacaktır!